

9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR
pocake

INTERVJU

Žiga Samsa,
specialist
nevrokirurgije
iz Splošne
bolnišnice
Celje

Str. 22-23

CELJE

Celjani bi v prometu
marsikaj spremenili Str. 6

PRAZNIČNO
Z OBČINAMA

LJUBNO in
SOLČAVA

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 31 / Leto 79 / 1. avgust 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Zamenjava dveh ključnih mostov do roka: misija nemogoče?

Mestna občina Celje je letos prva v Sloveniji uredila vso potrebno dokumentacijo za pomembne protipoplavne projekte, ki bi v primeru poplav v Celju zaščitili tisoč ljudi. V projektu sta dve ključni ureditvi: zamenjava mostov na Polulah in pri nekdanjem Topru. Oba mosta morata biti zamenjana do sredine leta 2026. Na terenu se zaenkrat ne dela še nič. Vsi strokovnjaki, s katerimi smo se pogovarjali, so jasni: čas teče, vprašanje je, ali bosta tako obsežna posega sploh končana v roku, saj nista edina, sta pa največja. In če dela ne bodo končana do sredine leta 2026? Potem država ne bo mogla porabiti danih sredstev, ampak jih bo morala črpati iz drugih virov. Jih bomo plačali davkoplačevalci? Kdo bo v tem primeru za to odgovarjal? Str. 2-3

Foto: Andraž Purg

ENO LETO PO POPLAVAH

Je vlada ljudi pustila na
cedilu? Str. 12-13

ŠENTJUR

Na Resevni zavel svež veter

Str. 9

PRILOGA

TV SPORED

Maja Hrvatin
»Cene so zaradi
olimpijskih iger
poletale v nebo«

Magnifico: V soboto, 31. avgusta, bodo
odmevale njegove največje uspešnice!

Zakaj čaka Direkcija Republike Slovenije za vode?

Za most čez Voglajno pri nekdanjem Topru se že od lanske ujme neuradno govori, da je samo vprašanje časa, kdaj se bo podrl, saj se poseda.

Zamenjava dveh ključnih mostov do roka: misija nemogoče?

Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) je prejemnica sredstev za zmanjšanje poplavne ogroženosti iz tako imenovanega mehanizma nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost (NOO). S tem denarjem morajo biti financirani projekti za zmanjšanje poplavne ogroženosti. Mestna občina Celje je letos prva v Sloveniji uredila vso potrebno dokumentacijo za pomembne protipoplavne projekte, ki bi v primeru poplav v Celju zaščitili tisoč ljudi. V projektu sta dve ključni ureditvi: zamenjava mostov na Polulah in pri nekdanjem Topru. Oba mosta morata biti zamenjana do sredine leta 2026. Na terenu se zaenkrat ne dela še nič.

SIMONA ŠOLINIČ

Vsi strokovnjaki, s katerimi smo se pogovarjali, so jasni: čas teče, vprašanje je, ali bosta tako obsežna posega sploh končana v roku, saj nista edina, sta pa največja. In če dela ne bodo končana do sredine leta 2026? Potem država ne bo mogla porabiti danih sredstev, ampak jih bo morala črpati iz drugih virov. Jih bomo plačali davkoplačevalci? Kdo bo v tem primeru za to odgovarjal?

To, da se mora za dobro ljudi, ki živijo na poplavno

ogroženem območju, nujno začeti delati, se je vedelo že v začetku tega leta, če že ne prej. Mestna občina Celje je celo prva v Sloveniji pridobila vso potrebno projektno dokumentacijo, vsa potrebna zemljišča za gradnjo ter vseh pet gradbenih dovoljenj za projekt Dodatni ukrepi za zmanjševanje poplavne ogroženosti v občini Celje.

Gre za projekt na podlagi sporazuma, ki je bil leta 2022 podpisan z Direkcijo Republike Slovenije za vode. Leto

pred tem je Vlada Republike Slovenije sprejela nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, ki je podlaga za črpanje razpoložljivih sredstev iz sklada za okrevanje in odpornost. Gre torej za finančno najboljše mehanizem iz naslova evropskega svežnja za okrevanje in odpornost, v okviru katerega bodo Sloveniji na voljo sredstva pobude React-EU, sklada za pravični prehod in razvoj podeželja. Denar torej je.

Direkcija zavrnila pomoč

»Gre za zelo pomemben korak do zagotavljanja boljše poplavne varnosti v mestni občini Celje,« so februarja dejali v celjski občini. A pri

izvedbi del je občina v celoti odvisna od direkcije za vode. Po naših podatkih so v občinskem oddelku za okolje in prostor ter komunalo zaposleni pripravljali dokumentacijo in pomagali direkciji, da bi projekt slednja izvedla čim hitreje.

Projekt obsega protipoplavne ureditve na petih vodotokih in izvedbo zamenjave dveh večjih neustreznih mostov, na Voglajni pri nekdanjem Topru in na Savinji na Polulah. »Kot občina izpostavljamo pripravljenost na sodelovanje tudi v nadaljnjih fazah izvedbe projekta in pri koordinaciji njegove izvedbe, kjer lahko državi bistveno pomagamo loviti zahtevne roke, ki jih NOO

predpisuje,« je že februarja dejal župan Matija Kovač. Toda direkcija je nadaljnjo pomoč celjskih strokovnjakov zavrnila.

Ali je danes, ko smo že v drugi polovici leta 2024, še vedno mogoče verjeti, da bo direkcija uspela dela izvesti v časovnem okviru, smo vprašali tudi Mestno občino Celje, kjer se strinjajo, da je čas za uresničitev projektov za izvedbo protipoplavne zaščite kratek: »Predvsem je časovno zahtevna izvedba projekta protipoplavne ureditve Savinje na območju Polul, vključno s krožiščem na regionalni cesti Celje-Laško.« V občini, kjer so v začetni fazi uredili vso potrebno dokumentacijo, saj so se zavabili, kako pomemben je ta projekt za mesto, potrjujejo naše navedbe, da je direkcija za vode zatem zavrnila njihovo nadaljnjo pomoč. »Mestna občina Celje je po sporazumu z DRSV izvedla vse postopke projektiranja in pridobitve pravnomočnih gradbenih dovoljenj, vključno s pridobitvijo potrebnih zemljišč. Pokazali smo pripravljenost, da za državo – DRSV izpeljemo postopke javnih naročil in izvedbe projektov v operativnem smislu, za kar se država ni odločila in je postopke nadaljevala samostojno.«

Bo občina tožila?

Na vprašanje, kaj se bo zgodilo, če direkcija del ne bo izvedla do zahtevanega roka, v občini dodajajo – in upajo, da do tega ne bo prišlo – da potem ne bo mogoče izkoristiti sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost in bo morala država iskati druge vire financiranja. Se pa predstavniki občini redno sestajajo s predstavniki države in usklajujejo na različnih ravneh, da bi se kolesje vseh del vendarle hitreje zavrtelo. Občino smo tudi vprašali, ali lahko, če direkcija dela ne bo izvedla v predvidenem roku in bo tako »zamudila« ponujen denar, državo tudi tožiti. »Verjamemo, da se država zaveda pomembnosti pravoča-

sne izvedbe projektov izvedbe protipoplavnih ureditev in črpanja sredstev iz NOO. Celjska občina pa nudi vso potrebno podporo, da bo do uresničitve prišlo. Vzvodov za ukrepanje v nasprotnem primeru občina nima,« so nam odgovorili.

Kdaj bodo začeli delati?

Vprašanja smo poslali tudi Direkciji RS za vode, kjer so nam odgovarjali kratko in jedrnato, čeprav bi lahko zaradi ljudi, ki pred poplavami trepetajo ob vsakem hudem dežju, odgovorili obsežnejše. »Gradbena dovoljenja so pridobljena, v pripravi je razpisna dokumentacija za izbor izvajalca gradnje. Trenutno poteka postopek javnega naročila za izbor svetovalnega inženirja. Dela na terenu bomo predvidoma začeli konec letošnjega leta,« so nam odgovorili. In dodali, da načrt poteka del, a tudi zapore ceste – mosta namreč potekata po bolj prometno obremenjenih cestah, kar je za ljudi izjemnega pomena – natančno še niso znani.

Direkcijo smo tudi vprašali, kaj je razlog, da je zavrnila ponudbo celjske občine za pomoč pri postopkih javnega naročanja in izvedbe projektov v operativnem smislu. Toda direkcija odgovarja le, da bo postopke javnega naročanja za izbor izvajalca gradnje in svetovalnega inženirja izvedla sama kot vlagateljica. Točnih razlogov, zakaj je pomoč zavrnila, ni navedla. Meni pa, da bodo dela končana do roka.

Na vprašanje, kje bo država našla vir financiranja, če dela do takrat ne bodo končana, so v direkciji odgovorili le: »Predvidevamo, da bomo uspešno počrpali evropska sredstva, ki so namenjena izvedbi projektov NOO.« Postopki javnega naročanja za izbiro izvajalca del se bodo predvidoma začeli v začetku septembra. Vendar je treba vedeti, da tudi ti postopki terjajo svoj čas, še posebej če bo prišlo do zapletov.

Foto: Andraž Purg

Dotrajan most na Polulah mora biti zamenjan do sredine leta 2026. To bo eden večjih projektov v Celju. Marsikdo dvomi, da bo direkciji za vode to do zastavljenega roka sploh uspelo.

Most na Polulah od »blizu«

Logarska dolina ponovno na udaru

Po približno tednu je minulo nedeljo Logarsko dolino ponovno zajelo neurje in razdejalo območje pod slapom Rinka. Logarska dolina za obiskovalce ostaja odprta, vendar je pri njenem obisku treba upoštevati označene poti, poudarja solčavska županja Katarina Prelesnik.

Že lansko neurje je na področju turizma naredilo ogromno škode, letos se je žal zgodba ponovila. (Foto: Lovro Vršnik)

Zaradi posledic močnega neurja je cesta od Logarskega kota do slapa Rinka za motorni promet še vedno zaprta, tam čez dan stojijo tudi redarji, ki usmerjajo obiskovalce. Pešpot po Logarski dolini je v spodnjem in osrednjem delu Krajinskega parka brez posebnosti in prehodna. Zgornji del pešpota je pred slapom Rinka preusmerjen in označen. »Pot do tja bo zaradi bližine struge začasno zaprta, dokler ob njej ne bomo naredili zaščite. Označili smo začasno pot, zato prosimo, naj se vsi obiskovalci držijo oznak,« je povedala županja Občine Solčava Katarina Prelesnik.

Zaradi poškodovane poti nad slapom Rinka je zaprta tudi planinska pot od Orlovega gnezda do Okrešlja in Kamniškega sedla. V parku je v tem času prav tako povečan promet tovornih vozil, ki odvažajo nasut pesek in urejajo prehodnost. »Upam, da trenutno stanje ne bo odvrnilo obiskovalcev od obiska Logarske doline, saj nas s tem tudi podpirajo,« je še povedala solčavska županja. Kot je dodala, skupna škoda po neurju pred približno štirinajstimi dnevi in po nedeljskem znaša približno dva milijona evrov.

SJ

Brezplačno po Logarski dolini

Da bi obiskovalcem Logarske doline omogočili čim bolj prijeten obisk, so v občini Solčava organizirali brezplačen prevoz v Krajinski park. Obiskovalci lahko svoja vozila pustijo pred parkom in se tja brezplačno odpeljejo vsak dan od 7. do 15. ure. Brezplačni prevoz vsake pol ure vozi od vstopne točke pri Kašti do Logarskega kota. Obisk Logarske doline je mogoč tudi z javnim prevozom.

Podrta drevesa so onemogočala prevoznost cest in ogrožala objekte tudi v občinah Laško, Radeče, Rečica ob Savinji, Šentjur, Velenje in Žalec. V občini Štore so se poleg podrlih dreves in razkritih objektov soočali tudi z vodo, ki je poplavlila več objektov. Tudi na Vranskem so nevšečnosti povzročala podrta drevesa in meteorna voda, ki je poplavljala objekte in ceste. V Vojniku je voda poplavlila cesto in gospodarsko poslopje. V žalski občini se je sprožil tudi zemeljski plaz, ki ogroža hišo.

ZADETKI

»Orodje umetne inteligence nikoli ne bo samo odločalo, vedno bosta v ozadju zdravnik in njegovo znanje.«

Žiga Samsa, specialist nevrokirurgije iz Splošne bolnišnice Celje

»Moj prvi in največji izziv je zagotovo skrb za vse ljudi, ki še niso v svojih domovih. Ob tem pa tudi, kako čim bolj pospešiti postopke pridobivanja dovoljenj za izvedbo projektov na področju protipoplavne zaščite.«

Franjo Naraločnik, župan Občine Ljubno

»Zame je »filcanje« zelo meditativna dejavnost, še posebej če se mi pri tem ne mudi.«

Špela Orešnik, ustvarjalca izdelkov iz »filca«

»Že 25 let je naš cilj, da pridemo pomagat krajanom, ki to potrebujejo. Letos smo izbrali občino Ljubno, saj je tu eno leto po poplavih potrebnega še veliko dela.«

Uroš Vozlič, vodja Študentske delovne brigade ŠOUM

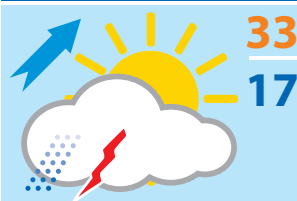

»Vsakega planinca, ki pride na vrh, pohvalim. Sploh tiste, ki na vrh prikolesarijo z navadnim kolesom, ne z električnim. Ljudje so veseli mojega bodrenja, radi poklepetajo z mano in številni pridejo vsaj na pijačo.«

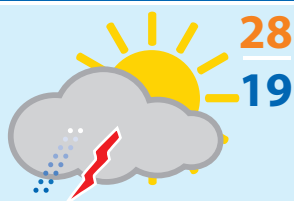
Saša Černic, eden od novih oskrbnikov planinskega doma na Resevni

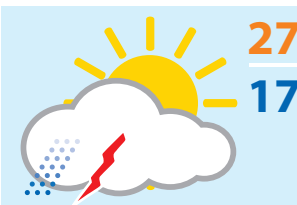
ČETRTEK

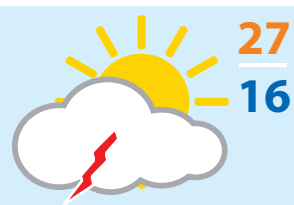
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

Vir: ARSO

Novo na trgu: Bisol ponuja sodoben in cenovno učinkovit model dobave elektrike

O višini računa za elektriko lahko odločite sami

Bisol iz Latkove vasi, ki je največje slovensko podjetje za razvoj, proizvodnjo in prodajo fotonapetostnih modulov, je začel trgovati tudi z električno energijo. V ta namen je lani ustanovil družbo Bisol Energija, ki je že pridobila potrebne licence in se pridružila slovenski borzi z električno energijo. Letos je prejela tudi vsa soglasja Elesa za obračunavanje omrežnine in prispevkov končnim odjemalcem, kar je omogočilo začetek dobave elektrike gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem. V Bisolu obljublajo najnižje cene električne energije v Sloveniji, zanesljivost in kakovost dobave, stoodstotno obnovljivo energijo in s tem naložbo v čistejšo prihodnost. Svojim odjemalcem obljublajo celo možnost zaslužka z uporabo elektrike v obdobjih negativnih cen.

JANJA INTIHAR

V Bisolu pojasnjujejo, da gospodinjstvom in malim podjetjem dobavljajo električno energijo na povsem inovativen način po dinamičnih cenah. Ta model omogoča plačevanje po veleprodajnih urnih cenah, kar pomeni, da lahko potrošniki pri porabi elektrike tudi veliko prihranijo. »Živimo v času, ko se vse dogaja zelo hitro. Zakaj bi morala energetika delovati po principu fiksnih cen za celo leto? Dinamični cenik pomeni, da porabnik plačuje električno energijo po borznih cenah, ki se dan vnaprej oblikujejo za vsako uro posebej in so vedno odraz ponudbe in povpraševanja v slovenskem elektroenergetskem sistemu. V praksi to pomeni, da ima vsaka ura v obračunskem obdobju svojo ceno, ki je enaka borzni ceni. Ta je povišana le za stroške licenc in dela.

Ključna stroškovna prednost modela je tudi, da nam ni treba sklepati dragih zavarovanj za fiksne cene, ki jih na koncu plača potrošnik,« pravi Uroš Merc, ustanovitelj Bisola in največji lastnik družbe Bisol Energija.

Gospodinjstva in mala podjetja imajo torej drugačno možnost kupovanja in obračuna električne energije. Namesto nakupa po fiksnih tarifah se lahko odločijo za model dinamičnih cen, ki omogoča dobavo elektrike po najnižjih cenah na trgu. Ta vključuje tudi obračunavanje po negativnih cenah, ko na trgu pride do presežka energije, kar pomeni, da so za porabljeno elektriko celo plačani, še pojasnjujejo v Bisolu. Poudarjajo tudi, da so trenutno edini v Sloveniji, ki ponujajo tak dinamičen paket, ki omogoča, da lahko

Bisol iz Latkove vasi je največje slovensko podjetje za razvoj, proizvodnjo in prodajo fotonapetostnih modulov sončnih elektrarn. Letos je začel trgovati tudi z električno energijo. (Foto: arhiv podjetja)

potrošniki za dan vnaprej pogledajo ceno elektrike ob posameznih urah in temu prilagodijo svojo porabo. Ker so cene za elektriko občasno negativne, lahko račun precej znižajo in sami odločajo o njegovi višini. Prav tako so v Bisolu edini, ki elektriko iz obnovljivih virov ponujajo ceneje kot iz ogljičnih virov.

Ceno napovedujejo z umetno inteligenco

Bistvo Bisolovega prodajnega modela je, da za nakup elektrike ne sklepa dolgo

ročnih pogodb, temveč jo kupuje po dnevnih cenah in jo lahko ponuja ceneje kot konkurenca. »Od tekmecev smo cenejši, ker so tradicionalni ponudniki elektriko zakupili v obdobju visokih cen. Zdaj morajo to drago elektriko vsiliti svojim strankam. Cenejši smo tudi, ker svojim odjemalcem omogočamo izbiro. Poleg klasičnih modelov dobave elektrike ponujamo dinamične pakete po veleprodajni cenovni dinamiki, po kateri se stranka sama odloča, kdaj in po kakšni ceni jo želi. Takšen model

ne vsebuje stroškov ščitenja pred fiksno ceno, zato je še dodatno cenejši,« pravi Uroš Merc. Kot še pojasnjuje, so v podjetju razvili lasten program za trgovanje na borzi in za upravljanje portfelja svojih odjemalcev. Program natančno določa količine električne energije, ki so najbolj ugodne za trgovanje, in tudi najbolj ugodne cene. Vse procese so avtomatizirali in podprli z umetno inteligenco ter naprednimi GPT-orodji, kar jim omogoča visoko stroškovno učinkovitost in nizke cene za odjemalce.

Uroš Merc: »Od tekmecev smo cenejši, ker so tradicionalni ponudniki elektriko zakupili v obdobju visokih cen. Zdaj morajo to drago elektriko vsiliti svojim strankam. Cenejši smo tudi, ker svojim odjemalcem omogočamo izbiro.«

Še vedno težave zaradi poplave

Lanske poplave, ki so za nekaj mesecev ohromile tudi njegovo poslovanje, so Bisolu povzročile za več kot 60 milijonov evrov škode, od tega je bila več kot polovica škoda poslovna. Zaradi ustavitve strojev je podjetje lani imelo le 55,7 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 40 odstotkov manj kot predlani. Vendar je treba vedeti, da je v letu 2022 Bisol posloval izredno dobro in ustvaril največ prometa v svoji zgodovini, rekorden je bil tudi čisti dobiček, ki je znašal malo več kot 10 milijonov evrov. Lani je imel izgubo v višini 1,6 milijona evrov.

Podjetje se še vedno ni v celoti postavilo na noge. Veliko strojev, ki jih je uničila voda, so sicer nadomestili z novimi, nekaj so jih očistili in popravili, vendar pri njih odpovedujejo posamezni deli, na nove pa je treba čakati zelo dolgo. Zato je celoten proizvodni proces še vedno omejen in je produktivnost nižja od pričakovane. Kljub težavam Bisol ohranja mesto največjega evropskega proizvajalca solarnih panelov in ima letošnjo proizvodnjo, so povedali v podjetju, v celoti zasedeno.

Pripravljajo se na čas po zaprtju rudnika

Iz Premogovnika Velenje so sporočili, da je njihova hčerinska družba PLP, lesna industrija prenovila certifikat kakovosti ISO 9001, s katerim se ponaša že 25 let. Certifikat je zelo pomemben tudi za sodelovanje na javnih razpisih doma in v tujini. Podjetje ima tudi certifikata FSR in SURE, letos mu je mednarodna bonitetna hiša Dun & Bradstreet podelila še platinasti certifikat bonitetne odličnosti, ki pomeni, da sodi med najbolj zanesljive slovenske družbe.

Podjetje PLP deluje že od leta 1991, ustanovljeno je bilo z namenom, da Premogovnik Velenje oskrbuje z lesenimi izdelki, potrebnimi v rudniških jamah, predvsem z lesenimi opaži. Drugi njegovi izdelki so žagan les za potrebe gradbe-

ništva in embalaže, konstrukcijski les, železniški prago in drugi klasični žagarski proizvodi, med katerimi je tudi lesna biomasa. Lani je prodalo malo več kot 10.300 kubičnih metrov lesnih izdelkov. Dve tretjini prihodkov je dobilo od premogovnika, drugo od prodaje drugim podjetjem v Sloveniji in tujini, kjer sodeluje s kupci iz nekaterih držav Evropske unije in nekdanje Jugoslavije.

Zaradi napovedanega zapiranja Premogovnika Velenje se v podjetju že nekaj časa ukvarja s prestrukturiranjem, ki jim bo omogočilo obstanek tudi po prenehanju premogovniške dejavnosti. Postati želijo sodoben žagarski obrat in eno od vodilnih lesnopredelovalnih podjetij v Sloveniji, ki bo uspešno tudi na tujih trgih. Zato namenjajo

politiki kakovosti velik poudarek. Poleg 25-letnega delovanja v skladu s certifikatom ISO 9001 se v podjetju ponašajo tudi s certifikatom FSC, ki pomeni, da podpirajo odgovorno ravnanje z gozdovi na svetovni ravni, in s certifikatom SURE, ki med drugim dokazuje, da si družba prizadeva zmanjšati izpuste toplogrednih plinov, da zagotavlja trajnostno rabo zemljišč ter proizvaja in prodaja trajnostne izdelke.

»V podjetju načrtujemo še pridobitev certifikata CE, ki nam bo omogočil označevanje in razvrščanje konstrukcijskih izdelkov. S tem bi si razširili prodajne možnosti tudi do proizvajalcev lesenih stavb,« napoveduje Damjan Lesnjak, ki je vodenje družbe PLP prevzel lani. JI

Zreški GKN tudi za letos napoveduje dobiček

Po predlanski izgubi in manjšemu obsegu čistih prihodkov od prodaje so v zreški družbi GKN Driveline Slovenija lani spet poslovali bolje, je razvidno iz njenega nedavno objavljenega letnega poročila. Za letos napovedujejo rahel padec prodaje in spet pozitiven izid poslovanja. Načrtujejo tudi za malo manj kot štiri milijone evrov naložb, predvsem v nakup nove opreme.

GKN Driveline Slovenija izdeluje homokinetične zglobe in polgredi za avtomobile in je že več kot dve desetletji v lasti angleške korporacije GKN. Večino prihodkov ustvari s prodajo sestrskim podjetjem znotraj korporacije, preostanek pa s prodajo končnim proizvajalcem avtomobilov. V preteklih letih je bila za družbo značilna visoka rast prodaje in dobička. Kriza v avtomobilski industriji ter vedno višje cene surovin in storitev so leta 2022 rast nekoliko ustavili. Podjetje je prvič v svoji zgodovini imelo izgubo, znašala je 2,2 milijona evrov.

Lani je zreška družba, ki zaposluje 380 ljudi, v primerjavi z letom 2022 poviša-

la čiste prihodke od prodaje za sedem odstotkov na 115 milijonov evrov. Poslovno leto je zaključila z 210 tisoč evri čistega dobička. Predsednik uprave Andrej Poklič je v letnem poročilu zapisal, da so tudi lanske poslovne narekovale visoke cene materialov in storitev, ki so jih deloma uspeli vključiti v cene svojih izdelkov.

V GKN Driveline letos spet pričakujejo dobiček, vendar njegove višine ne navajajo. Najprej so načrtovali, da bodo ustvarili le 90 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, a so po uspešni prodaji v prvem četrtletju, ki je bila od načrtovane višja za 27 odstotkov, svoje napovedi zvišali na 104 milijone evrov. JI

Po predlanski visoki izgubi so v zreškem podjetju GKN Driveline Slovenija lani spet poslovali pozitivno. Dobitek napovedujejo tudi za letos, obseg prihodkov naj bi bil nekoliko manjši. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Premogovnikova hčerinska družba PLP želi postati sodoben žagarski obrat, ki bo deloval tudi po prenehanju premogovniške dejavnosti v Velenju. (Foto: arhiv podjetja)

Kupili za osem milijonov evrov delnic

Nemci tretji največji lastniki cinkarne

V Cinkarni Celje se je v minulih dneh zgodilo nekaj pomembnih lastniških in kadrovskih sprememb. V družbo je s pomembnim deležem vstopila nemška zavarovalnica Allianz, predsednik njenega nadzornega sveta je po novem Tomaž Berločnik.

JANJA INTIHAR

Hrvaška družba za upravljanje pokojninskih skladov Allianz ZB, ki je v lasti nemškega zavarovalniškega velikana Allianz, je minuli teden na ljubljanski borzi kupila za malo več kot 8,1 milijona evrov delnic Cinkarne Celje.

S tem je pridobila 5,3 odstotka vseh delnic z glasovalno pravico in postala njena tretja največja lastnica. Največja delničarja celjske družbe sta sicer Slovenski državni holding (SDH) z malo več kot 24-odstotnim deležem in Modra zavarovalnica, ki ima v lasti petino delnic.

Z nakupom delnic povečuje sklad lastnih delnic tudi cinkarna. Trenutno njen delež znaša 3,4 odstotka.

Tomaž Berločnik prvi nadzornik

Novi člani nadzornega sveta Cinkarne Celje, ki so jih lastniki družbe imenovali na junijski seji skupščine, so za svojega predsednika iz-

Z nakupom malo več kot osem milijonov evrov vrednega svežnja delnic je nemška zavarovalnica Allianz postala tretja največja lastnica Cinkarne Celje. (Foto: arhiv podjetja)

brali Tomaža Berločnika, za njegovo namestnico pa Melito Malgaj, ki je tudi nova predsednica revizijske komi-

sije. Nadzorni svet cinkarne ima šest članov. Od teh štiri predlagajo lastniki, dva sta predstavnika zaposlenih. Na

junijski seji so lastniki zamenjali vse svoje člane, čeprav to glede na predlagan dnevni red ni bilo predvideno.

Namesto Mitje Svoljška, ki je zastopal SDH in je februarja odstopil, so delničarji za novo nadzornico imenovali Melito Malgaj, prav tako iz SDH. Luko Gaberščika in Maria Gobba, ki se mu bo mandat iztekel konec leta, sta na predlog SDH zamenjala Boštjan Furlan iz ljubljanske družbe Hella Saturnus in Dubravka Derossi Uršič iz Modre zavarovalnice. Delničarji so dodatno na zahtevo Modre zavarovalnice odpoklicali nadzornika Davida Kastelica in na njegovo mesto imenovali Tomaža Berločnika, ki je doslej vodil več državnih podjetij, trenutno pa deluje v družbi Alfi Renewables, ki upravlja alternativne naložbene sklade.

Celjski Ece v popolni lasti HSE

Elektro Celje ni več solastnik družbe za prodajo električne energije Ece. Njegov malo več kot 36-odstotni delež je tudi uradno prevzel Holding Slovenske elektrarne in s tem postal stoo odstotni lastnik celjskega ponudnika električne energije in energentov.

Po združitvi s sorodnim podjetjem Elektra Gorenjske leta 2015 je Ece postal drugi največji dobavitelj energije v Sloveniji z največjim številom kupcev. Takrat je razširil obseg svojih storitev, med drugim tudi s spletno

trgovino, v kateri ponuja energetske učinkovite aparate, od pralnih strojev do računalnikov.

Holding Slovenske elektrarne (HSE) je v lastništvo celjske družbe vstopil pred tremi leti, ko mu je Elektro

Celje prodal svoj 37,9-odstotni delež, Elektro Gorenjska pa 13-odstotnega. S tem je postal njen večinski lastnik. Leto kasneje je svoj lastniški delež še povečal, in sicer na malo več kot 63 odstotkov. V postopku združevanja so si

Celjani prizadevali za ohranitev blagovne znamke Ece, števila zaposlenih in sedeža družbe v Celju ter pri tem tudi uspeli.

S popolnim prevzemom družbe Ece je v Skupini Elektro Celje poleg matičnega podjetja ostala samo še hčerinska družba Ovi, ki izvaja inženirske storitve. Boris

Kupec, predsednik uprave Elektra Celje, ni več v nadzornem svetu družbe Ece, zamenjal ga je Tomaž Štokelj, generalni direktor HSE.

V Ece, ki ima sedemdeset zaposlenih, so lani poslovali zelo dobro. Ustvarili so 432,8 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je 28 odstotkov več kot leta 2022

in največ doslej. Rast so dosegli na vseh področjih, tako pri prodaji električne energije in zemeljskega plina kot pri prodaji lesnih peletov. Občutno manj kot predlani so imeli čistega dobička. Znašal je 1,5 milijona evrov. Leta 2022 je Ece imel 12,5 milijona evrov dobička. JI

PODKRIŽNIK

Naš odtis
prihodnosti.

PAMETNE POGONSKE REŠITVE

www.podkriznik.si

PODKRIŽNIK D.O.O. / Loke 33 / SI-3333 Ljubno ob Savinji / Slovenija

Tako je ves čas nevarno na Cesti na grad za vse učence, ki vstopajo v avtobuse. Situacija se, razen obnovljenih talnih označb, ki so že zbledle, od začetka tega leta do danes ni spremenila. (Foto: arhiv NT/Nik Jarh)

CELJE – Predlogi že kažejo, kako nevarne so ceste v Celju

Celjani bi v prometu marsikaj spremenili

Po izvedenih dveh javnih razpravah, kjer so Celjani in Celjanke podajali svoja mnenja o prometnih izzivih in rešitvah, Mestna občina Celje nadaljuje pripravo celostne prometne strategije. V novi fazi lahko občani odslej svoje predloge in opažene prometne izzive preprosto vpišejo v interaktivni zemljevid. Celjani zemljevid dnevno polnijo s svojimi predlogi, ki kažejo, da marsikje promet še zdaleč ni urejen varno.

SIMONA ŠOLINIČ

Občina je pripravila spletno platformo, na kateri lahko občani sledijo pripravi dokumenta, si ogledajo vizijo prometa v celjski občini in do jeseni na spletnem zemljevidu označijo točke, kjer se srečujejo s prometnimi izzivi.

»V Mestni občini Celje v sodelovanju z inštitutom za politike prostora, ljubljanskim urbanističnim zavodom in regionalno razvojno agencijo ljubljanske urbane regije snujemo občinsko celostno prometno strategijo, v kateri želimo zajeti raznolika mnenja občanov in čim več stališč raznovrstnih skupnosti. Sodeč po javnih razpravah, sta najbolj priljubljeni prometni temi v Celju kolesarjenje in javni potniški promet,« pravi-

jo v občini. Ljudje so izrazili podporo vzpostavitvi sistema povezanih in varnih kolesarskih poti v celotni občini in zaledju ter željo po nadaljnji širitvi mreže in boljših možnostih za varno parkiranje koles. Poleg tega se zavzemajo za razvoj kakovostnega mestnega javnega prevoza, da bi več zaposlenih in prebivalcev regije uporabljalo javni prevoz za vsakodnevne poti. Prav tako podpirajo zmanjšanje tranzitnega prometa v mestu za večjo varnost in manjšo obremenitev ulic ter širjenje območij za pešce v mestnem središču. Občani želijo tudi zmanjšati uporabo avtomobilov za poti na delo in v šolo, kar bi zmanjšalo prometne zamaške in izboljšalo kakovost

zraka. V ta namen predlagajo vzpostavitev dodatnih vozlišč P&R na robu mesta.

Kaj predlagajo ljudje?

Celjani in Celjanke so do zdaj v zemljevid že vpisali

Kar nekaj kritik »leti« na parkirišče pri Maksimilijanu, to je v neposredni bližini mestne hiše. Čeprav je le delno asfaltirano, predvsem v dežju ali zimskem času postane prava mlaka. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Za dostop do zemljevida in spletne javne razprave lahko občani obiščejo <https://cps.projekti.si/celje> in vpišejo svoje predloge.

Poenotili so podobo tabel

CELJE – Celjska občina je v starem mestnem jedru namestila nove usmerjevalne table, ki obiskovalce vodijo do pomembnih kulturnih in turističnih objektov, naravnih znamenitosti in drugih pomembnejših stavb.

S tem želi tudi posodobiti in poenotiti podobo informativnih tabel, ki so razporejene po celotnem starem mestnem jedru, od Savinjskega nabrežja, Trga celjskih knezov, Krekovega in Glavnega trga do Stanetove ulice. Table so na 24 lokacijah, skupno bo postavljenih 255 tabel oziroma lamel. Prve table so postavili sredi julija, preostale bodo v prihodnjih dneh. Usmerjevalne table je oblikovalo, izdelalo in namestilo podjetje Signaco, vrednost projekta znaša 90 tisoč evrov.

SŠol

Država bo sofinancirala obnovo šolskih prostorov

CELJE – Vlada je v veljavni načrt razvojnih programov za obdobje od leta 2024 do 2027 uvrstila projekt Prizidava Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje. Kot so sporočili z Ministrstva RS za vzgojo in izobraževanje, je namen projekta zagotoviti primerne prostore za kakovostno izobraževanje v programih zdravstvene nege, za katere je izkazan povečan vpis dijakov.

V okviru naložbe naj bi dogradili učilniški trakt in jedilnico v pritličju ter povezavo s kuhinjo. Zaradi povečanja kuhinje je namreč jedilnica nekoliko zmanjšana in neprimerna za vedno več dijakov. Za potrebe jedilnice so namenili večnamenski prostor šole, ki se odpira na glavno ploščad. Dijakom so odvzeli prostor skupnega druženja in izvajanja skupinskih dejavnosti. Cilji naložbe so tako dozidava in preureditev jedilnice z nepokrito teraso in dozidava učilniškega trakta ter ureditev zunanjih površin za vedno več vpisanih dijakov. Vrednost projekta je ocenjena na 3,9 milijona evrov. Od tega bo država sofinancirala 1,5 milijona, drugo bo plačala šola. Konec naložbe predvidevajo leta 2026.

SŠol

Foto: MOC

SPODNJA SAVINJSKA DOLINA – Največ prejemnikov prehranskih paketov iz žalske občine

Izrazit upad prejemnikov prehranskih paketov

V žalskem območnem združenju Rdečega križa Slovenije od lani beležijo bistveno manj upravičencev do prejema paketov s prehranskimi izdelki, ki jih z evropskimi sredstvi najbolj ogroženim osebam zagotavlja ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Letošnje poletje so prehranske pakete razdelili 241 družinam iz Spodnje Savinjske doline, kar je več kot sto družinam manj v primerjavi z istim obdobjem lani. Prehranski paketi, ki so jih upravičenci prejeli v začetku julija, so vsebovali mleko, testenine, riž, olje, moko, konzerviran fižol in pelate ter marmelado, pašteto in cedevito.

SINTIJA JURIČ

V žalskem območnem združenju Rdečega križa pakete s hrano delijo štirikrat letno. »Najprej januarja, ko od prejemnikov zahtevamo tudi novo dokumentacijo o socialni ogroženosti, nato marca ter julija in oktobra,«

pove tamkajšnji sekretar **Matjaž Črešnovar**.

Dokazila, na osnovi katerih v Rdečem križu prepoznajo upravičenost do pomoči, so odločba o denarni socialni pomoči, odločba o izredni denarni socialni pomoči, od-

ločba o varstvenem dodatku, odločba o otroškem dodatku, dokazilo o višini pokojnine, plačilna lista, dokazilo o prijavi v evidenco brezposelnih, odločba o občinskih pomočeh ter odločba o nadomestilu za invalidnost.

Največ prejemnikov v Žalcu

V prvih julijskih dneh so v žalskem območnem združenju prehranske pakete razdelili 241 družinam iz Spodnje Savinjske doline, v katerih je 601 družinski član. To je bistveno manj kot lani, ko je v istem časovnem obdobju prehranske pakete prejelo 350 družin s 1.050 družinskimi člani. »Število upravičencev se je začelo zmanjševati že lani poleti. Gre za to, da je

Cilj razdeljevanja pomoči

Cilj razdeljevanja pomoči in izvajanja spremljevalnih ukrepov je zagotoviti pomoč materialno in socialno najbolj ogroženim osebam ter odpraviti njihovo materialno prikrajšanost in socialno izključenost. Ciljno skupino predstavljajo končni prejemniki pomoči, ki so upravičene osebe s seznamoma, ki ga v skladu z Zakonom o socialnem varstvu enkrat letno določi minister, pristojen za socialno varstvo.

Te skupine so brezposelne osebe v materialni stiski, zaposlene osebe v materialni stiski, osebe, prizadete v naravnih nesrečah, skupnost enega od staršev z otrokom (ali več otroki), upokojeanci z nizkimi pokojninami, posamezniki, ki živijo sami v gospodinjstvu, brezdomci, marginalne skupine oseb, posamezniki, ki so se zaradi nesreče ali bolezni znašli v težki situaciji, ter posamezniki in družine, pri katerih razdeljevalec pomoči prepozna stisko.

Želva. Iz občine Braslovče je prejelo hrano 29 družin, iz občine Prebold 21, iz občine Polzela 14 ter iz občine Vransko 6 in iz občine Tabor štiri družine. »V občini Žalec prebivalci večinoma prebivajo v blokovskih naseljih in ne morejo pridelati ničesar v vrtovih – za razliko od drugih občin, kjer ima več ljudi vendarle še kakšne manjše vrtičke ali njive. Ravno zato je ta številka tako visoka v Žalcu,« pojasnjuje Črešnovar in dodaja, da bo naslednja delitev prehranskih paketov oktobra, o čemer bodo upravičene obvestili s SMS-sporočili in z običajno pošto.

Pomoč na več področjih

V Rdečem križu po besedah Črešnovarja socialno ogroženim pomagajo z dvema ali s tremi vrstami pomoči. Tudi sami se soočajo z upadom prostovoljnih prispevkov in članarine. »Naši prostovoljci namreč finančna sredstva pridobivajo izključno na terenu v obliki članarine in prostovoljnih prispevkov. Ker je toliko organizacij, ki prosijo za finančne donacije, je tudi pri nas opazen upad prejetih sredstev.«

V žalskem območnem združenju Rdečega križa Slovenije so sicer pred kratkim spet razdelili vrednostne bone poplavljenim v lanskih avgustovskih poplavih. Sicer pa v tem času zbirajo tudi prijave za šolske potrebščine otrok. Socialno ogroženim družinam bodo pri nakupu šolskih potrebščin za prihajajoče šolsko leto pomagali z vrednostnimi boni za 50 evrov.

stanje pri nas v Sloveniji kar dobro, in glede na to, da beležimo manjše število brezposelnih, se to odraža tudi pri nas v Rdečem križu,« pojasni Črešnovar.

Od skupno razdeljenih 241 prehranskih paketov v Spodnji Savinjski dolini je hrano iz občine Žalec prejelo 149 družin, 14 ukrajinskih družin in štiri osebe, ki živijo v domu za brezdomce Eureka/

Vodenje žalskega zavoda prevzel preboldski župan

ŽALEC – Zavod za kulturo, šport in turizem (ZKŠT) Žalec je prvega avgusta dobil novega direktorja. Na čelu tega žalskega javnega zavoda bo do 31. julija 2029 mag. Marko Repnik, ki je sicer župan Občine Prebold, župansko delo pa opravlja nepoklicno.

Repnik je v vlogi direktorja ZKŠT Žalec zamenjal Boštjana Štrajharja, ki se mu je konec julija iztekel petletni mandat. Na javni razpis za mesto direktorja tega žalskega zavoda, ki je bil objavljen marca letos, je sicer prispelo pet prijav kandidatov. Od tega sta pogoje izpolnjevali dva, ob Repniku je bil to še Štrajhar, vendar je slednji kasneje od kandidature odstopil. Preboldskega župana sta za novega direktorja Zavoda za kulturo, šport in turizem Žalec potrdila svet zavoda in žalski občinski svet. Delo bo opravljal v petletnem mandatnem obdobju. SJ

Prostovoljci delijo hrano ranljivim skupinam po nekih kriterijih. Omenjene skupine se ob prejemu povabila oglašijo v osrednjem skladišču v Žalcu. (Foto: RKS – Območno združenje Žalec)

»Glede na to, da beležimo manj brezposelnih, se to odraža tudi pri nas v Rdečem križu,« pove sekretar žalskega območnega združenju Rdečega križa Matjaž Črešnovar.

Zasnova protipoplavnih ukrepov

REČICA OB SAVINJI – Minuli teden so se na Rečici ob Savinji mudili predstavnica Direkcije Republike Slovenije za vode (DRSV) in projektanta, ki so predstavili zasnovo protipoplavnih ukrepov, ki bodo v prostor umeščeni z državnim prostorskim načrtom. Konkretna rešitve bodo občanom in drugi zainteresirani javnosti predstavljene v nadaljnjih fazah načrtovanja.

Kot so sporočili iz rečiške občine, so predstavnica DRSV Alenka Zupančič, izdelovalec predlogov hidro-

loških rešitev za povodje Savinje podjetja Izvo-r Miha Zidarič in izdelovalec predlogov hidroloških rešitev za povodje Rečice podjetja Izvo-r Uroš Vogrinec ob obisku občine povedali, da so v izdelavi strokovne podlage za državni prostorski načrt. Ta bo zajemal območje Savinje od Mozirja do Ljubnega, na območju občine Rečica ob Savinji pa še del povodja Rečice. Drugi državni prostorski načrt pripravljajo za Zadrebško dolino, povodje Drete od Gornjega Grada do Nazarij.

Konkretna rešitve bodo občanom in drugi zainteresirani javnosti predstavljene v nadaljnjih fazah načrtovanja. »Rešitve vsekakor iščemo v smislu, da bi se poplavna varnost poseljenih območij ob Savinji in Rečici bistveno izboljšala. Ukrepi morajo biti načrtovani celovito in ne smejo biti omejeni z občinskimi mejami, zato je tudi predviden državni prostorski načrt za zmanjšanje poplavne ogroženosti na porečju Savinje od Mozirja do Ljubnega ob Savinji,« so še pojasnili v občini. SJ

(Foto: Občina Rečica ob Savinji)

RIMSKE TOPLICE – Oskrbnika koč na Kopitniku pogodbo podaljšala še za pet let

Ponuditi želita košček raja

Biti oskrbnik oziroma najemnik planinske koč je, po izkušnjah planinskih društev sodeč, ki težko najdejo primerno osebo, vse prej kot sanjski poklic. A za Sebastijana Salmiča in Tjašo Vodeb je ravno to. Dolgo sta si namreč želela, da bi nekoč lahko prevzela skrbništvo ene od koč. Pred približno letom sta svoje sanje začela uresničevati na Kopitniku. Pred dnevi sta najemno pogodbo s Planinskim društvom Rimske Toplice podaljšala še za pet let.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»Kopitnik je prečudovit! Komaj čakava na nove dogodivščine in na ustvarjanje novih čudovitih spominov v naši planinski koči,« je mlad par sporočil ob podaljšanju skrbništva nad koč. V prvem letu sta sicer spoznala, da je biti oskrbnik koč velika odgovornost, ki terja tudi veliko dela, vendar dodajata, da pri tem tudi neizmerno uživata in da sta željna novih izzivov. V prvem letu sta dokazala, da je koč v dobrih rokah. Svojo pozitivno energijo prenašata tudi na obiskovalce ter z veseljem prisluhneta njihovim zgodbam. Zato se ti na Kopitnik radi vračajo.

Nepričakovano

Za Sebastijana in Tjašo je bil ob začetku lanskega poletja »usoden« pohod na Kopitnik. »Tam sva izvedela, da z razpisom iščejo novega oskrbnika koč. Prijavila sva se in bila izbrana. Zgodilo se je povsem nepričakovano. Vprašala sva

se, ali je to usoda, saj sva se pred tem pogovarjala o ideji, da bi živela v kateri od koč.« Njuno poigravanje z idejo oskrbnitva se je tako prelevilo v pravi poslovni načrt, ki je prepričal vodstvo Planinskega društva Rimske Toplice. Za Sebastijana, ki prihaja iz okolice Krškega, in za Celjanko Tjašo je skrb za planinsko koč na Kopitniku prvi »izlet« v gostinstvo. Oba sta namreč zaposlena v javni upravi, na sodišču, konce tedne pa preživljata na Kopitniku. Kot pravita, jima koč kljub obilici dela predstavlja poseben kotiček za sproščanje in iskanje miru po napornem tednu v službi.

Ko sta pred letom koč prevzela v upravljanje, so bile njune predstave precej idilične, priznavata. »Vse skupaj sva si zamislila zelo lahkotno, preprosto. Mislila sva, da bova vse lahko opravila sama, a sva kmalu ugotovila, da potrebujeva pomoč v kuhinji, kjer kuhalnico vihti

Koč na Kopitniku na višini 865 metrov je odprta ob koncih tedna. V soboto, 3. avgusta, bo pri njej še posebej živahno, saj bodo tradicionalno zazvene le citre. (Foto: BA)

Kopitnik ne privablja le ljubiteljev narave in športa, ampak tudi kulture. Citre so postale njegov zaščitni znak, kjer sredi neokrnjene narave med planinskim cvetjem in bukovimi gozdovi vsako leto zadoni njihov glas. V soboto, 3. avgusta, bo tako na Kopitniku že 32. prireditev Popoldne ob citrah. Dogodek bo ponovno združil ljubitelje citer iz vseh koncev Slovenije. »Želimo si, da bi s tem dogodkom ljudem približali citrarsko glasbo in jim omogočili, da se sprostijo ob poslušanju glasbe v čudovitem okolju,« pravi oskrbnik koč na Kopitniku Sebastijan Salmič. Na dogodku bo nastopil tudi Trio Matica Pungartnika, ki bo obiskovalce zabaval po končanem citrarskem programu.

Sebastijanova mama. Pričakovala sva tudi nekoliko več obiskovalcev, a očitno Kopitnik še ni širše znan,« pravi Tjaša. A se s Sebastijanom ne pritožujeta. »Ni nama žal, da sva se odločila za to pot. Čeprav delo ni lahko, naju to veseli in tu se sprostiva. Tako kot midva dajeva obiskovalcem dobro energijo, tako nama jo oni vračajo.« Dodajata, da jima motivacijo dajejo tudi prijazni domačini, ki ju spodbujajo pri prizadevanju, da bi na Kopitnik privabila čim več obiskovalcev.

Preprosto in okusno

»Najina želja je pohodnikom in obiskovalcem ponuditi košček raja, sprostive in miru ter najslajšo domačo kulinariko,« pravita sogovornika. V ponudbi imata hrano, značilno za planinske koč, zlasti jedi na žlico, stalnica je tudi domač jabolčni zavitek, občasno postrežeta tudi čevapčiče in kremne rezine, medtem ko o dodatni kulinarni ponudbi ne razmišljata. »Med

obiskovalci se je najbolj »pričela« gobova enolončnica, ki jo strežemo vsak konec tedna, medtem ko hamburgerjev ali lignjev tu ne boste našli,« pravita Sebastijan in Tjaša. Sicer opažata, da so gostje glede hrane vedno bolj zahtevni in si želijo vse mogoče. A so na drugi strani tudi zelo hvaležni in znajo ceniti preprosto ter okusno domačo hrano.

Za ljubitelje narave in športa

Za Sebastijana in Tjašo je planinska koč na Kopitniku ena najlepših v slovenskem sredogorju. Želita si, da bi jo spoznalo čim več ljudi. Z obiskom sta sicer zadovoljna, si pa želita še večjega. »Obisk je odvisen od sezone. Trenutno je v ospredju obisk visokogorja, kar se zadnji mesec in pol pozna pri obisku naše koč. Največ ljudi sicer pride ob nedeljah. Planincev ni veliko, gostimo pa zelo veliko domačinov, tudi pohodniki iz Hrastnika in Trbovelj pridejo, kar nekaj je tudi Hrvatov, saj so tamkajšnja planinska dru-

štva pobratena z našimi. Pogrešava pa več obiskovalcev

Planinsko koč na Kopitniku so na temeljih majhne kmečke domačije v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja zgradili člani Planinskega društva Rimske Toplice. V treh gostinskih prostorih ima sto sedežev, malo manj jih je še na terasi pred njo. V koči je pet sob s 23 posteljami, ki imajo skupne sanitarije in kopalnico, v tako imenovani mali koči (spremljajoči stavbi) je še soba z nekaj skupnimi ležišči. Dostop do koč je urejen po lokalni asfaltirani cesti iz naselja Turje.

iz Rimske Toplice,« naštevata mlada oskrbnika, ki sta polna idej, kako še dopolniti in obogatiti ponudbo v koči in na Kopitniku. Med drugim si želita več zaključenih družb in več obiskov otrok bodisi v okviru šolskih ali vrtčevskih obveznosti. Pri koči so za najmlajše nameščena tudi nova otroška igrala.

Okolica koč ponuja tudi možnost za raziskovanje. Kopitnik je namreč zaradi bogate ilirske flore in posameznih alpskih vrst ter nahajališča endemičnih in ogroženih vrst uvrščen v Inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije. Pester je tudi živalski svet. Tamkajšnji mešani gozdovi nudijo zatočišče celo muflonom in gamsom. In še po nečem je znan ta vrh. Je namreč priljubljeno vzletišče za jadralne padalce.

Živahno tudi na radeškem bazenu

RADEČE – Kopalnice v Njivicah nudi številne užitke. Bazen, ki ga upravlja KTRC Radeče, naenkrat sprejme do 250 kopalcev in omogoča tudi rekreativno ter nočno plavanje. Kopalnice poleg vodnih osvežitev nudi gostinske storitve, kopalniška ploščad se spremeni tudi v prizorišča različnih dogodkov. Med njimi so tako imenovani petkovi večeri, ki nudijo kombinacijo sprostitve, zabave, uživanja v glasbi ter obilo smeha. Na bazenu so tudi letos poskrbeli za tradicionalne počitniške igrarije.

Potem ko so lani na Bazenu Radeče opravili vzdrževalna dela v strojnici ter zamenjali poškodovano keramiko v bazenski školjki, ima Občina Radeče v načrtu še prenovo vstopne kopalniške stavbe. Preurediti jo namerava v Paviljon papirne umetnosti. V stavbi bo na voljo prostor, kjer bodo lahko papirničarji predstavili svojo dejavnost in posebnosti. S posodobitvijo želi Občina Radeče izboljšati tudi učinkovitost, varnost in kakovost stavbe javne turistične infrastrukture, kar naj bi pripomoglo tudi k dvigu kakovosti storitev in doživetij turistov v dolini Sopote. Gradbena dela naj bi občina začela letos in jih končala v prihodnjem letu.

Redni obiskovalci bazena so si tudi letos lahko zagotovili sezonsko karto, ki je cenovno ugodnejša od sprotnega nakupa vstopnic. Bazen Radeče bo odprt do konca avgusta. BA

Mlad par Sebastijan Salmič in Tjaša Vodeb je že leto oskrbnik planinske koč na Kopitniku. Pred dnevi je pogodbo podaljšal še za pet let. Tjaša je kot citrarka na Kopitniku vrsto let obiskovala tradicionalno srečanje citrarjev, Sebastijan pa je strasten hribolazec in športnik, ki je obiskal že skoraj vse vrhove v Sloveniji. Oba sta zaljubljena v naravo in hribe. Kot pravita, jima Kopitnik predstavlja poseben kotiček za sproščanje in iskanje miru. (Foto: BA)

Izpolnjena dolgoletna želja

RADEČE – Za Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Vrholvo je bil 13. julij zgodovinski dan. Gasilci so se namreč preselili v nove prostore, kar je bila njihova dolgoletna želja.

V drugem najstarejšem društvu v radeški občini so že več let ugotavljali, da njihovi prostori v Prosvetnem domu Vrholvo, kjer so imeli shranjeno opremo in vozila, postajajo vedno bolj tesni za sodobne potrebe. Februarja 2019 so tako sprejeli odločitev o nakupu nepremičnine, v katero so se gasilci zdaj tudi preselili. Za nakup stavbe je moralo PGD Vrholvo odšteti 180 tisoč evrov. 126 tisočakov je prispevala Občina Radeče, 24 tisoč evrov je dodala Krajevna skupnost Vrholvo, 30 tisoč evrov je predstavljala donacija nekdanjega krajana Vrhovega Martina Kraniza, ki že vrsto let živi v Nemčiji in je na svoj domači kraj zelo navezan.

Vsem, ki so vrhovskim gasilcem pomagali pri uresnitvi njihove dolgoletne želje, se je zahvalil tudi radeški župan Tomaž Režun, gasilec pa je zaželel čim manj posredovanj ter več druženja in izobraževanja. BA

Gasilec PGD Vrholvo se je izpolnila dolgoletna želja. Preselili so se v nove prostore. (Foto: FB Tomaž Režun)

Nova najemnika z eno od svojih paradnih sladice – jabolčnim zavitkom.

»V kuhinji so štirje zaposleni, a vsi so v eni osebi – to sem jaz,« se je pošalil Saša Černic. Pojasnil je, da sam skrbi za pripravo živil, kuhanje jedi, umivanje posode in pospravljanje kuhinje.

Sašo Černic:
»Vsakega planinca, ki pride na vrh, pohvalim. Sploh tiste, ki na vrh prikolesarijo z navadnim kolesom, ne z električnim. Ljudje so veseli mojega bodrenja, radi poklepetajo z mano in številni pridejo vsaj na pijačo.«

Svetina. Navdušila bi jih rada za ustvarjanje, da bodo otroci s pomočjo svojih rok celo leto lahko oblikovali glino, slano testo ter naravne materiale, ki jih bodo nabrali v gozdu. Prepričana je, da narava ponuja ogromno možnosti, ki navdušujejo. Sašev cilj je še, da bo namestitve možno rezervirati tudi na znanih spletnih portalih.

Medtem ko nekateri planinski domovi vrata odprejo le ob koncu tedna, sta nova najemnika doma na Resevni tam vse dni. Poleti se namreč na ta priljubljen vrh že zjutraj povzpnejo številni ljubitelji narave. Ker so dnevi zdaj topli in dolgi, se mnogi ljudje na pohod podajo tudi popoldne.

Od sladoleda do krvavic

Posebna motivacija za grizenje kolen je verjetno misel, da bi človek v domu pojedel kaj lastnega. Od ponedeljka do srede so na Resevni na voljo zavitki, sladoled in pijača. Pestrejša ponudba hrane je na izbiri od četrтка do nedelje. Šef kuhinje Sašo

v dopoldanskem času pripravlja zajtrke. Od 11. ure diši po jedeh na žlico, kot so golaž, jota, ričet. Pozimi bodo na primer na voljo krvavice, kislo zelje, matevž, spomladi bo dišalo po čemažu, špargljih, poleti je ponudba spet drugačna, takrat je na jedilniku med drugim polnjena paprika. Sašo je namreč zagovornik tega, da tudi v planinski koči pripravlja ponudbo, prilagojeno letnim časom.

Foto: Andraž Purg

ŠENTJUR – Patricija Piršič in Saša Černic uredila dom z okolico ter osvežila ponudbo

Na Resevni zavel svež veter

Da se na Resevni počutita, kot da sta na počitnicah, čeprav imata polne roke dela, sta nam ob našem obisku dejala nova najemnika tamkajšnje planinskega doma Patricija Piršič in Saša Černic. Kljub zgodnji jutranji uri je v gostinskem delu dišalo po kavi in sveže pečenem jabolčnem zavitku. V s soncem obsijani kuhinji je bil pripravljen golaž za lačne planince in kolesarje. Slednjim dobrodošlico po novem že na stopnišču in v okolici doma izrečejo cvetlice. Nova moč priljubljene planinske postojanke v občini Šentjur se je namreč svojega posla lotila tako, da je najprej povsem uredila in počistila okolico.

TINA STRMČNIK

Patricija Piršič in Saša Černic sta ključne planinskega doma v roke dobila zadnjo junjsko nedeljo zvečer, že čez nekaj ur pa sta zavihala rokave in začela urejati vse potrebno. Prve dni sta s prijateljem Matijo Kalškom, ki jima pomaga tudi v strežbi, delala od zgodnjega jutra do pozne noči. Lotili so se košnje, odstranili ogromno listja, čistili odtok pred domom, uredili okolico lesene gugalnice, ponovno namestili informativne table, ki so jih pretekla neurja razmetala naokrog. »Spanju smo vsi skupaj posvetili le nekaj ur na noč,« je pojasnil Černic. In povedal, da so počistili številne odpadke,

od stekla do cigaretne gorke ... Okolica stolpa je bila prav tako potrebna izdatnega urejanja. Pobrusili so vse mize, da na njih ni več tresk. Hiško, imenovano Resevni čanka, so uredili kot bar in na široko odprli njena vrata. Okrasili so jo z lučkami, ki zvečer poskrbijo za prijetno vzdušje. Okrog doma so zasadili 140 sadik rož, pri tem je novima najemnikoma z izdatnim donatorstvom na pomoč priskočilo znano šentjursko vrtnarstvo.

Oba sta nas ponosno popeljala tudi po notranjosti doma, kjer sta poskrbela za tisoč in eno malenkost, od obešalnikov za bunde poho-

dnikov do dekoracije miz. Zložila in preuredila sta točilni pult, si po svoje preuredila kuhinjo in poskrbela še za marsikaj.

Ob pravem času na pravem mestu

Černic v gostinskem svetu ni novinec. Prve izkušnje je pred dvema desetletjema začel nabirati v hotelih in gostinskih lokalih na Obali. 40-letnika, ki izvira iz Trbovelj, je ljubezen nato pripeljala v Celje, kjer si je s partnerko Brigito Bincl ustvaril družino. Na Celjskem je gostilniško kilometrino nabiral v Hotelu Evropa, Picikatu, Centru okusov in drugje. Po tihem si je želel, da bi lahko začel pisati svojo gostinsko zgodbo ...

Kot naročen je bil razpis Planinskega društva Šentjur glede iskanja novega najemnika nedavno obnovljenega planinskega doma. Zasledila ga je Šentjurčanka Patricija Piršič, ki se pod okriljem svojega društva že dolgo časa posveča organizaciji praznovanja rojstnih dni za otroke in izvaja plesne delavnice z obročem. Ko je zasledila objavo, je idejo o sodelovanju

»Pomembno se nama zdi, da vsi, ki skrbimo za gostoljubje na Resevni, skrbimo tudi za vljudnost, čistočo in dobro organizacijo,« sta dejala nova najemnika.

predstavila Sašu in takoj sta poslala prošnjo. »Povabljeni sta bila na razgovor in s svojim načrtom sva uspešno pričala predstavnike šentjurskega planinskega društva.«

Dobra energija

Uradno odprtje doma sta pripravila v soboto, 6. julija. Vesela sta bila dobrega obiska in prijetnega vzdušja. Ob odprtju sta se pridružila duhovnika iz Celja in Šentjura, ki sta poskrbela za blagoslov stavbe, okolice in ekipe. Sašo pravi, da je bila to dobra popotnica. »Prepričan sem, da je pri nas dobra energija, tudi planinci in kolesarji, ki prihajajo, pohvalijo svež veter, ki je zavel.«

Kot pravita, vse od odprtja beležita spodbudno število obiskovalcev, ki prihajajo iz vse države in tudi iz tujine. Nedavno se je na vrhu Resevne mudil par iz Manchesterja v Združenem kraljestvu. »Verjetno so ju sem napotili sodelavci šentjurskega turi-

stično informacijskega centra, ki sva jih prosila, naj obiskovalce usmerijo na naš dom, saj lahko tu doživijo marsikaj lepega. Ko sta turista, vajena velemest, prišla na vrh, sta dejala, da je pri nas čudovito.«

Načrtov ne manjka

Nova najemnika imata za dom na Resevni še veliko načrtov. Ogromno prostora je tam namreč na voljo tudi za nastanitve. V sobah so urejene vse potrebne napeljave, manjka le oprema. »To želimo urediti čim prej, da bomo lahko na Resevni gostili šolo v naravi,« je dejal Sašo. Patricija želi organizirati počitniško varstvo, otroke bi rada vodila na pohode na druge vrhove, kot sta med drugim Rifnik in

Vesela sta novega začetka. In hvaležna, da ju na poslovni poti podpirajo tudi družinski člani in prijatelji.

Patricija Piršič ima ogromno idej, kako bi v domu na Resevni pripravljala praznovanje rojstnih dni za otroke. Že zdaj jim v naravi rada prebira pravljice.

Projekti so izbrani

LAŠKO – Znano je, kateri projekti bodo v občini letos izvedeni s sredstvi iz participativnega proračuna. Strokovna komisija je namreč potrdila izglasovane projektne predloge, o katerih so občani glasovali v juniju.

Projekti, ki bodo letos uvrščeni v participativni proračun Občine Laško, so obnove igralnih površin v Breznem v vrednosti približno 25 tisoč evrov, izdelava nadstreška in vrtno lope pri igrišču Podružnične osnovne šole Vrh nad Laškim, kar bo stalo približno 9 tisoč evrov, ter ureditev sprostitev parka pri Ticu v Rimskih Toplicah, ta projekt je ocenjen na približno 25.800 evrov.

Participativni proračun je bil letos v Občini Laško pripravljen po novem pravilniku. Sredstva v višini 90 tisoč evrov so razporejena med tri območja v laški občini. Ta so določena na osnovi treh kriterijev, to je števila prebivalcev, površine in števila naselij. Prvo območje zajema krajevne skupnosti Laško, Sedraž in Šentrupert in ima na voljo 30 tisoč evrov. V drugo območje so uvrščene krajevne skupnosti Rečica, Marija Gradec in Vrh nad Laškim. Dodeljeno mu je 29 tisoč evrov. Za območje krajevnih skupnosti Zidani Most, Rimske Toplice in Jurklošter je v participativnem proračunu namenjenih 31 tisoč evrov.

V Občini Laško pravijo, da je participativni proračun priložnost za gradnjo močnejše in bolj povezane lokalne skupnosti. Krajanje posameznih krajevnih skupnosti so do slej tako prišli do že kar nekaj vidnih pridobitev. BA

VELENJE – V Saša inkubatorju lani ustanovljenih 31 podjetij in zagotovljenih 36 novih delovnih mest

»Mladi, ki razmišljajo zunaj okvirjev, bodo gonilo razvoja«

V Šaleški dolini, v kateri bo po zaprtju velenjskega premogovnika potrebno zagotoviti dodatna delovna mesta, je spodbujanje podjetniškega duha med mladimi toliko bolj dobrodošlo. Temu poslanstvu že nekaj let sledijo v SAŠA inkubatorju, v katerem nudijo podporo mladim podjetnikom ter zagonskim podjetjem v Šaleški dolini in širše. Kot poudarja direktorica Ana Anžej, je bilo samo lani v njem ustanovljenih 31 novih podjetij in s tem zagotovljenih 36 novih delovnih mest. Zato sodi med najuspešnejše podjetniške inkubatorje v Sloveniji. »Mladi so neobremenjeni, drzni, kreativni. Imajo ideje, ki lahko spremenijo svet,« je prepričana direktorica.

BARBARA FURMAN

Spodbujanje podjetništva, zagotavljanje delovnih mest, razvijanje idej na področju novih procesov, tehnologij in storitev v Šaleški dolini ter povezovanje zagonskih podjetij z mentorji, vlagatelji ter z zreli podjetji, odpiranje dostopa do virov financiranja in nudenje ugodnih prostorskih pogojev za podjetja so po besedah direktorice **Ane Anžej** osrednje naloge SAŠA inkubatorja. S pomočjo različnih programov in projektov spodbujajo mlade podjetniške talente k zagonu novih podjetij, jim nudijo spodbudno okolje in podporo pri razvoju in rasti podjetja. Lani so izvedli 35 izobraževalnih dogodkov in delavnic, na katerih je sodelovalo več kot tisoč udeležencev. Leta 2014 je na pobudo pokojnega župana Bojana Kontiča velenjska občina odkupila 60-odstotni delež družbe SAŠA inkubatorja, ostali družbeniki so še Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija z 20-odstotnim deležem ter Šolski center Velenje in TehnoCenter Univerze v Mariboru z 10-odstotnima deležema.

Ideje, ki lahko spremenijo svet

SAŠA inkubator je bil lani prepoznan kot eden izmed šestih najuspešnejših inkubatorjev v Sloveniji in postal partner nacionalnega konzorcija, ki izvaja programe, ki so namenjeni inovativnim posameznikom in zagonskim podjetjem s potencialom hitre rasti. »Odrasli smo pogosto omejeni z družbenimi normami in prepričanju ter okuženi s strahom pred kritiko in neuspehom. Mladi, v fazi odraščanja, pa so neobremenjeni, drzni, kreativ-

ni. Imajo ideje, ki lahko spremenijo svet, če jih pravočasno povabimo v svet, v katerem ni neumnih vprašanj in kjer so slišani in videni. Mladi, ki razmišljajo zunaj okvirjev, bodo gonilo razvoja. Martin Luther King je nekoč dejal »I have a dream«. Mladi imajo sanje, ki žal v nespodbudnem okolju hitro zbledijo in umrejo. Mi smo tukaj, da v mlade verjamemo in jim pomagamo sanje preoblikovati v načrte in načrte v inovativne zgodbe slovenskega podjetništva,« poudarja Ana Anžej.

Katjin in Tejin uspeh

Pred leti so mladim podjetnikom pri uresničevanju

Direktorica SAŠA inkubatorja Ana Anžej. (Foto: osebni arhiv)

»Mladi imajo sanje, ki žal v nespodbudnem okolju hitro zbledijo in umrejo. Mi smo tukaj, da v mlade verjamemo in jim pomagamo sanje preoblikovati v načrte in načrte v inovativne zgodbe slovenskega podjetništva,« poudarja direktorica SAŠA inkubatorja Ana Anžej.

Lanski poslovni prihodki SAŠA inkubatorja so znašali 530.547 evrov, od tega je Mestna občina Velenje za inkubator namenila 125.000 evrov, za delovanje Centra ponovne uporabe (CPU) pa 62.000 evrov. Večino sredstev inkubator pridobi na evropskih in državnih razpisih ter s tržno dejavnostjo.

njihovih poslovnih zamisli podporo zagotavljali z aktivnostmi v programu Podjetniški trampolin. Zadnja štiri leta pa organizirajo ekskluzivni 6-tedenski pospeševalnik Startup Generator, ki je namenjen razvoju inovativnih podjetniških idej. Ena izmed lanskih finalistk Startup Generatorja **Katja Mogilnicki** je z idejo BacTerra postala absolutna zmagovalka v kategoriji podjetništva na mednarodnem tekmovanju Genius Olympiad.

Podjetje Grashka, ki se je razvilo skozi program Startup Ge-

nerator 2021, je za produkt Pate prejelo nagrado Inštituta za nutricionistiko za najbolj inovativno in trajnostno živilo leta 2022. Odmevnim uspehom so dodali še več novih proizvodov, sledilo je odprtje veganskega bistroja Grashka v Centru Rog v Ljubljani. Podjetje je bilo uspešno tudi na izboru Naj

jed Vegafesta 2023, prav tako je prejelo priznanje Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice za prebojno invencijo.

V podjetništvu se uspešno uveljavlja tudi **Teja Urankar**, ki je svoje produkte Butter Be Kind razvila v okviru programa Startup Generator leta 2023 in prejela 10.000 evrov

nepovratnih sredstev Mestne občine Velenje. Z maslom za telo je postala zmagovalka Free From Skincare Awards v kategoriji problematična koža in prodajo razširila tudi zunaj slovenskih meja.

Od gob do počitniških prikolic

Timotej Gungl in **Lucija Prosen** sta svojo idejo gojenja gob – Gobnik prav tako razvila v okviru lanskega programa Startup Generator in prejela 10.000 evrov nepovratnih sredstev Mestne občine Velenje. Povezala sta se z gostinci po Sloveniji, ki v svoji kuhinji uporabljajo gobe, gojene v Gobniku.

Uspeh niza tudi podjetju **Sportimist**, ki se je lani uspelo prebiti na tuji trg z izvirnim izdelkom – nogometnim dnevnikom, ki ga prodajajo tudi knjižarne Mladinske knjige.

Tudi **Autotech** je z mentorji SAŠA inkubatorja zraslo v odlično podjetje, ki se ukvarja z robotizacijo industrijskih procesov. Lani so od Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice prejeli srebrno priznanje za linijo za sestavo in lepljenje strešnega okna avtomatov in počitniških prikolic. Razglašena je bila za najboljšo inovacijo v SAŠA regiji. Pod okrilje SAŠA inkubatorja spada tudi Center ponovne uporabe Velenje (CPU), ki je med prebivalci Šaleške regije dobro sprejet. Samo lani so v centru zabeležili približno 3.500 nakupov. To pomeni, da je bilo v ponovno uporabo vrnjenih več kot 28 ton izdelkov za dom in gospodinjstvo.

Na voljo več kot sto štipendij

VELENJE – Lokalna podjetja Esotech, Elektro Jezernik, Premogovnik Velenje, HTZ in Sipoteh so za prihajajoče šolsko oz. študijsko leto razpisala skupno 114 štipendij, od tega 60 za dijake in 54 za študente. Štipendije lokalnih delodajalcev bo že šesto leto zapored sofinancirala velenjska občina, ki je v proračunu za to zagotovila približno 22 tisoč evrov. Največ je potreb po sofinanciranju štipendij za poklice s področja strojništva, elektrotehnike, geotehnologije in gradbeništva.

Mestna občina Velenje bo tudi v prihajajočem šolskem letu sofinancirala štipendije za deficitarne poklice, ki jih dodeljujejo delodajalci s sedežem v velenjski občini. Na letošnji javni poziv delodajalcem za sofinanciranje štipendij se je odzvalo pet lokalnih podjetij, ki so izrazila možnost štipendiranja 114 dijakov in študentov. Pogoji za dodelitev štipendije dijakom in študentom so, da imajo stalno prebivališče v Mestni občini Velenje, da so državljani Republike Slovenije, so vpisani v učni oz. študijski program za deficitarni poklic, ki je uvrščen v nabor deficitarnih poklicev v šolskem letu 2024/25, niso v delovnem razmerju, ne opravljajo samostojne registri-

rane dejavnosti in niso vpisani v evidenco brezposelnih oseb pri pristojnem organu ter hkrati ne prejema druge štipendije, izjema je le državna štipendija.

Štipendiranje traja do konca izobraževanja, pri čemer višino štipendije določi štipenditor. Mestna občina Velenje kot sofinancer zagotovi največ 40 odstotkov izplačane štipendije, ki ne presega 40 evrov mesečno za dijaka oz. 80 evrov za študenta. Ob pridobitvi štipendije so obveznosti štipendista, da se udeleži 14-dnevne strokovne in enomesečne počitniške prakse, ki mu jo zagotovi štipenditor, ter da se po koncu izobraževanja zaposli pri štipenditorju za najmanj polovično obdobje prejemanja štipendije. Štipendist mora Mestni občini Velenje in štipenditorju najkasneje do 30. novembra dostaviti dokazila o uspešno končanem letniku in prav tako oba na začetku šolskega oz. študijskega leta obvestiti o vpisu v višji letnik (vse do konca izobraževanja). Do prijav za pridobitev štipendij lahko dijaki in študenti dostopajo na spletnih straneh ali oglasnih deskah omenjenih podjetij. Roki za prijavo na razpise so različni in so navedeni v javnih razpisih podjetij.

SJ

S fizičnimi ovirami želijo v občini upočasniti vožnjo uporabnikov kolesarske steze, ki pri prečkanju križišča nimajo prednosti pred avtomobili. (Foto: FB Občine Šoštanj)

Stebrički za večjo varnost

ŠOŠTANJ – Na pobudo šoštanske občine je Direkcija RS za infrastrukturo na kolesarski stezi v bližini tamkajšnje osnovne šole postavila fizične ovire. Z njimi v občini želijo pred prečkanjem državne ceste upočasniti vožnjo kolesarjev in voznikov skirojev ter poskrbeti za večjo prometno varnost.

»Na tem odseku kolesarska steza prečka državno cesto tik za železniškim prehodom. Ko smo se vsakodnev-

no vozili na tem odseku (s kolesom, z avtomobili ...), je bilo kmalu jasno, da je ta del resnično nevaren,« je o razlogih za postavitev fizičnih ovir na kolesarski stezi v bližini šole povedal šoštanski župan **Boris Goličnik**. Da pri prečkanju državne ceste uporabniki kolesarske steze nimajo prednosti pred avtomobili, je pred tem opozarjal že manjši prometni znak. Namen postavljenih stebričkov je, da uporabnike kolesarske steze na to

opozorijo še dodatno. »S fizičnimi ovirami so uporabniki kolesarske steze – poleg kolesarjev je veliko voznikov električnih skirojev – prisiljeni upočasniti hitrost,« je poudaril župan in dodal, da sicer prehitre vožnje kolesarjev in voznikov skirojev na kolesarski stezi do zdaj niso zaznali.

Na omenjeni kolesarski stezi je Direkcija RS za infrastrukturo na predlog in željo šoštanske občine postavila dve fizični oviri, po eno na

vsaki strani ceste. Podobne ovire so postavljene tudi na občinski kolesarski stezi proti Velenju in Topolšici. »Tam je razlog tudi preprečitev možnosti vožnje po njej z motornimi kolesi in s štirikolesniki, kar se je v preteklosti dogajalo,« je pojasnil šoštanski župan. Dodaja še, da bodo, če se bo pojavila potreba po zagotavljanju večje varnosti, tovrstne fizične ovire postavili še drugje. Sicer pa poudarja, da je za zagotavljanje prometne varnosti nujno, da vsi udeleženci prometa upoštevajo prometne predpise.

SJ

Dr. Marja Lorenčak Kiker poljudno o cerkvi na Sladki Gori

Knjiga o baročnem spomeniku v zlatu

Letos mineva 270 let od posvetitve Marijine cerkve na Sladki Gori v občini Šmarje pri Jelšah. Omenjeni jubilej je bil povod za pripravo knjige o kraju in tamkajšnjem spomeniku državnega pomena. Avtorica dela, umetnostna zgodovinarica dr. Marja Lorenčak Kiker, je pojasnila, da doslej ni bilo na voljo primerne publikacije, kjer bi bili na enem mestu zbrani vsa zgodovina in predzgodovina te baročne cerkve, razumljivi za širok krog bralcev.

TINA STRMČNIK

Sladkogorska cerkev je pomemben baročni spomenik državnega pomena, hkrati je znana in priljubljena romarska cerkev. Marja Lorenčak Kiker, ki izvira iz Lemberga, že nekaj časa pa živi v Združenih državah Amerike, je pojasnila, da je ta cerkev v

umetnostnozgodovinski stroki ena od vodilnih baročnih arhitektur na Štajerskem, zgled je bila tudi za druge sakralne spomenike. Zaradi arhitekturnih posebnosti, ki so se najprej uveljavile na Sladki Gori, se je v strokovni literaturi uveljavil izraz »gradbeni

tip sladkogorska skupina«. »Ta izraz je uvedel prof. dr. Nace Šumi, saj je na Sladki Gori prepoznal pomembne oblikovne novosti domačega, torej štajerskega izvora, ki niso posledica avstrijskega vpliva.«

Celoten cerkveni strop je delo ljubljanskega baročnega slikarja Franca Jelovška, ki je s temi slikami dosegel vrh v svojem umetniškem opusu. Za razliko od upodabljanja herojskih figur in zamaknenosti svetniških pogledov, ki jih je narekoval baročni čas, je Jelovšek svojim likom vdahnil domačnost. Avtorica knjige je pojasnila, da je omenjeni slikar figuram nadel prijazen in topel obraz, ki v verniku ne vzbuja strahu, temveč ljubezen, vero in upanje. S tem se je približal človeku in njegovi krajini. »Takšna je med drugim freska Marije z Jezusom v naročju tik pod korom pri vhodu v cerkev, na kateri oba udobno sedita na oblaku, sta nasmejana ter pozdravljata vsakega, ki vstopi v njun hram.«

Odkrivala pomen prizorov

Marja Lorenčak Kiker je o Sladki Gori prvič pisala v svoji diplomski nalogi, ko se je spoznala s temeljno literaturo o tamkajšnji cerkvi. Ko je pripravljala svežo knjigo, je podatke o freskah, kipih in arhitekturi črpala tudi iz del uglednih umetnostnih zgodovinarjev in nekaterih drugih piscev. Pomemben vir podatkov sta bila župnijska kronika ter zbornik o Sladki Gori. Dragocene informacije je našla v Svetem pismu, ko je pripravljala razlage svetniških življenj, pa je primerjala različne vire literature, predvsem tiste, ki so dosegljivi v digitalnih knjižnicah.

Pojasnila je, da je veliko pozornosti namenila raziskovanju podrobnosti prizorov, upodobljenih v cerkvi. »Pri tem se mi je odkrilo tisto, česar prej nisem takoj prepoznala. Da so ta mogočna predstavitve čaščenja Marije Kraljice

in nešteta uslišanja Matere božje močno povezana s svetniki zavetniki na oltarjih. Ti so tam zato, da tvorijo trden most med verniki, Marijo in nebesi. Teološko-duhovna vsebina je prepletena z eno samo ljubeznijo do Marije. Še slikar Franc Jelovšek je naslikal svoj portret z gorečim Marijinim srcem v roki ter napisal, da je srce in slikarsko delo daroval Materi božji.«

Priljubljeno zbiralništvo romarjev

V sladkogorski kroniki je ohranjen zapis, da so ljudje na Sladki Gori nekaj našli, da se je nekaj zgodilo. Kaj so našli, ne ve nihče, po prepričanju Marje Lorenčak Kiker pa je bilo to odkritje zagotovo nekaj velikega. Ko so ljudje to slišali, so namreč iz vseh koncev nekdanje monarhije začeli romati v kraj, kjer je stala stara cerkev svete Marjete. »To se je zgodilo leta 1738 in od takrat je k cerkvi romalo na tisoče in tisoče ljudi, Sladka Gora je postala romarski kraj. Na tem mestu so se dogajala mnoga uslišanja, ki so jih duhovniki vestno zapisovali takoj, ko je kdo sporočil, da je bil kdo uslišan,« je pojasnila umetnostna zgodovinarica. Ker je bila stara gotška cerkev pretesna, so zgradili novo, Marijino. Novo božjepotno cerkev je 25. julija 1754 posvetil goriški nadškof Karel Mihael Attems kot cerkev svete Marjete Čudodelne Matere božje in svete Marjete Antiohijske.

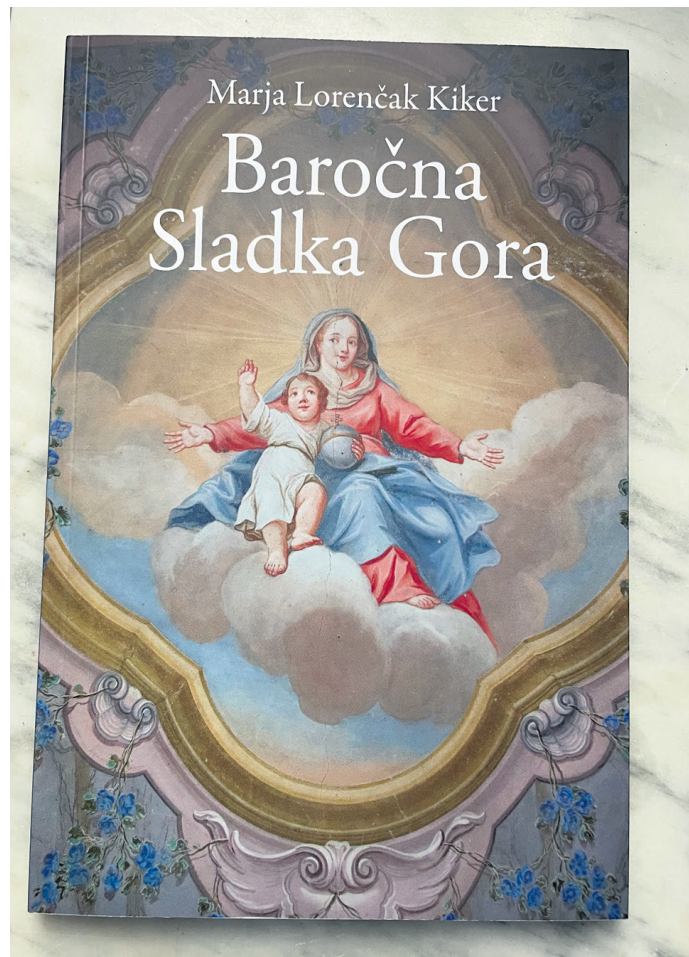
Marja Lorenčak Kiker je poudarila, da ta baročna cerkev še zdaleč nima le duhovne in umetniške vrednosti. Po njenih besedah danes predstavlja kulturno identiteto kraja, povezuje ljudi ter spleta vezi med preteklim, sedanjim in prihodnjim življenjem. Župnija Sladka Gora je ob 270-letnici posvetitve te sakralne stavbe obnovila cerkveno obzidje, na novo so bile zgrajene še dvojne stopnice.

Foto: osebni arhiv Marje Lorenčak Kiker

Marja Lorenčak Kiker: »Cerkve ima pet oltarjev, prižnico, dve spovednici, orgle in razgibane kipe. Vse se sveti v zlatu. Kiparstvo je v tej cerkvi enakovredno slikarstvu. Poznavalci menijo, da je na Slovenskem malo baročnih notranjosti, kjer bi se cerkvena oprema tako dosledno dopolnjevala v vsebini in umetniški vrednosti, kot je to na Sladki Gori.«

Marja Lorenčak Kiker v Marijini cerkvi na Sladki Gori

»Sladkogorska cerkev slovi po izjemni skladnosti zunanjih valovitih sten, streh in vstopa v svetišče, prevzame nas čudovita harmonija duhovne in arhitekturne celote,« pravi Marja Lorenčak Kiker.

Arhitektu Roku Žnidaršiču (desno) je priznanje izročil konjiški župan Darko Ratajc. (Foto: arhiv občine)

Arhitektu Žnidaršiču še eno priznanje

Konjiški župan Darko Ratajc je arhitektu Roku Žnidaršiču podelil priznanje za zavzeto, odgovorno in strokovno delo pri projektu Nadkritja ostalin cerkve sv. Janeza Krstnika v Žički kartuziji. Ob tem je poudaril, da je arhitekt Žnidaršič, ki velja za enega od vodilnih strokovnjakov na področju trajnostne arhitekture in urbanega razvoja, z zasnovo inovativne pomične strešne konstrukcije pustil dragocen pečat, ki predstavlja učinkovito in trajnostno zaščitno stavbne dediščine v konjiški občini.

Ljubljančan Rok Žnidaršič je leta 2004 diplomiral na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Leta 2010 je skupaj z Jernejo Fisher Knap ustanovil arhitekturni atelje Medprostor. Predava doma in na mednarodnih simpozijih.

Predlani je za projekt Nadkritja ostalin cerkve sv. Janeza Krstnika v Žički kartuziji prejel mednarodno nagrado

Piranesi ter nagrado Prešernovega sklada. Člani komisije so v obrazložitvi med drugim zapisali, da arhitekt Žnidaršič svojim sodobnim arhitekturnim nagovorom in tehnično inovativno rešitvijo poseže v zgodovinsko substanco z največjo mero spoštovanja do kulturne dediščine. Prenova odpira razmislek o načinu ohranjanja in morebitne

(upo)rabe ruševin, kar je v slovenskem prostoru poseben mejnik v doktrini varstva kulturne dediščine, so še zapisali.

Za omenjeni projekt mu je Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije lani podelila priznanje zlati svinčnik, letos pa je projekt prejel še dve ugledi nagradi, in sicer Plečnikovo nagrado, najvišjo nacionalno priznanje za vrhunske

dosežke na področju arhitekture, urbanizma, krajinske arhitekture, in nagrado odprte hiše Slovenije, ki jo podeljujejo z namenom spodbujanja čim večjega sodelovanja najširše javnosti pri razumevanju in odločanju o izbranih projektih strokovne žirije.

Rok Žnidaršič kot docent, nosilec rednih predmetov, mentor na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani ter podžupan mesta Ljubljana, nadaljuje z vplivanjem na prihodnje generacije arhitektov in urbanistov. BF

V poplavah prizadeti prebivalci Zgornje in Spodnje Savinjske doline po letu dni še vedno v negotovosti

Je vlada ljudi pustila na cedilu?

Mineva leto od katastrofalnih poplav, a državljani, ki so jim narasle vode uničile dom, še vedno ne vedo, kje bodo lahko mirno živeli. Med najbolj prizadetimi so bile občine v Zgornji in Spodnji Savinjski dolini. Vlada je župane zadolžila, naj najdejo primerna zemljišča za nadomestno gradnjo in jih komunalno opremijo. Nekateri so parcele že našli, a čakajo na soglasja vodovarstvene stroke. Župani so ogorčeni, ker se državna birokracija nerazumno dolgo obotavlja pri napovedani obnovi, v poplavah prizadeti občani pa so že mesece prepuščeni obupu in občutku nemoči. Pravijo, da ne zaupajo več nikomur.

BARBARA FURMAN

Le pri peščici poškodovanih hiš so opravljene cenitve, kdaj bodo ljudem izplačane odškodnine, ne zna povedati nihče. Ob tem se mnogi z

grenkim priokusom spominjajo lanske izjave premiera Roberta Goloba, da se vlada dogovarja z največjimi proizvajalci montažnih hiš v

Sloveniji, ki bi lahko postavili po sto hiš na mesec. A do danes ni bila zgrajena niti ena. Nov dom je dočakala le poplavljen družina Stropnik v slovenjegraški občini, a ne po zaslugi države, denar so zagotovili številni donatorji.

Po besedah vladnega koordinatorja za obnove po poplavah Boštjana Šefica seznam za morebitno rušenje uničenih oziroma poškodovanih hiš tudi po letu dni še ni dokončan. Za 343 hiš po vsej Sloveniji, ki niso več primerne za bivanje, je izdelanih le 130 cenitev, izdanih je 73 sklepov, le 16 pogodb je odposlanih. Za vsemi temi številkami se skrivajo družine

in posamezniki, ki so v nekaj urah ostali brez vsega. Ohranili pa so upanje, da bo zanje poskrbljeno. A tudi njihovo upanje iz meseca v mesec usiha. Šefic pojasnjuje, da se zapleta pri pripravi strokovnih podlag za nadomestne gradnje. »Nekatere podlage so obstajale že pred poplavami, a niso ustrezale sedanjim razmeram. V direkciji so tako morali izdelati nove študije, na podlagi katerih so nato ocenili, ali je neko stavbo treba odstraniti ali ne. Nekaj so jih s seznama za morebitno porušitev umaknili, saj so ocenili, da jih bo mogoče obvarovati pred morebitnimi novimi poplavami.« Ob tem

je dodal, da je treba pred gradnjo nadomestnih hiš najti tudi ustrezna zemljišča ter jih komunalno opremiti. Strinja se, da bi se na državni ravni lahko marsikaj hitreje odvijalo, tudi zakonodajni postopki v državnem zboru.

Kako je v naših krajih?

Občani v Gornjem Gradu so te dni izvedeli, da je s seznama, na katerem je bilo za rušenje predvidenih 27 hiš, kar 23 hiš odstranjenih. In to brez kakršnihkoli pojasnil.

»Nejevoljen sem, ker se pristojne državne službe pri iskanju učinkovitih rešitev obotavljajo in tako le še sto-

pnjujejo negotovost ter stisko ljudi. Doslej so v naši občini le tri družine prejele sklepe vlade za premestitev. Sicer pa je na seznamu poleg stanovalskih hiš še 12 gospodarskih poslopij, med katerimi je tudi gasilski dom, ki je utrpel največjo škodo v svoji dolgoletni zgodovini kraja,« navaja župan Anton Špeh, ki je kritičen tudi do strokovnjakov za protipoplavno varnost. »Lani je narava pokazala, da so bile njihove strokovne odločitve v preteklosti napačne in da so nepopravljive. Zato smo prebivalci ob vodotokih lahko upravičeno zaskrbljeni, kako bo v prihodnje. Le upam lahko, da bo država

Zasuta hiša v zaselku Trbiž na Ljubnem ob Savinji 2023

... in podoba domačije po letu od poplav.

Hiša v Letušu v občini Braslovče pred enim letom

Hiša v Letušu v občini Braslovče danes. Na seznamu za odstranitev je v Letušu približno 150 hiš.

Kristl Germelj pravi, da hiša ni bila močno poškodovana, potrebna je le manjših popravil.

V Nazarjah je bilo lani pod vodo tudi športno igrišče.

čim prej pripravila državni prostorski načrt za porečje Drete in odpravila težave tako v naši občini kot tudi dolvodno do Nazarij oziroma do izliva Drete v Savinjo. Predstavniki države so nam nekaj idejnih projektov že pokazali in z nekaterimi rešitvami se strinjamo. Med drugim je predvidenih nekaj suhih zadrževalnikov. Toda projekti so le črka na papirju, bojim se, da bo do njihove uresničitve preteklo še veliko vode. In samo upam lahko, da se nam do takrat tako obsežne poplave ne bodo ponovile. Očitno so bili naši predniki pri gradnji objektov na reki in ob njej veliko bolj modri oziroma premišljeni. Na Dreti in njenih pritokih je bilo namreč v preteklosti skoraj 300 vodnih gospodarskih objektov, od velikih žag, mlinov do manjših hidroelektrarn. Nekateri še vedno stojijo, saj jih tudi obsežne poplave niso uničile. Očitno nam danes

primanjkuje zdrave kmečke pameti, ki so jo naši predniki imeli.«

In kako je v občini Braslovče? Prejšnji teden so se iztekli roki za pripombe za odstranitev 50 stanovanjskih hiš na desnem bregu Savinje. Sedmega avgusta se bo iztekel rok za oddajo pritožb za levi breg Savinje, kjer naj bi selili prebivalce iz 116 hiš.

Ljubno: Poplavljenih več kot 200 hiš

Ali se bodo selile ali ne, po enem letu prav tako še vedno ne vedo številne družine v občini Ljubno. »Naši občani doživljajo hude stiske, ki jih tisti, ki česa takšnega niso doživeli, težko razumejo. Za ljudi je psihično obremenjujoč vsak dodaten dan negotovosti, zato pozivam odgovorne v državi, naj jim čim prej zagotovijo pogoje za nadomestne domove,« poudarja župan Občine Ljubno

Franjo Naraločnik. Pet hiš so podivjani vodotoki oziroma plazovi odnesli takoj. Še sedem so jih morali podreti. Več kot petdeset hiš je huje poškodovanih, skupaj je bilo poplavljenih več kot dvesto hiš.

Kristl Germelj: »Kam naj grem pri osemdesetih?«

Stisko doživljajo tudi občani Luč. Med najbolj prizadetimi v lanskih poplavih je bil zaselek Struge, ki ga je deroča voda zmaličila do neprepoznavnosti. Leto kasneje je med prebivalci mogoče čutiti predvsem žalost. Tamkajšnja krajana **Jožica in Kristl Germelj** ste se takoj po poplavih začasno preselila k prijateljem, a sta se po nekaj tednih vrnila v svojo hišo v upanju, da bosta v njej še naprej lahko preživljala jesen življenja. V miru seveda. A geologi pravijo, da jim miru ne morejo zagotoviti, saj Struga je ogroža ogromen plaz, ki se

je začel sprožati nekaj dni po poplavih. Vsem prebivalcem so svetovali, naj se preselijo. »Z ženo želiva ostati v Strugah, saj najina hiša ni močno poškodovana. Potrebna je le manjših popravil. Star sem 80 let, kam naj grem pri teh letih? Tudi žena ni veliko mlajša. To je hud stres. Nekateri sosedbi bi se radi preselili, a ne vedo, kam. Država je očitno pozabila na nas,« ne skriva razočaranja Kristl Germelj, ki dodaja, da v Strugah več desetletij niso imeli težav z naraslimi vodami ob močnejših nalivih. Lanskega avgusta je katastrofo povzročila ogromna skala v strugi Savinje, ki je zajezila pretok vode v reki in tako ob nakopičenju velikih količin vode s silovito močjo povzročila razdejanje v celotnem zaselku. Njun vnuk si je nekaj metrov stran zgradil novo hišo, v katero se je z družino preselil približno pol leta pred poplavi. »Deroča voda je temelje hiše spodjedla, zato

OB ROBU

Priznala neučinkovitost?

Ne le v poplavih prizadeti občani, tudi drugi državljani menijo, da vlada po lanskih katastrofalnih poplavih ni naredila tega, kar je obljubila. Kot je pokazala anketa Mediane, več kot 42 odstotkov ljudi meni, da je poplavalna obnova neučinkovita, tretjina pa, da je popolnoma neučinkovita. To si je, sodeč po napovedanih spremembah v organizaciji in kadrovskih zamenjavah v vodstvu direkcije za vode, priznala tudi vlada. Med drugim je napovedala petletno obdobje obnove, v katero naj bi vložila več kot 1,3 milijarde evrov. A ni problem v denarju, ampak v neučinkoviti birokraciji, poudarjajo župani ob Savinji. Bistvo enoletne kalvarije je le v nekaj stavkih zelo nazorno strnila županja Rečice ob Savinji Majda Potočnik, »Če človek ne more v svojo hišo, kjer je vse polomljeno in umazano, ga ne moremo tolažiti z besedami, češ, saj bo, zdaj bomo objavili javno naročilo, ki mora biti objavljeno 14 dni, potem bomo izbrali izvajalca, in če ne bo pritožb, se bomo lotili vašega problema. Ali je to tolažba za ljudi?« In medtem se nova neurja tudi to poletje vrstijo.

BARBARA FURMAN

se je močno nagnila na cesto. Vnuk že celo leto išče parcelo za nadomestno gradnjo v občini Luče. Žal neuspešno.«

Župan Strmčnik: »Gremo se »pingpong«

Ne le poplavljeni občani, do vlade, počasnih postopkov in birokracije je zelo kritičen tudi župan Luč **Klavdij Strmčnik**. »Naša občina je za isto lokacijo, na kateri bi si družina zgradila nov dom, od direkcije za vode najprej dobila negativno mnenje, nato pogodnega, zdaj pa sploh ne vemo, kaj lahko naredimo. Ves čas se gremo »pingpong«, medtem pa človeku ne morem povedati, ali bo na tem mestu lahko gradil hišo ali ne. Veste, na načelni ravni se s pristojnimi zelo hitro vse dogovorimo, a potem je treba pripraviti dokument, ki ga mora podpisati direkcija. In takrat se začne nizanje zahtev po številnih dokumentih in soglasjih, ki jim ni videti konca. Še vedno smo zelo zbirokratizirana država, žal.«

Šoštanj: Od jeze do olajšanja

V naselju Pohrastnik v občini Šoštanj je približno 50 stanovanjskih hiš, od tega jih je več kot 30 predvidenih za selitev. Kot sta med junijskim obiskom Šoštanja povedala vodja vladne službe za obnovo po poplavih in plazovih **Boštjan Šefić** in državni sekretar v kabinetu predsednika vlade **Jure Leben**, je selitev potrebna, čeprav je na vodotokih predvidena ureditev varovalnih ukrepov. Strokovnjaki državne tehnične pisarne so pripravili strokovne podlage za suhe zadrževalnike in poglobitev struge Pake. Po besedah **Alenke Zupančič** iz direkcije za vode je za večji del prebivalcev naselja Pohrastnik predvidena preselitev, glede manjšega dela območja pa odločitev stroke še ni dokončna.

V Pohrastniku so bili v zadnjih tridesetih letih poplavljeni že tretjič, a najhuje je bilo lani avgusta. Pohrastničani so se na napovedano selitev odzvali z mešanimi

občutki – nekaterim je odleglo, saj bodo končno rešeni utrujajoče negotovosti, spet drugi so jezni in v stresu, ker jih čaka velika življenjska sprememba, kar selitev za marsikoga je. Župan **Boris Golčnik** je povedal, da je presenečen nad obsegom predvidene preselitve. »Razmere na terenu zelo dobro poznam, zato sem pričakoval, da se bodo morali preseliti le stanovalci iz hiš, ki so tik ob Toplici in Florjanščici, ne pa iz celotnega spodnjega dela Pohrastnika. Za nekaj stavb stroka še vedno ni povedala, kaj namerava z njimi.«

Matej Pečovnik: »Gradnje prihodnje leto?«

V občini Nazarje je država najprej na seznam za rušenje uvrstila 10 hiš, sklep za odstranitev pa so doslej prejeli le trije lastniki. Kot je še povedal župan **Matej Pečovnik**, cinitve stavb še niso bile opravljene. »Z občani, ki so prejeli sklep za rušenje hiš, sem se v teh dneh pogovarjal, kako naprej. Pravijo, da se bodo šele po opravljeni cinitvi oziroma znani višini odškodnine odločili, ali bodo novo hišo gradili sami ali bodo gradnjo prepustili državi. Občina trenutno vodi postopek za tri lokacijske preveritve, vendar smo z dejavnostmi obstali, ker ne vemo, koliko sklepov bo izdanih in kakšne bodo cinitve. Glede na obnavljanje pristojnih državnih služb se bodo gradnje stanovanjskih hiš najverjetneje lahko začele šele v prvi polovici naslednjega leta.«

Sicer pa so v občini Nazarje spomladi končali prenovu v poplavih poškodovane stavbe vrtca in podružnične osnovne šole v Šmartnem ob Dreti. V njej bodo do konca šolskih počitnic obnovili še kuhinjo oziroma razdeljevalnico hrane. Predvidoma do sredine avgusta bo končana prenova doma kulture. Kmalu bo urejen nov prepust, s katerim bo zagotovljena večja poplavalna varnost v industrijsko-obrtni coni Prihova ter na območju podjetja BSH Hišni aparati.

Foto: Andraž Purg

Podoba poplavljenе ribogojnice v Malih Braslovčah lani ...

... in takšen je pogled nanjo letos.

Poškodovan odsek ceste Ljubno v Ljubnem ob Savinji ...

... je bil pred meseci prenovljen.

Poplavljenо središče Nazarij leta 2023 ...

... in njegova podoba danes.

Pristojni nasilje obravnavajo prednostno. (Foto: Pixabay)

Vsako nasilje je treba prijaviti

Letno več tisoč primerov nasilja v družini

Konec prejšnjega tedna so na območju Policijske uprave Celje izstopali primeri nasilja v družini. Policisti so obravnavali štiri sume storitev tega kaznivega dejanja. Vsem nasilnežem so izrekli ukrepe prepovedi približevanja, dva od njih so pridržali. V nadaljevanju jih bodo kazensko ovadili.

JANŽE FRIC

Policisti ugotavljajo, da nasilje v družini zavzema precejšen del njihovega delovanja. Letno obravnavajo približno 80 tisoč različnih kaznivih dejanj, od tega več tisoč primerov nasilja v družinskem okolju, od na videz blagih oblik z manj opaznimi posledicami do najhujših, kot so umori v družini.

Ko pride do nasilja

Policisti žrtvam nasilja svetujejo, naj se umaknejo iz stanovanja in pokličejo policijo. Če to ni mogoče, naj se zaklenejo v sobo in pokličejo policijo. Ob udarcih ali brcah naj se žrtve postavijo v položaj, ki bo povzročil najmanj poškodb. Naj se torej zvijejo v klobčič in si glavo zaščitijo z rokami. Hkrati naj glasno

kličejo na pomoč. Svetujejo tudi, naj se žrtve s sosedom ali sosedo dogovorijo, naj pokliče policijo, če sliši, da se v njihovem stanovanju dogaja nasilje, in naj imajo pripravljene najnujnejše stvari zase in za svoje otroke za nenaden odhod od doma, predvsem

denar, osebne dokumente, zdravila, rezervne avtomobilske ključe in podobno. Policisti opozarjajo, naj žrtve prijavijo nasilje. To lahko storijo ustno ali pisno na policiji ali centru za socialno delo. Prav tako je pametno, da pridobijo kopijo zapisnika svoje izjave in podatke o osebi, ki bo vodila njihovo zadevo.

Opozarjajo, da obstaja možnost, da se nasilje stopnjuje, ko se žrtev odloči, da prekine odnos s partnerjem. Priporočajo, naj žrtve naredijo varnostni načrt, kar je najlažje z ustrezno usposobljeno osebo.

Število obravnavanih kaznivih dejanjih nasilja v družini od leta 2019 do 2023 na območju PU Celje in število izrečenih ukrepov prepovedi približevanja		
Leto	Število obravnavanih kaznivih dejanj	Število izrečenih ukrepov
2019	311	313
2020	316	287
2021	293	260
2022	316	264
2023	261	308

Otroci so žrtve nasilja, tudi če so ob nasilju le prisotni in ga ne doživljajo neposredno ali če živijo v okolju, kjer se nasilje izvaja.

Izrecno opozarjajo, da alternativno reševanje sporov, kot je na primer mediacija, v primerih nasilja ni dopustno.

Zaščita žrtve

Pristojni organi in organizacije so dolžni nasilje v družini obravnavati prednostno in storiti vse za zaščito žrtve. Ukrepi so odvisni od stopnje ogroženosti žrtve. Ob izbruhu nasilja v družini ima žrtev možnost takojšnje namestitve v krizni center, kjer ji nudijo strokovno pomoč in nastanitev. Če po izteku bivanja v kriznem centru še potrebuje nastanitveno podporo, se lahko umakne v varno hišo ali zatočišče. Žrtev ima prav tako pravico do brezplačne pravne pomoči in spremljevalca, ki jo spremlja v postopkih, ji pomaga pri zaščiti njene integritete in iskanju rešitev ter ji nudi psihično oporo. Če je treba, lahko policija ali sodišče povzročitelju nasilja izrečeta tudi prepoved približevanja kraju ali osebi, sodišče pa mu lahko na predlog žrtve prepove vstop v skupno stanovanje in tega po potrebi prepusti v izključno uporabo žrtvi.

Pozno popoldne v nedeljo je policijska helikopterska posadka z ekipo Gorske reševalne zveze Slovenije evakuirala pohodnike, ki so zaradi poškodb na planinski poti po neurju ostali v planinskem domu na Okrešlju. S helikopterjem so reševalci evakuirali 15 ljudi, med katerimi so bili tako odrasli kot otroci.

Med 12 ujetimi planinci so bili Nemci in Hrvati, s helikopterjem so na varno prepeljali tudi oskrbnika Frischaufovega doma in njegovo družino. Če helikopter ne bi mogel do koče, bi ujeti planinci morali na Okrešlju prenočiti.

Poleti skoraj vsak dan kolesarska nesreča

Policisti Policijske uprave Celje opažajo, da julija skoraj ne mine dan, ko ne bi obravnavali prometne nesreče, v kateri je udeležen kolesar. V soboto je tako zaradi vožnje v napačni smeri na Mestnem trgu v Slovenskih Konjicah v drog javne razsvetljave trčil kolesar, ki se je pri tem huje poškodoval. Pomoč je poiskal v celjski bolnišnici. V nedeljo se je v prometni nesreči huje poškodoval kolesar, ki je izgubil oblast nad kolesom, ko je nameraval zapeljati na kolesarsko stezo.

S kolesarjenjem prispevamo k čistejšemu okolju, spomladi in poleti oziroma v toplejših mesecih pa je to tudi ena najprijetnejših športnih dejavnosti, s katero skrbimo za ohranjanje svojih telesnih sposobnosti, saj prispeva k večji vzdržljivosti, koristi srcu in ožilju, obenem povečuje moč. A vseeno moramo pri kolesarjenju dobro poskrbeti za svojo varnost, saj so kolesarji poleg pešcev najbolj ogrožena in izpostavljena skupina prometnih udeležencev.

Najpogostejši vzroki za nesreče z udeležbo kolesarjev

Vozniki koles so v najhujših prometnih nesrečah v več kot polovici primerov povzročitelji nesreče. Kolesarji najpogosteje povzročijo prometne nesreče zaradi nepravilne strani in smeri vožnje, saj vozijo preblizu roba vozišča ali celo po nasprotni polovici, kar je pogosto povezano tudi z vožnjo pod vplivom alkohola. Velikokrat kolesarji tudi ne upoštevajo pravil o prednosti, kar se največkrat zgodi na križiščih, saj pozabljajo, da tamkajšnji znak »stop« ali znak »križišče s prednostno cesto« veljata tudi zanje in ne le za voznike motornih vozil. Prav tako kolesarji večkrat ne prilagodijo hitrosti vožnje stanju in lastnostim ceste, še posebej na posameznih odsekih cest z večjim naklonom. Policisti pri tem opozarjajo, da so kolesarji lahko tudi žrtve drugih udeležencev v cestnem prometu, največkrat prehitrih voznikov in tistih, ki vozijo pod vplivom alkohola. Vožnjo kolesarjev pogosto ovirajo nepravilno parkirana vozila.

Nasveti za otroke

Kolo sme samostojno v prometu na cesti voziti:

otrok, ki je star najmanj osem let in ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, ali oseba, ki je starejša od 14 let.

Za vožnjo kolesa se otroci usposobijo in opravijo kolesarski izpit ter dobijo kolesarsko izkaznico v osnovni šoli, ki jo obiskujejo.

Otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroke.

Otrok do 6. leta sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

Kolesar, mlajši od 18 let, mora med vožnjo nositi na glavi pripeto homologirano zaščitno čelado, enako velja za otroke, ki se na kolesu vozi kot potnik.

Kolesarji spadajo med ranljivejši udeležence v prometu. (Foto: Andraž Purg)

Zaradi neurja planince reševali s helikopterjem

Plaz je odnesel del planinske poti. (Foto: Katarina Prelesnik)

Nepridipravi kradli gotovino

V petek zjutraj je občan policiste obvestil, da sta mu neznanca med dvigovanjem gotovine na bankomatu v Radečah iz reže bankomata ukradla 150 evrov gotovine, sedla v vozilo in se odpeljala. Občan si je zabeležil registrske tablice vozila in policiste takoj obvestil o dogodku. Policisti Policijske postaje Sevnica so voznika navedenega vozila ustavili na njihovem območju in mu zasegli ukradeno gotovino. Sledila bo kazenska ovadba.

Držno tatvino so policisti obravnavali tudi v ponedeljek v Ješovcu pri Kozjem. Dva neznana moška sta starejšega lastnika hiše zvabila na dvorišče pod pretvezo, da si morata ogledati, kje bodo kopali jarke za kabelsko televizijo. Medtem ko ga je eden zamotil, se je drugi izmuznil v hišo in ukradel denarnico z gotovino, bančnimi karticami in dokumenti. Policisti občane ob tej priložnosti ponovno opozarjajo, naj bodo previdni, če jih obiščejo neznanci in jih pod raznimi pretvezami zvabijo iz hiš ali hočejo vstopiti vanje.

Celjski nogometaši se selijo v evropsko ligo

Konec sanj o ligi prvakov

Potem ko so nogometaši Celja na domačem terenu s Slovanom iz Bratislave igrali 1 : 1, so na povratni tekmi 2. kroga kvalifikacij za ligo prvakov na Slovaškem izgubili z 0 : 5. V tretji krog teh kvalifikacij so se tako prebili Slovaki, slovenski državni prvak pa bo evropske boje nadaljeval v tretjem krogu kvalifikacij evropske lige.

JANŽE FRIC

Celjski nogometaši tako ne bodo igrali v ligi prvakov. Za to je poskrbela predvsem zgodnja izključitev Damjana Vukliševića, kar so s kopico zadetkov izkoristili nogometaši Slovana. V naslednjem krogu se bodo torkovi nasprotniki Celja pomerili z Apoelom, slo-

venski prvaki pa bodo igrali v tretjem krogu evropske lige, kjer jih čaka praška Sparta.

Rdeči karton v 15. minuti

Albert Riera, ki je se konec prejšnjega tedna vrnil na klop Celjanov, je nekoliko premešal

začetno postavo v primerjavi s tisto, ki jo je v tej sezoni izbral njegov predhodnik Damir Krznar. Brez priložnosti je ostal tudi Žan Karničnik, a le zaradi težav z mišico.

Celjani so imeli že v tretji minuti lepo priložnost po kotu, a se je izkazal domači

vratar Dominik Takač, ki je obranil tudi poskus Aljaža Krefla v 13. minuti. V 15. minuti pa so Celjani ostali z igralcem manj na igrišču, saj je Damjan Vuklišević po slabi podaji nazaj kot zadnji mož obrambe naredil prekršek in moral predčasno z igrišča.

Prosti strel po tem prekršku je na robu kazenskega prostora izvedel Marko Tolić in s strelom v spodnji kot poskrbel za vodstvo Slovakov. Nogometaši Slovana so vodstvo povišali v 30. minuti, ko je po

podaji za celjsko obrambo zadel David Strelec, nad katerim je Vuklišević pred tem naredil prekršek za izključitev. V 37. minuti so bili Slovaku blizu novemu zadetku, vendar je žoga zadela vratnico.

Med polčasoma menjave

Riera je pričakovano med polčasoma posegel po menjavah, opravil je tri, vendar to ni posebej spremenilo igre. Slovaki so z igralcem več vztrajno napadali, med aktivnejšimi v

uvodu drugega dela je bil Tolić, ki je dvakrat zgrešil, v 60. minuti pa podal za tretji gol Slovana, ki ga je dosegel Robert Mak s približno 13 metrov in z oblico prostora v celjskem kazenskem prostoru.

V 72. minuti je še en gol, po novi Tolićevi podaji, zadel Strelec. Tri minute pozneje je bilo že 5 : 0, potem ko je s strelom z desne strani malce zunaj kazenskega prostora celjskega vratarja Lovra Štubljarja premagal še Tigran Barsehjan.

Foto: Andraž Purg

Žan Karničnik zaradi težav z mišico na povratni tekmi ni igral.

Celjani bodo evropska tekmovanja nadaljevali v evropski ligi.

Celjski navijači so upali na ugoden razplet v Bratislavi.

Celjani so domačo tekmo končali z neodločenim izidom.

Celjani so po rdečem kartonu Vukliševića bili proti Slovanu nemočni.

Navijači Slovana so se veselili napredka v naslednji krog.

Rokometaši v Zlatorogu začeli priprave

Celje Pivovarna Laško z novim trenerjem

Prvič v sezoni 2024/25 so se zbrali rokometarji Celja Pivovarne Laško pod vodstvom novega trenerja Paula Pereira, aktualnega selektorja Portugalske. Ekipa ima tudi nekaj novincev, Alexa Bognarja, Jana Češka, Željka Kozino, Andraža Makuca in Oleksandra Onufrienka. Od znanih obrazov so bili na prvem treningu sezone prisotni kapetan Žiga Mlakar, njegov namestnik Tadej Mazej, Leon Gregorič, Filip Rakita, Gal Gaberšek, Nik Čirovič, Luka Perić in Uroš Miličević.

JANŽE FRIC

Vukašin Antonijević, Žiga Belej, Maj Jelen, Luka Kačičnik, Tio Malović, Mai Marguč in trener vratarjev Aleš Anžič so zaradi obveznosti na mladinskem evropskem prvenstvu, ki ga je gostilo Celje, dobili še dodatnih nekaj dni počitka, a so se vmes že pridružili ekipi na treningih.

Celje z novim trenerjem

»Prvi občutki so zelo dobri, saj sem v živo videl vse nove obraze v igralskem in trener-skem štabu. Vesel sem, ker smo začeli stopati skupaj po tej dolgi, zahtevni poti. Na začetku je vedno prisotna dobra, pozitivna energija in mi smo tisti, ki jo bomo morali vzdrževati celotnem delu priprav in med sezono,« je pred novo sezono povedal Portugalec Paulo Pereira. Poudaril je, da je za pozitivno energijo potrebno sodelovanje vseh, od igralcev, trenerjev, klubskih pisarn do navijačev. »V ekipi imamo veliko mladih igralcev, ki jim moramo čim bolj pomagati, jih vzgajati in

Celjski rokometarji so se zbrali na prvem treningu nove sezone.

Paulo Pereira, sicer selektor portugalske reprezentance, bo v novi sezoni trener Celja Pivovarne Laško.

usmerjati na pravo pot. Potrebujemo seveda tudi nekaj sreče, vendar verjamem, da lahko opravimo zelo dobro delo. Začeli bomo po korakih, najprej bomo spoznali drug drugega ter fizične in igral-ske zmožnosti vseh igralcev. Temu bomo prilagodili način dela. Le tako bomo napredovali v pravi smeri. Od nas je

odvisno tudi, da s pravim pristopom do dela preprečimo morebitne poškodbe. Kot sem omenil, stopili smo na dolgo pot, a ne samo v fizičnem smislu, ampak tudi v tehničnem in taktičnem,« je še dodal Portugalec.

Kapetan kluba Žiga Mlakar je po prvem treningu povedal: »Vsi smo že na prvem

treningu pokazali veliko želje, dobre pripravljenosti in delovne vneme. Z motivacijo ne bo težav, enako pri doseganju naših ciljev. Nov trener nam bo zagotovo dal dodatno energijo, saj so prvi vtisi zelo pozitivni in upam, da bomo v tem ritmu ter vzdušju nadaljevali skozi celotno sezono.« Mlakar sicer trenutno trenira še po posebnem programu, za najvišje obremenitve bo pripravljen v prvi polovici avgusta.

Pripravljalne tekme

Članska ekipa bo v avgustu odigrala devet pripra-

Seznam pripravljalnih tekem

- 2. 8. 2024 ob 18:00 (Zlatorog) RK Celje Pivovarna Laško – RK Krško
- 6. 8. 2024 ob 17:30 (Zlatorog) RK Celje Pivovarna Laško – HSG Graz (Avst)
- 9. 8. 2024 ob 17:30 (Zlatorog) RK Celje Pivovarna Laško – Győr (Madž)
- 21. 8. 2024 ob 21:00 (Ohrid) RK Celje Pivovarna Laško – RK Ohrid
- 22. 8. 2024 ob 16:30 (Ohrid) RK Celje Pivovarna Laško – RK Partizan (SRB)
- 23. 8. 2024 ob 21:00 (Ohrid) RK Celje Pivovarna Laško – RK Vardar 1961 (Maked)
- 24. 8. 2024 Tekma za razvrstitev
- 30. 8. 2024 ob 17:30 (Zlatorog) RK Celje Pivovarna Laško – RK Borac Banja Luka (BiH)

Kapetan Žiga Mlakar bo na največje napore pripravljen sredi avgusta.

vljalnih tekem, večino v domačem Zlatorogu. Konec meseca, med 20. in 25. avgustom, bo odšla na mednarodni turnir v Ohrid, kjer se bo v skupinskem delu pomerila proti ekipam Ohrida, Partizana in Vardarja, tekme za razvrstitev pa bodo celjski rokometarji dobili iz skupine z Alkaloidom, Lovčenom, Olympiakosom in Dinamom iz Pančeva.

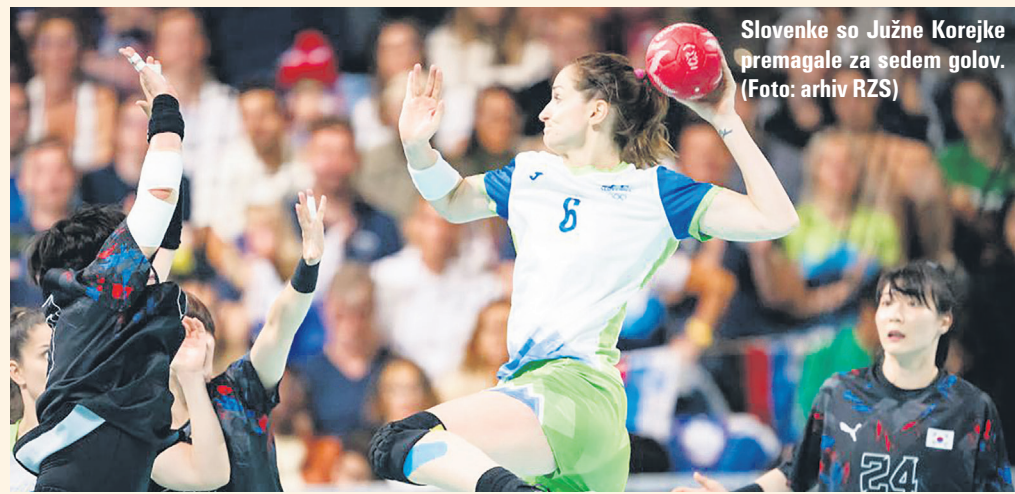
Foto: RK CPL

Rokometni reprezentanci na olimpijskih igrah

Za slovenskimi rokometarji in rokometarjicami so prve tekme skupinskega dela olimpijskega turnirja. Obe reprezentanci sta uvodni tekmi izgubili, moški v soboto proti Špancem z 22 : 25, ženske proti Dankam z 19 : 27. Drugi tekmi sta obe ekipi dobili, fantje so bili z 31 : 29 boljši od Hrvaške, dekleta so bila s 30 : 23 boljša od Južnih Korejk.

V ponedeljek so slovenske reprezentantke visoko izgubile proti reprezentanci Nemčije z 22 : 41. Danes zvečer (četrtek) ob 21. uri se bodo v skupinskem delu tekmovanja rokometarjice pomerile še z reprezentanco Norveške, v soboto ob 16. uri jim bo nasproti stala izbrana vrsta Švedske. Fante v petek in nedeljo čakajo Japonci in Nemci, prvi ob 19. uri, drugi ob 14.

JF

Slovenke so Južne Korejke premagale za sedem golov. (Foto: arhiv RZS)

Državni prvaki iz Velenja so se po prvem treningu odpravili na priprave na Golte. (Foto: RK Gorenje)

Na priprave tudi državni prvaki

Priprave na novo sezono so začeli tudi državni prvaki, rokometarji velenjskega Gorenja. Prvi trening so opravili na mestnem stadionu Ob jezeru, vlogo glavnega trenerja kluba bo tudi v tej sezoni opravljal Zoran Jovičič.

Prvi sklop priprav so rokometarji opravili v Velenju, v ponedeljek pa so se odpravili na Golte, kjer bodo opravili glavnino priprav na sezono, v kateri bodo branili naslov državnih prvakov in nastopali v skupinskem delu evropske lige.

»Trenutno je najbolj pomembno, da se novinci čim hitreje privadijo na novo okolje in spoznajo naš sistem igre ter da se čim bolj pripravijo za napore tekme v novi sezoni. Pred nami so zahteven mesec in izjemno napore priprave, a prepričan sem, da jih bomo uspešno oddelali,« je po uvodnem treningu povedal kapetan Emir Taletović.

V novi sezoni bodo barve kluba poleg kapetana še naprej branili Matevž Skok, Luka Sandič, Tarik Velič, Urban Pipp, Teo Jezernik, Goti Maričič, Jernej Drobež, Malik Tatar, Tilen Sokolič in Enej Slatinek Jovičič. Novinci v moštvu so Vlado Matanović, Tine Poklar, Nande Starman, Anže Blagotinšek, Aljoša Jankovski in Fran Lončarič.

JF

Nik Brecelj, član AMD Šlander Celje, je ugnal konkurenco v razredu Rotax Junior.

Zmaga tudi v Celje

Na Vranskem je bilo vroče

Tretjo od štirih dirk državnega prvenstva v kartingu za voznice in voznike z licencami AMZS je v nedeljo gostil AMZS Center varne vožnje na Vranskem. Dirkaško preizkušnjo so organizirali člani AKK Sportstil, ki so se potrudili, da so imeli tekmovalci na progi čim boljše pogoje za dirkanje. Tekma je poleg državnega prvenstva štela tudi za točke FIA CEZ, pokalnega prvenstva Sportstil in RMC Avstrije.

JANŽE FRIC

Slovenske voznice in vozniki so dosegli odlične rezultate, močna mednarodna konkurenca pa je dirko naredila še bolj zanimivo in napeto. Tekmovalci so odpeljali po tri vožnje v vsakem razredu, skupni seštevek je odločal o zmagovalcih. Potegovali so se za točke v razredih Rotax Micro, Rotax Mini, Rotax Junior, Rotax Max in DD2/DD2 Master. Tekmovanja se je udeležilo 109 tekmovalcev. Dirkanje je bilo na visoki rav-

ni. Vozniki so pokazali veliko mero pripravljenosti ter imenitne boje za čim boljše rezultate, saj je vsaka točka zelo pomembna za skupni seštevek.

Uspešni tudi Celjani

Pri mladincih v razredu Rotax Junior je tekmovalo osem slovenskih dirkačev, med katerimi je na prvi stopnički na koncu po treh vožnjah stal Nik Brecelj (AMD Šlander Celje). S hitro in z dobro vožnjo

si je drugo stopničko zagotovil Jure Levar (AMD Šlander Celje), na tretjo stopničko zmagovalnega odra je stopil Matej Sinčič (ŠK Mega).

V razredu Rotax Max je bilo na stezi največ dirkačev. Na progo se jih je pognalo 32, med njimi je bilo devet slovenskih voznikov. V skupnem seštevku treh voženj je zmagal Nik Trobec (AMD Ptuj), drugo mesto si je privozil Maj Sadar (AMD Šlander Celje), tretje mesto je pripadlo Taju Kovačiču (AMD Ptuj).

V razredu DD2 je bil najboljši Xen De Ruwe (AKK Sportstil) in s tem opravičil sloves serijskega zmagovalca. V točkovanju za slovensko državno prvenstvo sta mu sledila Dimitrij Mlakar (AMD Hajdina) na drugem mestu, tretjega pa se je veselil Tai Šiler (AMD Šlander Celje).

Foto: AMZS

Center varne vožnje na Vranskem je v nedeljo gostil državno prvenstvo v kartingu.

Četrta in hkrati zadnja dirka državnega prvenstva Slovenije v kartingu bo 15. septembra v AMZS Karting in motošportnem centru v Slovenji vasi, pripravili jo bodo člani AMD Ptuj.

V Celje se vrača Riera

Damir Krznar po sporazumni prekinitvi sodelovanja ni več trener slovenskega nogometnega prvaka iz Celja. Poleg 52-letnega Hrvata celjski klub zapuščajo tudi njegovi najtesnejši sodelavci Mihael Mikić, Vedran Attias in Luka Krklješ, je na spletni strani zapisala ekipa iz Celja.

Krznar je vodenje članske ekipe prevzel 11. oktobra lani in nanizal osem zmag v prvih desetih prvoligaških obračunih. Hrvaški strateg

je moštvo uspešno vodil v spomladanskem delu in se 28. aprila po zmagi nad Olimpijo z 1 : 0 v zgodovino kluba zapisal kot drugi trener z naslovom državnega prvaka. Na klopi Celja je Damir Krznar na 31 tekmah zbral 20 zmag, šest neodločenih izidov in pet porazov.

Namesto Krznarja ponovno Riera

Damirja Krznarja bo na čelu celjske ekipe zamenjal 42-letni Španec Albert Riera, ki se bo vrnil v Celje. Riera je

v Sloveniji vodil tudi Olimpijo, v minuli sezoni pa francoskega drugoligaša iz Bordeauxa, kjer je igral tudi slovenski reprezentant Žan Vipotnik.

Šestkratni francoski prvak iz Bordeauxa je zaradi finančnih težav pred kratkim vložil predlog za stečaj. Francoska nogometna zveza ga je zaradi finančne nediscipline kaznovala s prisilno selitvijo v tretjo francosko nogometno ligo, a v naslednji sezoni v njej najverjetneje ne bo igral. JF

Albert Riera bo ponovno vodil državne prve. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Matjaž okrepil Celje

Celjski nogometni klub je z 20-letnim branilcem Samom Matjažem, ki je do zdaj igral za mlajše selekcije milanskega Interja, podpisal pogodbo,

ki bo veljala do 30. junija 2027.

Matjaž, nekdanji član ekipe Brinje Grosuplje, se je v Italijo preselil februarja 2021, ko je okrepil kadetsko

ekipo Spal. V Ferrariju ni ostal dolgo, saj je po pol leta okrepil milanski Inter. Z mlajšimi selekcijami je uspešno nastopal v ligi Primavera 1 in se v sezoni 2021/22 veselil naslova prvaka. V sezonah 2022/23 in 2023/24 je skupno zbral 33 nastopov.

»Komaj čakam, da bom lahko izkusil prvoligaške zelenice in da bomo z ekipo dosegli vse zastavljene cilje. V Italiji sem moral osebnostno hitreje odrasti, hitreje dojemati stvari in se prilagoditi na novo okolje, v nogometnem smislu pa sem se naučil boja za vsako igralno minuto,« je povedal 190 centimetrov visok branilec, ki je doslej zbral 14 nastopov za mlajše izbrane vrste Slovenije.

»V Celju obdobje prilaganja ne bo tako dolgo, saj veliko fantov že poznam od prej, veliko lažje bo komunicirati. Za prihod v Celje sem se odločil, ker je na dobri poti. Gre za urejeno okolje z jasnimi in visoko zastavljenimi cilji,« je še dodal Matjaž. JF

V SPOMIN

2. avgusta
bo minilo 25 let,
kar nas je zapustil
naš dragi

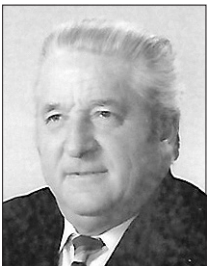
HENRIK OVTAR

iz Ilovce 13, Vojnik

Hvala vsem, ki se spomnite nanj.

Žalujoci: vsi njegovi

422

Pride takšen trenutek ...
Boleč, ko si osamljen,
ko se zlomiš
in močno pogrešaš, ko veš,
da je le spomin vse, kar imaš.

V SPOMIN

Minila so tri leta žalosti, kar te,
dragi mož Ivan, ati, dedi, tast in
stric, ni več med nami.

IVAN
TRATNIK

iz Zlateč 9a, Nova Cerkev
(25. 1. 1937–28. 7. 2021)

Vsem, ki postojite z lepo mislijo ob njegovem grobu,
prisrčna hvala.

V globoki žalosti z ljubeznijo v spomin:
vsi njegovi domači.

418

V nebesih je doma,
tam ji angeli pojejo.
Mirno spi in nič več
se ne prebudi.

V SPOMIN

Minili sta dve leti, kar se je poslovila

MARIJA
CVIKL

poročena Škoflek
(1. 8. 1924–15. 6. 2022)

Pokopana je na pokopališču v Vojniku (odsek novi del,
vrsta 6, številka groba 5).
Hvala vsem, ki se je spominjate.

Njen sin Jurij Cvikl, Landek, Nova Cerkev

417

MOTORNA
VOZILA

PRODAM

OPEL merivo 1,6 16 V, letnik 2006, z vso elek-
troopremo, zelo ohranjen, 126.000 km,
narejen glavni servis, na novo registriran,
ugodno prodam. Cena po dogovoru. Tele-
fon 031 649-203. 415

HYUNDAI Terracan 2,9 crdi, pogon 4 x 4, zelo
dobro ohranjen, prodam ali zamenjam
za 6 »klafter« bukovich ali hrastovich drv.
Telefon 041 758-819. 420

STROJI

PRODAM

TRAKTOR Mitsubishi Satoh 4 x 4, letnik
1998, bočni menjalnik, 23 KM, 900 ur,
zelo ohranjen, ugodno prodam. Cena po
dogovoru. Telefon 031 649-203. 415

OBIRALEC koruze Tornado 40, malo rabljen,
kosilnico Sip 165, na dva bobna, tračni
obračalnik Sip 200, pajka na dve vreteni
in kosilnico Bcs 127, prodam. Telefon 041
261-676. p

radio celje

Poroke

Šentjur
Poročila sta se: Tina FA-
BJAN in Jernej BOKAL, oba
iz Trbovelj.

POSEST

ODDAM

HIŠO na deželi oddam (brezplačno nudim
domače pridelke). Telefon 041 926-799. 428

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-
mo na dom. Telefon 070 545-481. p

KOKOŠI nesnice, rjave, grahaste, leghorn,
črne in štajerske, prodamo in dostavimo.
Kmetija Šraj, telefon 031 751-675. n

KOKOŠI nesnice, rjave, sive, črne, že v nesno-
sti, prodamo. Telefon 051 720-294. 413

PRAŠICE, težke od 30 do 150 kg, domača
hrana, možna dostava, prodam. Telefon
051 720-294. 413

NESNICE, rjave, grahaste, črne, tik pred nes-
nostjo, prodamo. Brezplačna dostava.
Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic
Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

TELIČKO pasme limuzin, staro 4 mesece,
teško približno 400 kg, prodam. Telefon
031 596-722. 421

ZAJCE za zakol ali nadaljnjo rejo, težke od 4
do 5 kg, 20 EUR/eden, prodam. Telefon
041 951-527. 423

NESNICE, rjave, stare 19 tednov, v začetku
nesnosti, cepljene po programu, prod-
jamo. Možna brezplačna dostava po celi
Sloveniji. Telefon 040 531-246. Kmetija
Rešek, Starše 23, Maribor. p

Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni ...

ZAHVALA

Zapustil nas je

ZVONKO BOROVSŠAK

iz Kompol
(2. 12. 1958–22. 7. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem za izrečene besede sožalja in to-
lažbe ter stiske rok.

Vsem in vsakemu posebej hvala.
Zelo te bomo pogrešali!

Žalujoci: vsi njegovi

427

TELIČKO simentalcko, staro dva meseca, pro-
dam. Telefon 041 720-870. 367

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupimo.
Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

TELICE, težke od 150 do 300 kg, kupim.
Telefon 031 225-642. L 27

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

VINO iz neškropljenega grozdja (šmarnica,
izabela ...) prodam. Cena 1 EUR/l. Tele-
fon 041 720-499. p

KORUZO za siliranje, ječmen in jedilni krom-
pir prodam. Telefon 031 384-429. 424

PŠENICO, krušno, prodam. Telefon 041 951-
092. 425

DOMAČ jabolčnik prodam. Telefon 041 573-
380. 426

RDEČE vino, 1,5 EUR/l, možna dostava, pro-
dam. Telefon 041 382-735. p

sport@nt-rc.si

OSTALO

PRODAM

DRVA, dolga, v hlodih, ter kratko žagana, z
dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. p

ŠTIRI cisterne Inox, 200 l, kosa za goldoni,
vinogradniške stebre in žico Inox prodam.
Telefon 040 161-786. 416

KOVINSKI delovni pult, dolžina 2 m, prodam.
Telefon 070 277-772. 419

PRIKOLICO za kampiranje Adria, odlično
ohranjeno, pripravljeno za odih, veliko
dodatne opreme, prodam za 3.000 EUR.
Telefon 041 951-527. 423

DRVA, hrastova, smrekova in mešana, pro-
dam. Telefon 041 951-092. 425

RAZNO

BIKCA simentalca, težkega 200 kg, prodam.
Kupim sadni mlin. Telefon 041 250-812. 428

Smrti

Celje
Umrli so: Branislav RADO-
VIČ iz Celja, 91 let, Marija
KLEMENČIČ iz Celja, 90 let,
Jurij MAČEK iz Laškega, 59
let, Ljudmila ATELŠEK iz Re-
čice ob Savinji, 83 let, Tatja-

na FRAJLE MASLO iz Celja,
91 let, Miloš STANOJEVIČ iz
Celja, 93 let, Boris VODLAN
iz Rimskih Toplic, 64 let,
Pavla PRIVŠEK iz Šempetra,
85 let.

Žalec
Umrli je: Drago Gostečnik
iz Ponikve pri Žalcu, 68 let.

Velenje
Umrli so: Marija ŠAVOR
iz Velenja, 84 let, Štefani-
ja LOJEN iz Velenja, 80 let,

Jože GAŠPARUT iz Velenja,
79 let, Teodora GRABNER iz
Velenja, 90 let, Safeta BRKO-
VIČ iz Šoštanja, 64 let, Angela
DELOPST iz Šoštanja, 87 let,
Rudolf SOTLER iz Velenja, 82
let, Pavla Frančiška TRUNKL
iz Velenja, 91 let, Frančiška
POUH iz Velenja, 94 let, Mi-
hael BERIČNIK iz Velenja, 80
let, Terezija RAMŠAK iz Vele-
nja, 79 let, Marija VOLAVC iz
Velenja, 99 let.

**PLAVI
ORKESTAR**

kongert poletja

**VISTA PARK
VELENJE / 30.8.**

vstopnice:
entrio.si, Trafike 3dva, bencinske črpalke

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

**30
LET**

tvc

**Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024**

2. SEPTEMBER
OD 15. DO 18. URE

Palačinke in »šmorn«
Finalisti Otroci pojejo
Srečelov
Igrala
Prevračalnik
PLESNA SKUPINA
FORCE
www.novitednik.si
TINKARA FORTUNA

ŠOLA ČINKA RIJE

VSTOPNINE NI!
E-skiro simulator

CITYCENTER CELJE – GLAVNI VHOD

DOBRODELNA ZABAVA NA PRVI ŠOLSKI DAN

ZA ŠOLO V NARAVI IN TABORE ZA OTROKE CELJSKIH OSNOVNIH ŠOL

city center Rotary Klub Celje novi tednik radio celje

POIŠČITE RADIO CELJE NA SVOJEM DIGITALNEM SPREJEMNIKU

Radio Celje vedno z menoj v vsej vzhodni Sloveniji.

www.radiocelje.si

radio celje

Vedno z menoj! TUDI DIGITALNO **dab+**

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE UGODNOSTI

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

novi tednik
sreda do 17. septembra
POMLADNA PETICA
STOP SPORED
slovenske počitnice
Petica KRONIKA 2022

V poletnih mesecih se prodaja sladoleda poveča za 80 odstotkov

Kepico konjiškega zmaja, prosim!

Poletje je čas, ko se dnevi podaljšajo, sonce sije močneje, zaradi vročine se povečujejo potrebe po osvežitvah, takšnih in drugačnih. Mnogi radi posežejo po hladni kepici sladoleda, ki ni le sladica; je izkušnja, ki združuje okuse, vonjave in občutke v popolno harmonijo. Prodajalci sladoleda nas v poletnih mesecih vabijo na sladko osvežitev skoraj na vsakem vogalu, mi smo se ustavili v priljubljeni konjiški prodajalni naravnega sladoleda Mali čoko, v kateri lahko preverite tudi, kakšen okus ima konjiški zmaj.

BARBARA FURMAN

Sladoled je starodavna poslastica, ki sega v čase Marca Pola, saj je omenjal mešanico ledu in mleka, ki jo je poskusil na Kitajskem. Ta mešanica je predhodnik današnjih mlečnih sladoledov. V Evropi, od koder ta tradicionalna slaščica izvira, je poraba sladoleda velika. Po podatkih Statističnega urada Slovenije se je v naši državi leta 2022 s proizvodnjo sladoleda ukvarjalo 54 podjetij. Lani smo izvozili skoraj 29.000 ton te ledene osvežitve, uvozili pa več kot 6.000 ton. Za sladoled je bilo junija letos treba odšteti nekoliko manj kot leto prej.

Sladkanje brez slabe vesti

Sodeč po eni od potrošniških raziskav imamo Slovenci najraje kremne sladoleds z dodatki, kar se jasno odraža na lestvici najbolj priljubljenih okusov. Prvo mesto zaseda sladoled s piškoti, sledi čokoladni sladoled in nato tisti z okusom karamele. Priljubljen je tudi sladoled z okusom vanilje, medtem ko imamo med sadnimi sladoledi najraje jagodni okus. Kot je še razvidno iz raziskave, najpogosteje posegamo po sladoledih v banjicah in lončkih, sledijo jim ledene lizike, korneti in sladoledi na palčkah. V poletnih mesecih se prodaja sladoleda poveča. V primerjavi z januarjem in februarjem se je prodaja sladoleda junija in julija povečala za 80 odstotkov. Zadnja leta je v naši državi viden porast naročanja sladoleda na dom, saj smo v prvi polovici letošnjega leta pojedli eno tretjino

več sladoleda kot lani v enakem obdobju. Ponudba sladoledov se ves čas nadgrajuje in razvija. Ker se veliko ljudi želi sladkati brez slabe vesti, se povečuje priljubljenost sladoledov, ki so narejeni iz 100-odstotnega sadja, vse pogosteje posegamo tudi po sladoledih brez laktoze in veganskih sladoledih.

Približno 200 okusov

Konjičana Iris in Saša Malič, lastnika vitrine naravnega sladoleda Mali čoko, pravita, da njuni gosti najpogosteje izberejo sladoled v sadnih in osvežujočih okusih kot so limona bezeg, mango, jagoda, malina, karibske sanje – mango s pasijonko. Konjičani imajo prav poseben odnos do sladoleda, ki sta ga Iris in Saša poimenovala konjiški zmaj, v njem sta združila okusa lubenice in zelenega jabolka. Ime je dobil po lokalni legendi, kjer zeleno jabolko predstavlja kožo zmaja, rdeča lubenica pa ogenj, ki ga zmaj bruha.

Tudi sama se pogosto osvežita z naravnim sladoledom. Tistim, ki ga pripravita sama, seveda. »Jaz že vrsto let najraje posegam po črnem gozdničku, Saša pa po »cheesecaku« z gozdnimi jagodami ter limoni in bezgu,« pojasni Iris in doda, da so letošnji prodajni »hiti« sladoledi z okusom kinder

buena, arašidov s piranskim solnim cvetom ter črni gozdniček (mlečni cvet s temno čokolado in višnjo), grški jogurt s pomarančo in cimetom ter okusi pistacija in lešnika.

Idej jima ne zmanjka

Iris in Saša sladoledno ponudbo ves čas bogatita z novimi okusi. »Vsak nov okus je med ljudmi zelo dobro sprejet. To naju veseli. Vsako sezono ponudiva približno 200 okusov, med njimi so tudi sladoledi z alkoholom, in sicer gin tonic z malinami, penina Založnik s svežimi breskvami, konjiška modra frankinja z jagodami. Nekateri prisegajo na okuse jugo nostalgije, gre za okuse keksov Domačica, rum ploščice, bajadere, griote, bananka. Skratka, ne zmanjka na zmanjka nama idej za pripravo sladolednih okusov.«

Družina Malič iz Slovenskih Konjic je svojo poslovno priložnost našla v pripravi naravnih sladoledov. (Foto: osebni arhiv)

Bi kepico sladoleda z okusom mlečnega riža? (Foto: Mali čoko)

Zamisel za pripravo sladoleda konjiški zmaj sta našla v lokalni legendi. (Foto: Mali čoko)

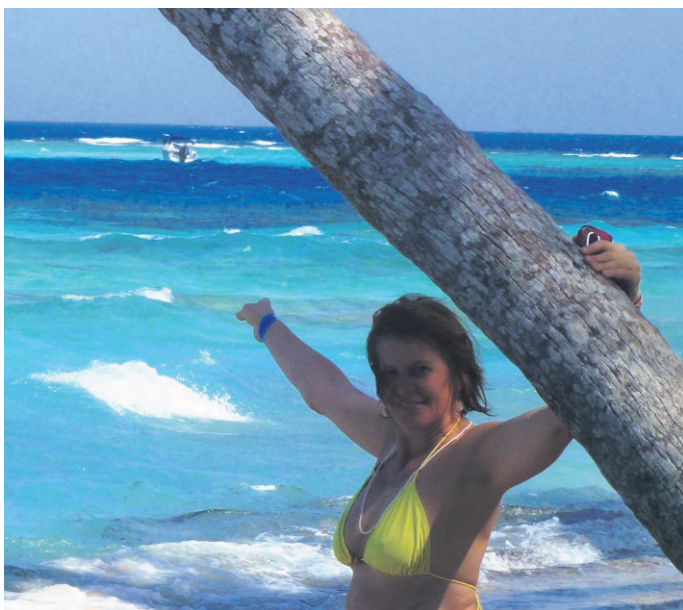

Njuna sladoledna vitrina je odprta od februarja oziroma marca so konca septembra, odvisno od vremena. »Z mozem sva se zaljubila v sladoled in najin moto je samo eden: ne delaj sto stvari na pol, ampak delaj eno stvar in tisto najboljšo, kolikor le lahko,« poudari Iris.

Pri »filcanju« je meja domišljija **Str. 29**

Očarljivi karibski otoki **Str. 30–31**

Čreda jeklenih konj in še aligator **Str. 33**

Žiga Samsa, dr. med., specialist nevrokirurgije iz Splošne bolnišnice Celje

»Posegi na možganih ne dopuščajo napak«

Že več kot dve desetletji je oskrba poškodovancev s poškodbo glave in z nekaterimi akutnimi nevrološkimi stanji primarna dejavnost celjske nevrokirurgije. Pred devetimi leti je Splošna bolnišnica Celje začela uvajati tudi hrbtenično nevrokirurgijo, leta 2020 tudi operacije malignih in benignih tumorjev možganov in hrbtenjače. Celjska bolnišnica kot edina v Sloveniji izvaja tudi kirurški program t. i. baklofenskih črpalk za URI Soča in intratekalnih bolečinskih črpalk za Onkološki inštitut. Vse to »kliče« po nastanku samostojnega oddelka nevrokirurgije, ki naj bi v osrednji bolnišnici v naši regiji vrata odprl kmalu. Celjska bolnišnica ima namreč vrhunske strokovnjake na tem področju.

SIMONA ŠOLINIČ

Z ustanovitvijo samostojnega oddelka se tako ne bodo izboljšali le delovni pogoji za trenutne in prihodnje zaposlene nevrokirurge ter drugo zdravstveno osebje, temveč bosta razširitev dejavnosti in naložba v opremo zagotovili večjo varnost za bolnike, omogočili visokokakovostno oskrbo bolnikov z boleznimi, s poškodbami ali z motnjami živčnega sistema in izboljšali dostop do nevrokirurške oskrbe za vse bolnike ne glede na njihovo bivališče, ekonomski status ali zdravstveno zavarovanje.

»S tem uvrščamo nevrokirurgijo v celjski bolnišnici ne zgolj na zemljevid Slovenije, ampak sčasoma tudi Evrope,« je dejal Žiga Samsa, dr. med., specialist nevrokirurgije. Mlad nevrokirurg je imel priložnost za svojo karierno pot izbrati tudi druge možnosti, a je ostal v Celju. Zaveda se, kaj za bolnike pomeni tovrsten razvoj medicine, bolnišnice, predvsem, da jim s svojim delom in z delom sodelavcev lahko reši življenje. Zaveda se pomena timskega dela, ve, da nevrokirurgija »hodi« tesno z roko v roki z drugimi medicinskimi področji. »Skupaj smo rasli, skupaj smo razvijali svoje znanje,« pravi. Čas je torej, da se celjski nevrokirurgiji s ponosom prizna, da je na sodobni in izjemno visoki strokovni ravni.

»Slovenska nevrokirurgija je bila zelo pomembna tako v evropskem kot svetovnem merilu že v preteklosti. V javnosti se pogosto raje omenjajo minusi kot plusi. Toda slovenska nevrokirurgija dela zelo dobro, a seveda bi vsi radi delali še bolje. In to je razlog, da gremo v Celju v smer samostojnega oddelka. Bolnikov je veliko, preveč za dva obstoječa nevrokirurška centra v Sloveniji. Lani smo v Celju operirali skoraj 500 bolnikov, letos jih bomo po predvidevanjih še več. Čakalne dobe še vedno naraščajo ali v najboljšem primeru ostajajo enake. Vedno več je potreb po večjem številu postelj in posegov. Vse to kaže, da v Celju

»V naslednjih petih letih pričakujemo od 50 do kar 100 odstotkov več bolnikov. Zavedati se moramo, da narašča število starejših bolnikov, ki so primerni za zdravljenje, narašča število onkoloških bolnikov s sekundarnimi malignimi procesi v možganih. Lahko jim zagotovimo zgodnejšo in boljše oskrbo.«

»Ko na novo začneš, lahko postaviš dobre temelje, kar je pomembneje od tega, da bi moral spreminjati tisto, kar je bilo do zdaj.«

obstaja prostor za samostojni oddelk nevrokirurgije. Ko smo pred približno 30 leti začeli delati na tem področju, je to delo spadalo pod travmatologijo, nato je bilo posegov vedno več. Večino posegov opravljamo v Celju, nekatere bolnike, kjer je pri posegih nujna dodatna oprema ali pa specifično znanje, pošljemo v enega od dveh nevrokirurških centrov. Z odprtjem samostojnega oddelka bomo lahko zagotovili tudi opremo in oskrbo na višji ravni.

Bo samostojni oddelk velik finančni zalogaj?
Da. Ogromen.

Je bolnišnica na to pripravljena?

Da. Samostojni oddelk načrtujemo že več let, najbolj pospešeno pa od lani. Z naše strani je vse pripravljeno, predvsem na kadrovskega področju raste, dva specialista sva popolnoma usposo-

»Vsaka pomembnejša oprema za operacijsko dvorano je vredna pol milijona evrov ali več. Tudi nov nevrokirurški oddelk zahteva svoje, delo v intenzivni negi, sestrski nadzor bolnikov in podobno.«

bljena, nekaj mlajših kolegov še prihaja. Gre za mlad in sposoben tim. Res je, da je finančni zalogaj ogromen. Vsaka pomembnejša oprema za operacijsko dvorano je vredna pol milijona evrov ali več. Tudi oddelk zahteva dobro opremljeno intenzivno nego, predvsem pa zadosten in strokovno usposobljen sestrski ter ostali podporni kader.

Omenili ste mlado ekipo. V času, ko je govora o odhodu specialistov in drugih zaposlenih, kaj je vas in vaše sodelavce zadržalo v Celju?

Priznam, da sva oba nevrokirurga imela priložnost delati drugje. Toda ravno to, da lahko oddelk oblikujemo na novo in ga že na začetku zastaviva tako, kot sva videla drugje, kjer zadeva dobro deluje, je razlog, da sva ostala tukaj. Tisto dobro, kar sva opazila drugje, bi rada prenesla sem. Ne samo s kliničnega in strokovnega vidika, kajti oba obstoječa centra delata strokovno dobro, ampak tudi z organizacijskega in bolnišničnega vidika. S tem bomo naredili resnično nekaj dobrega in bolnikom ponudili vrhunsko obravnavo. Ko na novo začneš, lahko postaviš dobre temelje in to je precej lažje od tega, kot da bi moral spreminjati tisto, kar je bilo do sedaj. Moram pa poudariti, da z obema slovenskima nevrokirurškima centroma dobro sodelujemo in sem prepričan, da bomo tudi še naprej.

Ko je bilo govora o kardiokirurgiji v Celju, ponekod v Sloveniji niso bili zadovoljni, da bi se denar stekal v celjsko bolnišnico za ta program. Pričakujete tudi na področju nevrokirurgije kakšna polena pod noge?

Primeri kardiokirurgije ne morem komentirati, ker situacije ne poznam. Lahko rečem, da na področju nevrokirurgije odlično sodelujemo z drugimi strokovnjaki. Treba je vedeti, da smo vsa ta leta na tem področju skupaj rasli in te stvari, ki jih delamo danes, zagotavljamo na najvišji možni ravni. In radi bi postali še boljši. Ne skrbi me, da bi kdo temu nasprotoval, saj vem, da si med seboj pomagamo. Ne nazadnje pa, slovenski strokovnjaki s področja nevrokirurgije so tudi moji učitelji.

Kaj pa naša regija? Se zaveda, kaj pomeni takšen oddelk v Celju? Gre za velik razvojni preboj.

Na našem področju dela gre letno za 30-odstotni dodatni priliv bolnikov, tukaj govorim o nenujnih oblikah zdravljenja. Res je tudi, da se bolniki iz drugih delov Slovenije vedno pogostejše odločajo za zdravljenje pri nas. Zato smo prerasli okvir odseka znotraj travmatološkega oddelka, ker je tudi omenjeni oddelk zelo obremenjen s svojimi bolniki. Ravno zato je nujna ustanovitev samostojnega oddelka, da bomo lahko še naprej rasli v takšnem obsegu. V naslednjih petih letih pričakujemo od 50 do kar 100 odstotkov več bolnikov. Zavedati se moramo, da se populacija stara, s tem narašča

Žiga Samsa, dr. med., specialist nevrokirurgije iz Splošne bolnišnice Celje: »Nevrologija je področje, ki ni bilo vedno tako zelo abstraktno, ampak precej natančno, čeprav številna vprašanja o delovanju možganov, na primer o zavesti, še nimajo odgovorov. Toda osnove nevrologije so zelo dobro znane in to je zame navdušujoče.«

število degenerativnih procesov in posledično tudi potreba po nevrokirurški oskrbi hrbtenice. Narašča tudi število onkoloških bolnikov s sekundarnimi malignimi procesi v možganih. Vsem tem lahko zagotovimo zgodnejšo in boljšo oskrbo.

Vaš odsek, ki bo kmalu torej oddelek, je zaenkrat edini v Sloveniji, ki izvaja tako imenovano metodo intratekalnega dovajanja baklofena. Ta izraz pomeni, da bolnikom, ki imajo spastičnost, olajšate bolečino. Drži?

Gre za kirurški program. Celoten program zdravljenja spastičnosti spada pod URI Soča, ki tudi izbere ustrezne bolnike, posege pa izvajamo v sodelovanju z doc. dr. Benedičičem iz UKC Ljubljana. Poseg je namenjen bolnikom, kjer so druge oblike zdravljenja spastičnosti izčrpane. Med posegom bolniku ob hrbtenjačo s posebno črpalko, ki ostane vgrajena v telo, dovajamo zdravilo tja, kjer je le-to najbolj potrebno. Podoben poseg smo začeli izvajati tudi v sodelovanju z onkološkim inštitutom. Gre za zdravljenje kroničnih bolečin onkoloških bolnikov, ki se težko odzivajo na druge oblike zdravljenja. Začetne izkušnje so dobre in bolniki so zadovoljni.

V Celju izvajate tudi operacije malignih in benignih tumorjev možganov. Je teh obolenj veliko?

Od leta 2020 smo te posege začeli opravljati postopoma samostojno, pred tem smo jih izvajali v manjšem delu z mariborskimi kolegi. Zdaj oskrbimo večji del tovrstnih primerov, razen bolj zapletenih, ki potrebujejo posebno opremo v operacijski dvorani. Je pa število teh primerov obolenj relativno primerljivo z drugimi območji v Sloveniji. Epidemiološke študije kažejo, da Celje bistveno ne izstopa. Med bolniki so zajete različne generacije, nekoliko več je starejših, saj vemo, da se onkološke bolezni pogostejše pojavljajo po 60. letu. Takšna obolenja prizadenejo tudi mlajše.

Zakaj vas je pri vašem poslanstvu toliko privlačilo ravno to področje dela? Nevrologija in nevrokirurgija sta področji, ki se hitro razvijata v medicini, čeprav se zdi, da o delovanju možganov danes ves svet ve še vedno malo.

Nevrologija in kirurgija sta mi bili že od nekdaj zanimivi. Nevrologija že zaradi tega, ker je s preprostimi orodji zmožna odgovoriti na zelo zahtevna vprašanja. Danes so nam pri vsem tem seveda v veliko pomoč tudi številne sodobne preiskave, a vendar je klinični del nevrologije nekoliko bolj specifičen. In kjer se zmožnosti nevrološkega zdravljenja prenehajo, lahko nevrokirurgija ponudi številne možnosti. Konec koncev pa zdravimo samo bistvo človeka, možgane, zavest.

»Orodje umetne inteligence nikoli ne bo samo odločalo, vedno bosta v ozadju zdravnik in njegovo znanje. Ne nazadnje, zaenkrat ne poznam nobenega softverskega podjetja, ki bi za nek poseg prevzelo odgovornost ...«

V čem se poseg na možganih razlikuje od drugih medicinskih posegov?

Operacije vseh medicinskih strok imajo svoje izzive. Naš izziv je ta, da možgani ne dopuščajo napak. Nimajo namreč zmožnosti popravljanja, poškodovani del možganov ponavadi ostane poškodovan. Zato je na tem področju zelo malo manevrskega prostora za zaplete. Kljub temu pa se zapleti dogajajo, ker se jim ni povsem možno izogniti.

Je danes v primerjavi s preteklostjo veliko poškodb glave?

Trenutno smo v procesu 10-letne raziskovalne epidemiološke študije v naši regiji. Kot regijska bolnišnica oskrbimo praktično vse bolnike s poškodbo glave iz naše regije, če pa se morda zgodi, da so začetno oskrbljeni drugje, še vedno na koncu nadaljujejo zdravljenje pri nas. Opažamo, da delež bolnikov s hudo poškodbo glave na srečo upada. V zadnjih petih letih se je denimo njihovo število celo prepolovilo!

Kaj opažate v ambulantni ali operacijski dvorani, katerih obolenj je vedno več?

Največji porast opažamo pri bolnikih s težavami v področju vratne hrbtenice. Te težave

so povezane tudi s sodobnim načinom življenja, čeprav je vzrokov zanje veliko. Največ je teh težav pri ljudeh z nekaterimi poklici, kjer je treba dolgo delati s sklonjeno glavo ali s pogledom navzgor. Računalniki nam pri delu niso naredili usluge. Čeprav so mnogi poskrbeli za ergonomsko varnost, večurno delo vseeno pripelje do težav s hrbtenico. Pri večini bolnikov lahko te težave rešimo brez operativnega posega, s prilagoditvijo načina dela, življenja in domačih opravil. Pri nekaterih pa je poseg nujen.

Štiri leta so minila od epidemije. Covid in dolgi covid sta prav tako posegla v nevrologijo, morda celo bolj kot v druga področja. Kako ste to zaznali in ali danes prihajajo k vam tudi bolniki s posledicami?

Res je. Med epidemijo smo morali nevrologijo na novo odkrivati. Bolniki so imeli tako različne simptome, da smo težko izluščili, ali so posledica covida ali so povezani z drugimi okoliščinami. Nekateri nevrološki izpadi so se začeli pojavljati kar naenkrat in pogostejše in s covidom smo jih lahko povezali tako, da smo pri preiskavah izključevali druge možne vzroke. Pri veliko ljudeh so se zdravstvene

»Računalniki nam pri delu niso naredili usluge. Čeprav so mnogi poskrbeli za ergonomsko varnost, večurno delo vseeno pripelje do težav s hrbtenico. Večina ljudi seveda te težave reši brez operativnega posega, le s prilagoditvijo načina dela, življenja in domačih opravil. Pri nekaterih pa je poseg nujen.«

težave zatem samodejno izzvenele. Je pa bilo ogromno posledic pri mlajših odraslih in pri srednji generaciji. Skratka, to je precej »zabrisalo« naš klinični način dela, potrebovali smo nove izkušnje, tudi nove smernice za obravnavo bolnikov, da smo lahko iz vseh simptomov razbrali pravo diagnozo in je nismo povezali s katero drugo, ki ima podobne znake. Tega je danes precej manj.

Ko bo nevrokirurški oddelek ustanovljen, kakšni so dolgoročni cilji?

V prihodnosti želimo razširiti program nevromodulacije in postopoma ustanoviti prvi center za to celotno področje pri nas. V sklop tovrstnega zdravljenja spada raznolika skupina bolnikov. Od tistih, ki sem jih že omenil in jim vgradimo črpalko za zdravljenje spastičnosti, do tistih, ki potrebujejo stimulacije hrbtenjače za zdravljenje kronične bolečine ali stimulacije križničnih korenin za zdravljenje motenj pri odvajanju vode in blata ter do tistih, ki potrebujejo globoko možgansko stimulacijo za zdravljenje distonij ali parkinsonizma. V tujini to področje dela uvajajo tudi pri zdravljenju nekaterih oblik depresij in posttraumatskih stresnih motenj. Gre za široko področje, kjer je način delovanja multidisciplinaren, kar pomeni, da poleg nevrokirurgov vključuje tudi nevrologe, fiziatre, psihologe, psihiatre, urologe, anesteziologe in ostale.

Smo v času razmaha umetne inteligence. Se veselite ali bojite, da bo posegla tudi v področje nevrokirurgije?

Pri diagnostiki se bo to najverjetneje zgodilo, vendar moramo vedeti, o čem se pogovarjamo. »Umetna inteligenca« je trenutno bolj izraz, ki se uporablja za t. i. velike jezikovne modele, kjer je potrebna velika količina podatkov, da lahko iz vsega dobimo statistično relevanten podatek, česar morda ljudje nismo zmožni v taki meri sami izluščiti. Pri preiskavah, slikovni diagnostiki bo morda to ena prvih stvari, kjer bodo pomagala umetne inteligence dobrodošla. V kirurgiji že zdaj sicer uporabljamo podobna orodja na področju načrtovanja posegov, da pa bi umetna inteligenca posegla v samo kirurgijo tako hitro ..., mislim da ne. Tudi zato, ker obstajajo regulacijski postopki, ki so v teh primerih nujni. Orodje še dolgo ne bo samo odločalo, vedno bosta v ozadju odgovornost zdravnika in njegovo znanje. Ne nazadnje, zaenkrat ne poznam nobenega softverskega podjetja, ki bi za nek poseg prevzelo odgovornost ...

Foto: Andraž Purg

PRAZNIČNO
Z OBČINO

LJUBNO

Ob občinskem prazniku Občine Ljubno z županom Franjem Naraločnikom

»Največji izziv je skrb za vse ljudi, ki še niso v svojih domovih«

Natanko na lanski občinski praznik so občino Ljubno prizadele katastrofalne poplave. Povodenj je s prireditvenim šotorom v Vrbju odnesla tudi občinsko praznovanje in občino pahnila v leto, polno izzivov in preobratov. »Letošnji občinski praznik zagotovo pričakujemo s strahom. Upam, da se bo dobro izteklo in da bo to dober znak za našo prihodnost,« v dneh pred praznovanjem pravi župan Občine Ljubno Franjo Naraločnik. Na Ljubnem namreč tudi leto dni po poplavah ostaja veliko neznank. Ob načrtovanju trajnih protipoplavnih ukrepov je eden največjih izzivov negotovost občanov, ki še vedno ne vedo, ali se bodo morali preseliti ali ne.

SINTIJA JURIČ

Ljubno v teh dneh živi za Flosarski bal, s katerim že 64. leto ohranja tradicijo splavarjenja lesa po Savinji. V 10-dnevem programu se bodo zvrstile številne dejavnosti, ki bodo vrhunec doslej to nedeljo s spustom »flosa« po Savinji in s tradicionalnim krstom mladega »flosarja«. Čeprav v občini vlada praznično vzdušje, v ozadju še vedno ostaja nekoliko grenak priokus lanske ujme, ki je ravno v tem času

močno razdejala občino. Škoda na občinski infrastrukturi je bila ocenjena na približno 50 milijonov evrov, velika škoda je bila tudi na zasebnih zemljiščih, objektih in kmetijskih površinah. »Upam, da bodo sistemi sofinanciranja projektov in državnih naložb trajni in da nam bodo tudi v srednjeročnem obdobju zagotavljali uspešno izvedbo potrebnih naložb,« ob tem pove ljubenski župan Franjo Naraločnik.

Občina Ljubno je bila v lanskih avgustovskih poplavah ena najbolj prizadetih občin v državi. Kakšno je stanje v občini leto po poplavah?

Od lanskega avgusta je naša osnovna naloga, da vzpostavimo stanje čim prej nazaj v takšno, kot je bilo pred poplavo. To je predvsem zaveza za vse, ki so že leto brez svojih domov in najemajo stanovanja ter nestrpnost čakajo nova mesta, kjer bodo lahko začeli gradnjo svojih novih hiš. Druga naloga je, kako čim hitreje priti do tega, da državna tehnična pisarna potrdi naše projekte, da jih lahko začnemo uresničevati. Gre za projekte velikih vrednosti, ki jih še moramo izvesti, predvsem cesto proti Rastkam, proti Planini in Smrekovcu s celotno komunalno ureditvijo. Opravljenega je že precej dela, porabljena je bila tudi že prva tranša, ki smo jo kot predplačilo dobili od vlade. Poleg treh milijono

Ljubenski
župan Franjo
Naraločnik

odpravljanja posledic ujme zadovoljni?

Nikoli ne smemo biti zadovoljni, predvsem iz razloga skrbi za gospodinjstva, ki imajo še vedno v najemu stanovanja. Kar zadeva posredovanje na vodotokih, je bilo to izvedeno v izjemnih razsežnostih. Struge vodotokov so pravzaprav izpraznjene in ponujajo osnovno protipoplavno zaščito. Seveda se brez trajnih rešitev še vedno bojimo vsake slabše vremenske napovedi, predvsem zaradi naselja Loke in tamkajšnje industrijsko-poslovne cone. Vemo, da bi vsakršno poplavljanje tega dela povzročilo katastrofo drugih razsežnosti. Selitev izjemno uspešnih gospodarstvenikov iz našega kraja bi pomenila izgubo delovnih mest in to je ta druga velika razsežnost poplav. Pomembno je, da se vsaj za ta prednostna območja čim prej zagotovi trajna protipoplavna zaščita, ki bo zagotavljala, da bodo lahko podjetja na tem mestu delovala še naprej. Seveda ob tem zelo razmišljamo in tudi že umeščamo njihove dodatne podjetniške kapacitete na mesta, ki bodo poplavno varna.

Kako bi lahko po vašem mnenju v občini Ljubno zagotovili protipoplavno varnost, da do takšnih ali podobnih poplav ne bi več prišlo?

Izkušnje, ki smo jih pridobili avgusta lani, so nam dale veliko za razmisliti. Pri vsakem načrtovanju kakršnihkoli dejavnosti na morebitno nevarnih poplavnih območjih je naše stališče, da se moremo temu izogniti. Pomembno je, da ima voda, če pride do poplave podobnih razsežnosti, naraven prostor, kjer lahko razblini svojo energijo in maso ter posledično na svoji poti ne povzroča škode, temveč poplavlja območja, ki so temu namenjena. V tem vidim tudi celosten

nov evrov za posredovanja smo porabili še približno pet milijonov za sanacijska poplavalna dela.

Vladni seznam za morebitno rušenje hiš po enem letu še ni končan. Koliko družin v občini je še vedno v negotovosti, ali se bodo selile ali ne?

V tem času je v naši občini sklepe o nadomestitvenih gradnjah pridobilo 13 gospodinjstev. Čakamo še na analize od pet do deset objektov, ki ležijo ob vodotokih, predvsem ob Savinji. Enajst gospodinjstev v občini je trenutno nastanjenih v drugih objektih, bodisi pri

prijateljih, znancih ali sosedih. Nekaj si jih je našlo druge trajne rešitve in bodo lahko npr. ostali pri družini v večgeneracijskem gospodinjstvu ali želijo kupiti stanovanje v večstanovanjskem objektu. Trenutno imamo sedem gospodinjstev, za katera intenzivno pripravljamo prostorske preveritve in občinske podrobnejše prostorske načrte, da jim bomo zagotovili spremembo namembnosti zemljišč iz kmetijske v stavbno in da bodo lahko čim prej dobila gradbeno dovoljenje in začela graditi.

Kako ocenjujete do zdaj opravljeno delo? Ste z vidika

»Od lanskega avgusta je naša prednostna naloga, da vzpostavimo stanje čim prej nazaj v takšno, kot je bilo pred poplavo,« pravi ljubenski župan Franjo Naraločnik.

Kdo so občinski nagrajenci?

Letošnja častna občanka občine Ljubno je Anka Rakun. Srebrno priznanje gre v roke Jožetu Hudeju in Bogomirju Terbovšku. Bronasto priznanje bodo prejeli Gostišče Kegljšče Ljubno in ljudske pevke kulturne sekcije Društva upokojencev Ljubno.

Priznanje župana bodo prejeli Prostovoljno gasilsko društvo Ljubno, Prostovoljno gasilsko društvo Radmirje, Prostovoljno gasilsko društvo Okonina, Štab civilne zaštite občine Ljubno, Rdeči križ Ljubno, Karitas Ljubno, 154. Center kontrolorjev združenih ognjev, izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Celje, Veleposlaništvo Češke republike in 1. brigada Slovenske vojske. Priznanje župana bodo podelili tudi devetošolcem, ki so v vseh devetih letih dosegli odličen uspeh. Priznanje in denarno nagrado bodo podelili tudi vsem zlatim in diamantnim maturantom v šolskem letu 2023/24.

Ker je lansko proslavo ob občinskem prazniku odnesla povodenj, bodo na letošnji proslavi podelili tudi občinska priznanja za preteklo leto.

Občina Ljubno

Zibelka splavarstva
in ženskih smučarskih skokov

E tic@ljubno.si
T (03) 839 17 70

pogled na Savinjo. Torej ne samo gradnja suhih zadrževalnikov v Spodnji Savinjski dolini, treba je gledati tudi na Zgornjo Savinjsko dolino in kako že tu umirjati ter pravilno usmerjati tok Savinje, da nato v spodnjem delu izgubi svojo moč. S tem lahko pridobimo tudi čas, ki je mogoče na primeru Celja ali Laškega zelo pomemben in tema središčema zagotavlja dodatno varnost.

Ceprav je bila ob poplavih zelo poškodovana tudi skakalnica na Ljubnem, so vendarle že januarja tam tekmovala najboljše smučarske skakalke sveta. Skakalnega praznika ujma vendarle ni mogla odnesti.

Da, pravzaprav je bila na skakalnicah ena večjih škod na športnih objektih. Večja skakalnica je že bila obnovljena in čakamo še samo na to, da bo v spodnjem delu ozelenela trava. Vemo namreč, da našim skakalcem pomeni zelo veliko, da lahko trenirajo in tekmujejo tudi doma. Lotevamo se tudi obnove malih skakalnic, ki so bile v poplavi prav tako zelo poškodovane. Verjamem, da nam bo v nekem času uspelo. Želeli bi si takojšnjo rešitev, ampak na žalost v situaciji takšnih razsežnosti takojšnjih rešitev ni.

Ste sicer v občini v preteklem letu uspeli izvesti tudi katere od drugih prej načrtovanih projektov ali so bili

Ljubno je bilo pred desetletji prepoznavno po splavarstvu, danes pa ga predvsem ljubitelji športa povezujejo s smučarskimi skoki za ženske.

ti zaradi poplav potisnjeni na stran?

Vsekakor smo. Situacijo, ki je nastajala, smo ves čas vzporedno tudi izkoriščali. Viške materialov in gramoz smo v največji meri uporabljali za utrditve naših cest, tudi tistih, ki niso bile poplavljenе, vendar jih je bilo treba posodobiti. Zaključevali smo tudi projekte, ki smo jih začeli že prej. Eden od njih je bila obnova zdravstvenega doma na Ljubnem z ureditvi-

jo pediatrične ambulante za otroke iz občin Zgornje Savinjske doline. Uredili smo nov laboratorij z osnovnimi preiskavami, prav tako smo prenovili obe ordinaciji zobozdravstvene dejavnosti in referenčno ambulanto. V prostore smo umestili tudi ekipo nujne medicinske pomoči, ki je izjemnega pomena za našo Zgornjo Savinjsko dolino. Lahko rečem, da je trenutno zdravstvena oskrba na Ljubnem verjetno na ravni, kot ni

bila še nikoli do zdaj. Upam, da bomo s tem tempom nadaljevali.

Ali tudi v prihajajočem letu načrtujete projekte, ki niso vezani na poplavalno obnovo?

Da, močno se že pripravljamo na prenovu naših športnih igrišč na Forštu, kjer bomo povečali nogometno igrišče. Razpisi za izbiro izvajalca so že objavljeni. Urejeno bo tudi igrišče za mali nogomet, odbojko in košar-

ko, prav tako bodo urejeni otroško igrišče in tudi zelene površine. Hkrati namenjam velik poudarek umestitvi objekta centra za zaščito in reševanje, ki bo pomemben tako za Ljubno kot za celotno Zgornjo Savinjsko dolino, saj želimo v njem nastaniti tudi druge službe, ki sovpadajo z urgentnimi službami. Upam, da bomo lahko v prihodnjem letu že začeli dela pri umestitvi teh velikih naložb.

Kateri so po vašem mnenju največji izzivi, ki vas čakajo v prihajajočem letu?

Moj prvi in največji izziv je zagotovo skrb za vse ljudi, ki še niso v svojih domovih. Ob

tem pa tudi, kako čim bolj pospešiti postopke pridobivanja dovoljenj za izvedbo projektov trajnih sanacij na naših prometnicah in obvezno začeti dela na trajnih objektih na področju protipoplavne zaščite, torej zadrževalnikov, utrditve brežin, gradnje mostov in brvi ... To sicer ni izziv zgolj za naslednje leto, temveč za tri, štiri ali pet let, saj gre za velike projekte. Ampak naši izzivi so že zdaj v tej smeri in zagotovo bodo v naslednjem letu še bolj načrtovani in določeni za posamične cilje. Upam, da nam jih bo čim prej uspelo uresničiti.

Foto: Andraž Purg

»Pomembno je, da ima voda, če pride do poplave podobnih razsežnosti, naraven prostor, kjer lahko razblini svojo energijo in maso ter posledično na svoji poti ne povzroča škode.«

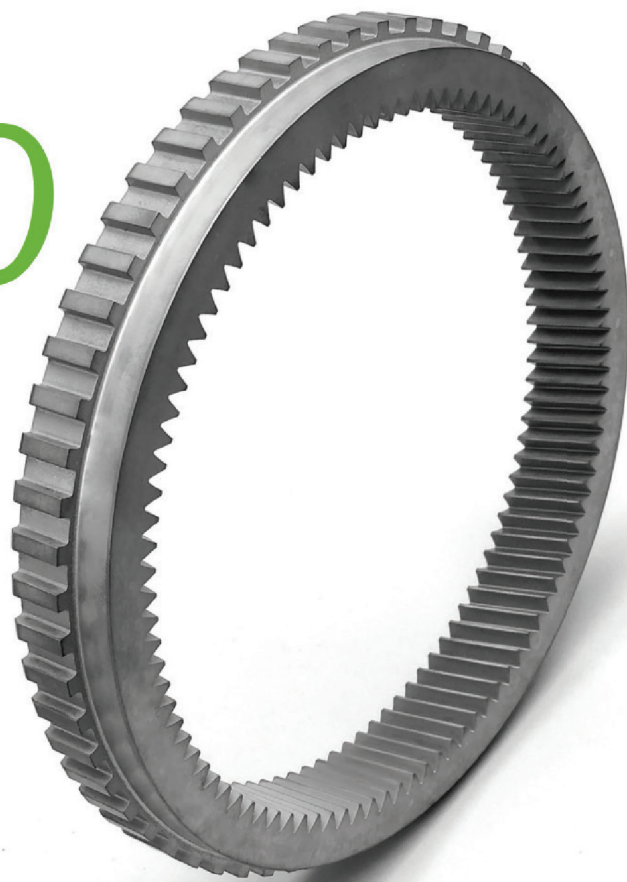
kls
50

KLS je specialist za zobate obroče in proizvaja različne obroče za zagon in pogon avtomobilov že od leta 1978. Do danes smo jih proizvedli že več kot 190 milijonov. Naši proizvodi so vgrajeni v avtomobile vseh pomembnejših OEM-ov.

Stalni napredek, kakovost naših proizvodov in storitev, visoka fleksibilnost dobav in konkurenčne cene so naši argumenti v prodaji.

Razvijamo nove, učinkovite in zanesljive proizvodne procese ter proizvajamo visoko kakovostne zobnike in obroče, sposobne prenosa velikih moči ob visoki obrabni obstojnosti, za pogon v električnih in hibridnih vozilih.

Naš uspeh in napredek temeljita na zlahtnem družinskem podjetništvu družine STRAŠEK.

Člani družine Strašek, ki vodijo obe družbi KLS. Od leve proti desni sedijo Nataša Strašek, Bogomir Mirko Strašek in Barbara Strašek Mirnik, od leve proti desni stojita Franc Bevc in Samo Mirnik. (Foto: osebni arhiv podjetja)

»Podjetje je šlo v 52 letih delovanja skozi veliko težkih preizkušenj. Sploh na začetku se je večkrat postavljalo vprašanje, ali bomo sploh preživeli. Podjetja okoli nas so izginjala, nismo imeli nobene zaslombe, ampak smo se prebijali naprej. To nas je utrdilo, da smo se vedno postavili na noge. Tudi zdaj se bomo.«

šnjih zmogljivosti. Za obnovo so dobili finančno pomoč zavarovalnice in države, pri čiščenju in poplavljenih delih so jim veliko podporo izkazali tudi gasilci, prijateljska podjetja, dobavitelji in kupci iz cele Evrope. Kljub težkim mesecem so v podjetju vzporedno vlagali tudi v razvoj. »V zadnjih desetih letih smo v podjetje letno vložili več kot deset milijonov evrov, približno dva milijona evrov letno vložimo v razvoj. Tudi zdaj ko smo bili poplavljeni, smo istočasno, ko smo obnovljali opremo, še morali gledati na razvoj. Kajti če nisi pripravljen, ko je na trgu potreba po novih proizvodih, njihovo izdelavo prevzame kdo drug in se je nato težko vključiti na trg,« pove Strašek.

Obnova podjetja še ni povsem končana. Nekatere dele stavb še prenavljajo, del stavbe tudi gradijo. »Vodstvo proizvodnje, sanitarije, garderobe, nadzor kakovosti in

jedilnico smo le začasno obnovili, vendar zdaj gradimo novo malce dvignjeno stavbo, kamor bomo to premostili.« Gradnja tega dela bo predvidoma končana konec letošnjega leta. Popravila in obnove se bodo nadaljevali tudi naslednje leto, prav tako bodo takrat dobili tudi nove stroje, ki so jih že naročili.

Novi projekti in prostori

Že pred lansko poplavo so v KLS Ljubno na zemljišču v njihovi poslovni coni načrtovali gradnjo dveh proizvodnih hal v skupni velikosti 10 tisoč kvadratnih metrov, ki bi služili novemu programu zobnikov za pogon električnih avtomobilov, ki ga podjetje razvija že zadnjih sedem let. Omenjene zobnike so v preteklosti že dobavljali v Kitajsko in Evropo, kmalu bodo začeli večjo serijsko proizvodnjo. »Pripravljeni smo na to. V obdobju 2026–2029, ko se bodo serij-

»Še vedno sem vsako jutro ob 5.30 v podjetju. Izjemoma me kakšen dan ni. Vsi imamo namreč ogromno dela, da bomo podjetje ponovno dvignili na raven pred poplavami,« pove Bogomir Strašek, ki se je na začetku letošnjega leta upokojil.

KLS Ljubno leto po poplavah optimistično

Prihodnost vidijo v nenehnem razvoju

Lanske avgustovske poplave so v podjetju KLS Ljubno povzročile za več kot 100 milijonov evrov škode. Ob zastoju proizvodnje zaradi poškodovanih prostorov, materialov ter strojev in opreme v podjetju kupcem niso mogli dobavljati izdelkov. Številni so si bili prisiljeni poiskati nove dobavitelje, zato je KLS Ljubno v tem času izgubilo veliko naročil. »Računamo, da se bodo vrnila konec letošnjega ali v začetku naslednjega leta,« pravi ustanovitelj Bogomir Strašek, ki je januarja podjetje predal v roke novemu vodstvu iz ožje družine. V vodilnem evropskem proizvajalcu zobatih obročev za zagon in pogon avtomobilov trenutno deluje približno 70 odstotkov proizvodnje. Predvidoma do konca letošnjega leta bodo končali gradnjo dela stavbe, ki bo nadomestil del začasno obnovljenih prostorov. V bližnji prihodnosti želijo na varnem mestu v neposredni bližini podjetja zgraditi tudi novo halo za proizvodnjo novega programa.

SINTIJA JURIČ

Podjetje KLS Ljubno, ki stoji na poplavno ogroženem območju industrijske cone Loke na Ljubnem, je v lanskih poplavah utrpelo veliko škodo. V zelo poškodovanih stavbah je voda v višino merila tudi do 1,70 metra. Po njenem umiku je v prostorih ostalo približno 12 tisoč kubičnih metrov blata in naplavin. Veliko škode je bilo tudi na materialih in v proizvodnji, največja je bila na strojih in opremi. Eno najbolj robotiziranih podjetij v evropski regiji, ki ima ob več kot 260 zaposlenih tudi 250 robotov in digitalno vodenje 850 zahtevnih strojev, je zato lani in letos zabeležilo velik izpad dohodka. »Dva meseca po poplavi smo začeli prvo

proizvodnjo in dobave, vendar smo v tem času izgubili veliko naročil, saj kupcem nismo mogli dostaviti vseh proizvodov. Prav tako nismo mogli predvideti, kako hitro bomo lahko uredili poškodovane stroje in proizvodno opremo, zato so bili kupci prisiljeni z drugimi dobavitelji skleniti pogodbe za daljše obdobje,« pove **Bogomir Strašek**, ki predvideva, da se bo primanjkljaj naročil nadaljeval še v naslednjem letu.

Poplava je odnesla tudi njegovo upokožitev, ki jo je načrtoval lani septembra. Kot je povedal Strašek, je predaja vodenja podjetja KLS Ljubno, ki je bila s prvim januarjem letos, zgolj formalnost, saj sta

bila direktorja – hči Barbara Strašek Mirnik in zet Samo Mirnik – že zadnjih devet let izvršna direktorja podjetja. V družbi KLS Strašek, ki skrbi za upravljanje, sta direktorici hčeri Barbara Strašek Mirnik in Nataša Strašek. »V obeh naših družbah sem še vedno prokurist z veliko pooblastili. Želim, da se razvijamo in čim bolj dvignemo poslovanje na raven, kot je bila pred poplavo,« je povedal Strašek, ki sicer izvira iz Rogaške Slatine.

Obnova še traja

V podjetju, ki v svoji dejavnosti obvladuje 80 odstotkov evropskega in 15 odstotkov svetovnega trga, danes delujejo v dveh tretjinah prej-

Bogomir Strašek

ska naročila za ta projekt povečala, moramo imeti prostor in novo opremo. Naročili smo stroje, ki zdaj prihajajo in jih nimamo kam dati. Zaenkrat smo napravili zasilne rešitve v obstoječih prostorih, ampak če hočemo, da gre stvar naprej, moramo imeti nove prostore. Če ne bomo mi, bo kdo drug dobil priložnost,« pove Strašek.

Poplava je njihove prvotne načrte ustavila. Zaradi varnosti želijo zdaj potrebne

prostore zgraditi na dvignjenem kmetijskem zemljišču v neposredni bližini podjetja. »Nov prostor namreč potrebujemo na poplavno varnem območju. Potrebujemo ga blizu, saj je vezan na procese, ki jih imamo tukaj. V novi hali želimo namreč delati razvojne projekte, prav tako bi v njej imeli tudi nekaj obstoječe proizvodnje, ki bi služila kot rezerva, da ne bi obstali v celoti, če bi ponovno prišlo do česa podobnega.« Kot je

povedal Strašek, je gradnja za zdaj še vprašljiva, saj bi morala občina spremeniti občinski prostorski načrt in namembnost zemljišča, kar je dolgotrajen postopek.

Velik pomen lokalnega okolja

Kljub nepredstavljeni škodi in razdejanju o selitvi podjetja iz Ljubnega zaenkrat ne razmišljajo. Strašek je z dosedanjimi intervencijskimi ukrepi države, ki so med drugim

»Uspešnost našega poslovanja je povezana tudi s tem, kako in kdaj bo urejena protipoplavna zaščita podjetja, saj bomo s tem lahko kupcem dokazali, da je stanje pri nas varno in da lahko ponovno naročajo pri nas.«

vključevali poglobitev struge Savinje in povišanje nasipa, zadovoljen. Zdaj že tečejo pogovori tudi o dolgotrajni zaščiti poslovno-industrijske cone. »Podjetje mora živeti in

delati. Ne moremo ga nemudoma preseliti drugam, ker ni prostih stavbnih zemljišč. Mislim, da moramo vsaj kratkoročno živeti s tem strahom in se čim bolj zaščititi,« pove in

doda, da je ponosen tudi na dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo, z Občino Ljubno. »Ne moremo se razvijati brez razvoja kraja, okolja in ljudi. Vse mora rasti, zato moramo sodelovati.«

Čeprav si Strašek po upokojitvi postopoma skuša vzeti malo več prostega časa, ki ga z veseljem preživi s svojimi vnuki, še vedno ostaja močno vpet v svoje podjetje, ki mu je posvetil že 52 let.

Foto: Andraž Purg

CC CINKARNA

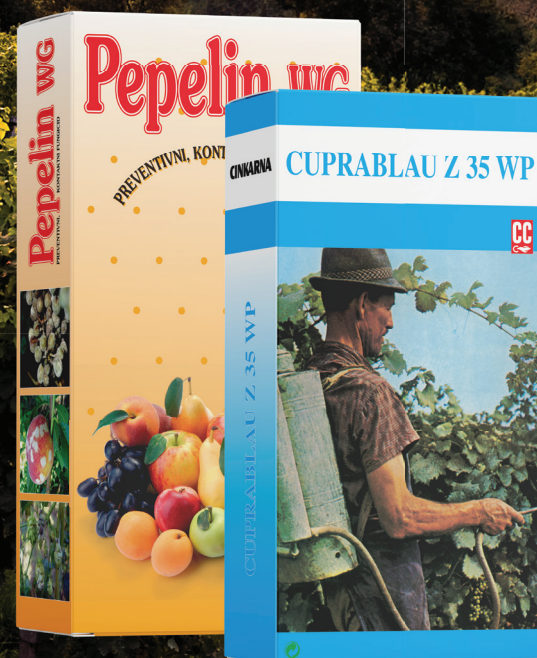
Cuprablau Z 35 WP

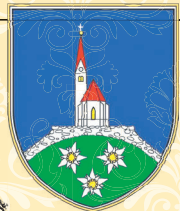
Cuprablau Z 35 WP se uporablja kot preventivni kontaktni fungicid za zatiranje glivičnih in bakterijskih bolezni.

Pepelin WG

Pepelin WG se uporablja za zatiranje pršic trsne kodravosti, za zatiranje oidija vinske trte ter za preprečevanje okužb s pepelastimi plesnimi na sadju, hmelju, oljkah in okrasnih rastlinah.

www.cinkarna.si

PRAZNIČNO
Z OBČINO

SOLČAVA

Ob občinskem prazniku Občine Solčava z županjo Katarino Prelesnik

»Želimo ostati zlati ne le na papirju, ampak tudi v resničnosti«

Občini Solčava vreme v zadnjem letu ne prizanaša. Po lanskem avgustovskem neurju, ki je zgolj na občinski infrastrukturi povzročilo približno 6 milijonov evrov škode, se letos uničujoča neurja tam ponavljajo. Pred približno dvema tednoma je ob obilnem deževju plaz zasul cesto proti slapu Rinka. Pred približno tednom je neurje vse do tedaj opravljeno delo uničilo in za sabo ponovno pustilo razdejanje. »Nemočni smo. Hkrati smo hvaležni, da ni bilo nobene nesreče,« je v dneh pred občinskim praznikom utrujeno povedala solčavska županja Katarina Prelesnik.

SINTIJA JURIC

Če so se v občini Solčava še pred približno dvema tednoma trudili, da bi čim prej obnovili v neurju poškodovano planinsko pot na Okrešelj in cestišče med Logarskim kotom ter slapom Rinka, je po približno tednu neurje to območje spet razdejalo. »Vse delo, ki smo ga opravili, nam je ponovno zasulo. Cel teden smo se trudili, da bi omogočili interventno dostopnost do slapa Rinka, žal smo v ponedeljek na istem mestu na cesti ponovno odprli gradbišče,« je povedala solčavska županja Katarina Prelesnik.

V zadnjem letu je bila občina že večkrat na udaru zaradi poplav in neurij. Koliko znaša okvirna škoda, ki so jo lani in letos v občini povzročile ujme?

Škoda zaradi lanskih poplav je bila na infrastrukturi ocenjena na 6 milijonov evrov. Lani smo s pomočjo predfinanciranja dobili 1,85 milijona evrov, kar bomo seveda porabili. V pripravi je že dokumentacija za pridobitev dodatnih sredstev. Približno v dveh letih, upam, bi lahko še dobili dodatna 2 milijona evrov. Imeli smo tudi novembrske in decembrske poplave. Zdaj še julijske, ki so prav tako povzročile veliko škode. Julijski poplavi skupno povzročili približno dva milijona evrov škode, pri čemer je 1,6 milijona evrov škode nastalo na vodotokih in 400 tisoč evrov na javni infrastrukturi.

Obsežne avgustovske poplave so vas lani prizadele le dan pred občinskim praznikom. Kako sicer ocenjujete enoletno poplavno obnovo?

Mislím, da lahko pozitivno ocenim delo vseh izvajalcev. Naj bodo to na državnih cestah ali vodotokih. Cestno infrastrukturo, ki je pogoj naše dostopnosti, smo precej hitro obnovili. Težava je, ker je še vedno veliko tovrnega prometa, ki zaradi težkega tovo-

ra ob urejanju hudournikov še vedno uničuje ceste. Glede obnove – ogromno smo že naredili, ogromno nas še čaka. Po mojem mnenju je za zagotavljanje protipoplavne varnosti ključnega pomena redno vzdrževanje strug vodotokov. Torej ne le odpravljanje poškodb, temveč vzdrževanje, da bosta imeli voda in struga dovolj prostora.

Občina je bila v času lanskih avgustovskih ujm nekaj časa zaprta tudi za turiste. Nedavno neurje sicer turističnega obiska ni onemogočilo, a vendar, kako ujme vplivajo na turizem?

Turizem miruje. Vidi se, da je obiskovalce glede na vse informacije o neurjih na naših območjih malce strah. Trudimo se, da usmerjamo obiskovalce tja, kjer je varno. Že desetletja tudi podaljšujemo turistično sezono. Naše območje je odlično v spomladanskih mesecih, prav tako jeseni. Res je, da zaradi hladnejših temperatur največ obiskovalcev beležimo v poletnih mesecih. Imamo tudi kar nekaj turističnih vodnikov in menim, da je obisk našega območja s turističnim vodnikom drugačno, boljše in bolj pristno doživetje. Še vedno sicer prevladujejo turisti iz tujine. Maj je bil eden boljših mesecev zadnjega petletnega obdobja.

Ob celoletnem odpravljanju posledic ujme ste v občini lani dobili tudi težko pričakovano prvo telovadnico v zgodovini kraja. Za kako velik projekt je šlo in kaj nova telovadnica prinaša občanom?

Bil je velik projekt, ampak telovadnico res potrebujemo. Prvi teden ob odprtju je bilo v njej od 520 občanov 100 rekreativcev. Čeprav imamo v osnovni šoli, ki je namenjena otrokom od prvega do petega razreda, le približno 20 otrok, so ti zelo hvaležni, da imajo kljub maloštevilnosti prostor

Solčavska županja
Katarina Prelesnik
Foto: Andraž Purg

»Župan brez odličnih sodelavcev in občanov, ki sodelujejo, ne bi bil tako uspešen, kot je lahko,« pravi županja Katarina Prelesnik.

za telovadbo. Ob telovadnici je zgrajena tudi galerija, ki jo lahko uporabljamo za različne namene. Lahko služi kot plesna dvorana, strelišče ali prostor, kjer starejši pripravijo kakšno razstavo. Tudi knjižnica je dobila nove prostore. Prav tako imamo še en prostor, kjer je učilnica za razne delavnice. To je veliko več kot telovadnica.

Ste ob telovadnici uspeli uresničiti tudi kateri drug projekt, nevezan na po-

poplavno obnovo, ali vam občinski proračun tega ni dopuščal?

Ker smo majhna občina, je naš proračun manjši od milijona evrov. Telovadnico smo od Eko sklada in ministrstva za šolstvo dobili sofinancirano samo približno 30 odstotkov, zato je bila gradnja za občino velik finančni zalogaj. Za predfinanciranje smo vzeli 500 tisoč evrov kredita, ki ga zaradi drugih nesreč še nismo uspeli vrniti, približno 570 tisoč evrov pa smo zagotovili iz lastnih sredstev. Večjega projekta v občini nismo imeli. Naša nenehna skrb je javna infrastruktura. Obnavljamo ceste, tudi naš vodovod in kanalizacija sta

že v letih, zato je vsako leto treba kaj dodatno postoriti.

V občini se lahko tudi letos pohvalite z vrsto priznanj. Že tretje leto je občina prejemnica Zlatega certifikata ISSO, destinacija Logarska dolina – Solčavsko pa je tudi letos uspela obdržati zlati znak Zelene sheme slovenskega turizma. Kaj vam pomenijo ta priznanja?

Ravno zaradi teh znakov mislim, da ne smemo pozabiti na nobeno področje. Moramo se truditi za okolje, za družbeno vzdušje, turizem in obiskovalce kot tudi za osveščanje in zrak. Ti znaki dokazujejo, da smo uspešni na vseh področjih delovanja.

Velika zahvala za to gre vsem občanom. Velikokrat rečem, da župan brez odličnih sodelavcev in občanov, ki sodelujejo, ne bi bil tako uspešen, kot je lahko.

Kako kaže z novimi stanovanji? Je občina že pridobila lastništvo hiše Šturm v Solčavi?

Potrebujemo stanovanja in tudi parcele za gradnjo hiš. Ali bodo stanovanja v hiši Šturm v Solčavi, ne vem, o lastništvu se še vedno dogovarjamo. Upam, da bomo kljub novim poplavnim kartam dobili soglasje, da bomo uspeli razširiti stanovanjsko naselje Medica v Robanovem kotu, ki ga bomo tudi komunalno uredili. Tam imamo približno dva hektarja prostora, kar je za približno štiri stanovanjske hiše. Če v Solčavi ne bomo uspeli narediti stanovanj v hiši Šturm, bomo tam projektirali tudi večstanovanjsko gradnjo. Če bi to uspeli urediti letos, bomo lahko naslednje leto začeli graditi in bomo potem do leta 2026 to končali. Upam, da še pred volitvami. Imamo namreč pet družin, ki že povprašujejo za lastništvo, pet pa je že prepričanih za najem.

Kateri so ob poplavnih obnovi največji izzivi in projekti, ki vas v občini čakajo v prihajajočem letu?

Še več poudarka bi radi dali samooskrbi, zato želimo postati samooskrbna vas in vzpostaviti samooskrbno energetska skupnost. V lanskem neurju smo izgubili tudi štiri mostove. Iz Švedske smo dva montažna mostova dobili kot donacijo, enega že gradimo, drugi je še v fazi projektiranja in umeščanja v prostor. Slednjega bomo predvidoma začeli graditi jeseni ali v naslednjem letu. Tudi v Logarski dolini bo treba urediti cestno infrastrukturo. Prav tako smo lani že dali prošnjo za sončno elektrarno na čistilni napravi, ki je velik porabnik električne energije. Želimo ostati zlati ne le na papirju, ampak tudi v resničnosti. Želim si, da bi se še bolj družili. Menim namreč, da se bo obiskovalec dobro počutil pri nas, če bomo domačini zadovoljni.

Kaj vse pripravljate v Solčavskih dnevih?

Solčavski dnevi letos trajajo od 26. julija do 4. avgusta. Velik poudarek smo namenili vodenim sprehodom z domačim vodnikom in naši kulinariki. V Centru Rinka je bila tudi solčavska večerja, prav tako bo odlična kulinarika tudi na naših turističnih kmetijah. Mislim, da območje ponuja ogromno in naši ljudje so pripravljeni veliko ponuditi.

Čeprav so celo občinsko leto zaznamovale poplavalne obnove, ki se bodo nadaljevale tudi v tem letu, je občina v decembru namenu predala prvo telovadnico v zgodovini kraja. Po besedah županje je to eden njihovih največjih projektov v zadnjem času, na katerega so izjemno ponosni.

Špela Orešnik in Franci Mager iz Solčave skrbita za to, da »filcanje« ne utone nazaj v pozabo.

»Zame je »filcanje« zelo meditativna dejavnost, še posebej če se mi pri tem ne mudi.«

»Filc« je prvo blago, ki ga je človek naredil, zato so osnove »filcanja« razmeroma preproste.

Špela Orešnik se s »filcanjem« ukvarja ukvarja že skoraj 20 let.

»Filcanja« se lahko brez težav tudi sami naučimo s pomočjo spleta, a je vseeno dobro, da se udeležimo kakšnega začetniškega tečaja, pri katerem osvojimo osnove. Od takrat sta potrebna le preizkušanje in vztrajnost.«

Izložba alteljeja Franc in Liza filc v Solčavi

Najstarejše blago primerno tudi za umetnine

Pri »filcanju« je meja domišljija

»Filcanje« oziroma polstenje je eden najstarejših načinov obdelave volne in prvi, s katerim smo se ljudje naučili delati lastne tkanine. Znanje o »filcanju« se je v naših krajih po drugi svetovni vojni izgubilo, saj volna ni bila več priljubljena med ljudmi, ki so imeli raje druge materiale. Tako pravi Špela Orešnik, Solčavanka, ki v središču vasi izdeluje izdelke iz »filca«, znanje, ki ga je pred skoraj dvajsetimi leti njena sovaščanka prinesla iz Avstrije, pa z veseljem deli z drugimi. Danes ima sredi Solčave atelje Franc in Liza filc.

JANŽE FRIC

»Pred leti se je neka Solčavanka vrnila s študija v Avstriji, kjer se je naučila filcanja, in organizirala tečaj, na katerega se nas je prijavilo približno 20. Naučile smo se osnov filcanja, ki me je takrat res »zagrabilo.« »Filcanje« se je tako vrnilo na Solčavsko, kjer Špela Orešnik danes izdeluje vse od copatov, nakita, oblačil do umetnin in igračk. »Ko gledam nazaj, so bili prvi izdelki res katastrofalni, a nekje je treba začeti, za prve so bili dobri. Od takrat pa je bila potrebna le praksa.«

Od copat, uhanov do umetnin

»Iz filca« je mogoče narediti vse, kar si izmislimo. Meja mogočega je domišljija. Sicer je res, da je pri bolj zahtevnih izdelkih treba nadgraditi tudi tehnike. Osnova je, da volno gladimo in mečkamo z milnico, dokler se vlakna ne prepletejo, pri bolj zahtevnih stvareh moramo imeti tudi model in kroj.« »Filc« je tako primeren za nakit, obuvala,

obleke, umetnine, igrače in še marsikaj.

Solčavanka poudarja, da serijsko delo pri »filcanju« ni mogoče. »Vsaka stvar je edinstvena. Ne moreš narediti dveh enakih copatov, tudi če bi želel.«

Od vsega naštetega Špela najraje izdeluje slike in drobnarije. »Rada izdelujem recimo uhanke. Čeprav so te stvari majhne, mi izdelovanje predstavlja skoraj meditacijo. V užitek mi je, ko jih sestavljam in si izbiram, kaj točno bom naredila.« »Filcanje« nasploh je lahko zelo meditativna dejavnost, še posebej če se mi ne mudi.« V šali je še dodala: »Filcanje« bi skoraj lahko uporabili za terapijo.

Najbolj priljubljeni so copati

Nabor izdelkov, ki jih najdemo pri Špeli, je resnično velik, saj jo pri »filcanju« omejujeta le domišljija in iznajdljivost. A od vsega nabora so pri njenih strankah najbolj priljubljeni co-

pati. »So verjetno najbolj uporaben izdelek, stranke jih večkrat tudi podarijo kot darila. So ročno narejeni in tudi zdržijo kar dolgo.« Copati iz filca so ne samo obstojni, ampak tudi zelo udobni. »Ko jih kdo dobi za darilo, pride potem k meni kar vsa družina in vsak odide s svojim parom copatov. Dokler nima vsak svojih, se pripravajo, kdo bo nosil edini par pri hiši. Vsi pravijo, da ko enkrat obuješ filcane copate, ne moreš več obuti sintetičnih copat.« »Filcanje« copati razvadijo noge tudi zato, ker volna diha in se v njej ne znojimo.

Precej priljubljena so tudi mila, zavita v »filc«, zaželen je tudi nakit, predvsem ogrlice, ženske radi kupijo tudi kakšen šal.

Prvi koraki

»Filcanje« je staro tisočletja, zato osnove niso pretirano zapletene, a sogovornica pravi, da se vseeno splača udeležiti tečaja za začetnike, kjer se lahko naučimo osnov, potem

Med bolj priljubljenimi izdelki je milo, zavito v »filc«.

»Filcanje« ali polstenje naravne volne je tehnika izdelave oblačil, ki jo ljudje poznamo že tisočletja. Pri njej iz nepredene volne s pomočjo vode in mila ter mehanske obdelave dosežemo, da se vlakna zasidrajo drugo v drugo in s tem nastane polst (bolj znan pod imenom »filc«). To je kompaktno in trpežno blago, ki ga ni mogoče parati.

je potrebna le vztrajnost. »Brez večjih težav se lahko tudi sami naučimo s pomočjo spleta, a je vseeno dobro, da prej osvojimo osnove, ker so nekatere stvari, ki se jih pri »filcanju« naučiš z leti in jih je dobro poznati.« Sicer pa Špela Orešnik pravi, da vsak filca po svoje in toliko, kolikor je »filcarjev«, toliko je tudi načinov »filcanja«.

Volno tudi zažigali

Ko je volna prenehala biti priljubljena in so kmetje ovce gojili le za meso, so volno metali stran ali jo celo zažigali. Ker volni ni nihče namenjal veliko pozornosti, nimajo vse

ovce enakega kožuha. »Tudi solčavske ovce so različne, nekatere so bolj resaste od drugih, zato je njihova volna za »filcanje« manj primerna. Načeloma je dobra tista s hrbtno in z vratu.« Sogovornica ima tudi sama nekaj ovc, a premalo, da bi ji dale dovolj volne za njeno obrt, zato jo kupuje.

Festival volne

Vsi, ki bi si radi od blizu ogledali »filcanje« in umetnine, ki nastajajo iz volne, »filcarka« Špela Orešnik vabi v Solčavo na Festival volne, ki bo prvi konec tedna v septembru. »V dvorani v Zadržniku bom

imela razstavo svojih slik iz filca«, pripravili bomo tudi prikaz pranja volne za polstenje. Če bo vse po sreči, bomo izdelali tudi preprogo. To smo naredili že lani na Solčavskih dnevih.« Sogovornica pravi, da je izdelovanje preproge prijetno skupno delo, pri katerem ona pripravi podlago, obiskovalci pa sodelujejo tako, da nanjo naredijo poljubne motive. »Vsak doda nekaj svojega in na koncu nastane edinstven izdelek, ki je pol preproga, pol slika.« Za vse neučakane in radovedne, lanske preproge je razstavljen v izložbi Špeline ateljeja.

Foto: Andraž Purg

Gor in dol po tem srednjeameriškem otočju

Očarljivi karibski otoki

»Nekaj res čarobnega je na Kubi. Mene je prevzela že prvi večer v Havani z glasbo, s plesom, z barvami, arhitekturo, mojtom ... in si zasluži poseben prispevek.«

Barbados na vzhodu

Le kaj imajo karibski otoki tako posebnega, da nas neustavljivo vlečejo k sebi? Posebno vzdušje, energija, veselje, preprostost in sproščenost so me večkrat privabili, da sem obiskala države in otoke okrog Karibskega morja.

LORETA VLAHOVIĆ

Prvič sem doživela nekaj karibskega daljnega leta 2009, ko sem raziskovala Belize, Gvatemalo, Jukatan in tako posebno Kubo. Pozneje sem se vračala v Panamo na otoke San Blas, Kostarika, Kolumbija, Venezuela in na vzhodne karibske otoke Martinik, Guadelupe, Dominiko, Grenado, Santa Lucija, Barbados in vse do Trinidada. Strnila bom nekaj doživetij s teh izjemno posebnih otokov.

Na zmenek med korale

Iz mesta Belize smo z motornim čolnom odpluli na otoček Caye Caulker. Dolg ozek otok z eno ulico je bil izhodišče za tridnevno jadranje ob drugem

največjem koralnem grebenu na svetu. Kapitan Jimmy z dolgimi dredi in velikim nasmehom, ki ga je popestrila večno prisotna zvita čarobna travica v njegovih ustih, nas je odpeljal zares v neznano. Na nebeško lep otok Randevous z sedmimi palmami, z zalivčkom za kopanje in eno celo stranjo obale prekrito z ogromnimi školjkami. In otok je bil prav na silvestrski večer samo naš. S prijateljico sva postavili šotorček tako, da sva neposredno iz njega zlezli v morje.

Ob dnevni plovbi smo imeli postanke ob koralnem grebenu za občudovanje bogastva pod morjem: različne korale, ribice, cvetje, rastline. In ker

Avtorica potopisa na Belizeju

sem želela bližje, sem prvič doživela, kaj pomeni, ko se v kožo kot številni drobci stekla

zarijejo kristalčki žive korale. Bolelo je in peklo, a je kapetan očistil in pozdravil z domačimi

zdravili. Uspešni smo bili tudi v ribolovu in si med plovbo za večerjo priskrbeli lepo barakudo, ki je zadostovala za celotno skupino. Šele po pristanku smo dobili rum s pomarančnim sokom. Čofotanje v rajskem zalivčku in količine rumovega punča so zagotovili, da smo postali vesela pevska družba. Za polnoč smo želeli pripraviti kres in ob pripravi sem še sama potegnila dim – spomnim se le enega – iz dišečih zvite »cigarete«. Nato sem kratek čas vse prisotne zabavala s pravim indijanskim plesom ob ognju, ki mu je sledil popoln mrk. Slišala sem, kaj se dogaja, a sem se počutila popolnoma blokirana. Kako nenavaden občutek. In sem bila prisiljena sprejeti to, na kar nisem mogla vplivati. Po treh urah ležanja brez možnosti sodelovanja sem bistra in sveža opazovala dogajanje okrog sebe s popolnoma drugačnim zavedanjem. Samo trenutek je dovolj za veliko spremembo.

Na srečo posledic ni bilo in naslednji dan smo pluli proti naslednjemu otoku. Tretji dan je ob plutju v nevihti naš kapitan Jimmy bistro glavo vzdrževal s travnatimi zviti tako vztrajno, da smo ob vrnitvi celo zgrešili naš otok. Po srečni vrnitvi na izhodiščni otok je bilo treba nazdraviti življenju s koktajlom Daikiri v edinem otoškem klubu z glasbo rege.

Iz Paname k ljudstvu Kuna

Ob Panamski ožini v Karibskem morju je avtonomno območje Kuna Yala, otočje San Blas, kjer živi prav posebno ljudstvo Kuna na ozkem obalnem pasu in 49 majhnih otočkih. Kune imajo svoje šole, izdelujejo posebno tkanje molas s pticami in z živalmi, a tudi s posebnimi simboli kot varovali pred demoni, noge in roke okrasijo z okraski winis iz steklenih perlic. Med njimi vlada matriarhat, kar pomeni, da imajo odločilne vloge v sku-

Tržnica na Martiniku

Ljudstvo Kuna

»Vse otoke zaznamujejo ritem, glasba, ležernost, dišave, zelenje, cvetje, kokosovi orehi, tropsko sadje, ribe in posebna prijetna energija. Kot da sem tam doma.«

Zipline na Sveti Luciji, ki so ga postavili Slovenci.

Kokosov oreh za zajtrk

Ples in glasba sta povsod.

pnosti ženske. Fantje se lahko že v mladosti odločijo, da bodo živeli kot ženske, in skupnost to normalno sprejema. Zelo redki so primeri, ko ženske želijo prevzeti moške vloge.

Na vzhodni obali Paname ob ustju reke smo se vkrkali v čolničke, prilagojene plovbi po reki in morju. Kakšni mornarji so to! S preprostimi lesenimi čolnički se podajajo med ogromne valove. Priznam, ko smo s temi čolnički z našega bivalnega otoka pluli proti sosednjim naseljenim otokom, mi ni bilo vseeno. V sedemmetrski lupinici smo sedeli na lesenih klopih, morje pa je bilo svojo pesem z dolgimi valovi, ki so nas dvigali in spuščali. Zdi se mi, da sem ravno takrat začela biti bolj prisotna v nekem trenutku z vsem, kar prinese. In bilo je rajsko nepozabno. Arhipelag šteje 365 otokov, posutih s palmami, na katerih gnezdi pelikani, mivkasta obala je prekrita z morskimi zvezdami, na bolj obiskanih otokih so gugalne mreže med dvema palmama za počitek. Tu

in tam stojijo mini hiše, pokrite s slamo. V teh hiškah smo tudi mi bivali nekaj dni. Nad nami so bile kokosove palme in za zajtrk sem od domačina vsak dan dobila sveže odsekan kokosov oreh, poln zdravilne kokosove vode. Vedno, ko pomislim na kokosovo vodo, postanem žejna te svežine in posebnega okusa.

Sem zaidejo tudi posamezni turisti – kar z otroškim vozičkom na mivkasti otok, kjer se mivka vdira do gležnja, poti pa ni. So le steze, ki jih prvi veter zakrije.

Po vzhodnokaribskih otokih

Eno mojih vандрanj je bilo namenjeno raziskovanju vzhodnokaribskih otokov. Pobuda za to so bile knjige Hornblowerja in njegovih pustolovščin, ki jih je moj partner v mladosti z navdušenjem prebiral. In sva šla pogledat, kako je zares na teh otokih.

Leteli smo na otok Martinik, ki kot francoski departma

spada pod Evropsko unijo. Otok, dolg 80 in širok 35 km, je največji svetovni proizvajalec ruma s kar 12 znamkami. A gojijo tudi sladkorni trs, banane, ananas, avokado, jam, kasavo ...

Od tam izhaja plesni slog antilski zouk in tega sem se na tem potovanju pri plesu z domačini zares naučila. Glasba in ples z vplivom afriških ritmov in počasnega gibanja sta priljubljena na vseh otokih. Glasbena skupina Kassav je zaslužna za priljubljenost te izjemne glasbe in ritma.

Otok je razgiban in gosto poraščen zaradi vulkanskega porekla. Opaziti je mogoče praproti, orhideje, tropske cvetlice in grmovje, številna tropska drevesa, vključno z mahagonijem. Glavno mesto Fort de France s 85 tisoč prebivalci in trdnjavo je največje mesto na otoku. Barvito in pestro. Tu sem prvič srečala številne trgovine s pripomočki za lase in umetne lase, lasulje. Izbira je tako velika, da so trgovine kot veleblagovnice. Po opazovanju

ljudi na ulici sem tudi razumela, zakaj. Večinoma iz praktičnih razlogov in modnih vzgibov vsakodnevno uporabljajo pripomočke in tudi vstavke ter umetne kitke in lasulje.

Prav posebno doživetje je bil karneval v glavnem mestu, ko se je vse ustavilo zaradi mask, petja in plesa. Mesto je živelo, a ceste so bile zaprte. Ob vrnitvi je ista usoda doletela tudi naš dostop do letališča. Taksiji in avtobusi niso vozili. Bilo je treba peš do predmestja in na srečo sva naletela na gospoda, ki naju je prijazno pripeljal do letališča.

Otok cvetja v obliki metulja

Severno od Martinika je otok cvetja v obliki metulja. Na otoku Guadeloupe me je posebej prevzel največji karibski botanični vrt, ki očara z bogastvom rastlinstva in s pestrostjo koticov ...

Naravni otok Dominika je gorata pravljica. V divjino smo se podali s posebej prirejenimi in z risbami olepšanimi odpr-

timi vozili. Okrivali smo vroče vrelce, občudovali cvetoče helikonije, sredi gozda poslušali posebne živalske glasove. Otok je prekrit z deževnim gozdom in je dom mnogih posebnih rastlin in živali. Je edino mesto na svetu, kjer živi posebna vrsta zelene papige, ki je narisana tudi na nacionalni zastavi. Pravijo, da v težko dostopni notranjosti otoka še živi ljudstvo Taino. Francozi so na Dominiko dovažali afriške sužnje za delo na kavnih plantajah, Sužnji so se pomešali z avtohtonim prebivalstvom in s prišleki oblikovali pisano paleto današnjih prebivalcev.

Santa Lucija je otok s sodobnim mestom in z zanimivimi vasm, kjer mnoge hiše v izogib poplavljanju ob velikih nalivih stojijo na stebrih in nimajo hišnih števil, ampak opise – zelena hiša z rumeno leseno ograjo ... Tu sem si delček narave ogledala z letenjem med drevesi z ziplinom, ki so ga naredili Slovenci.

Majhen otok Grenada je središče karibske vzgoje začimb

in je bogat s tržnicami. Prav zabavno je bilo z domačini, ki so hoteli biti spremljevalci po tržnici in mestu in so ponujali domače dobrote.

Trinidad ima že mnogo bolj očitni vpliv Južne Amerike, čeprav je uradni jezik angleščina.

Otok Barbados očara že z glavnim mestom Bridgetown, ki je pod Unescovo zaščito. Na ogled po mestu nas je peljal zabaven vozniček rdečega tuktuka z meter in pol dolgimi dredi, spletenimi v košaro. To je mesto s prostorno plažo, z obiljem cvetja in s tipičnimi starimi lesenimi hiškami. Otok je dom pevke in fotomodela Rihanne in v bližini njene vile na zahodu so še številne druge stavbe v lasti znanih svetovnih osebnosti. Meni najlepša sta sever in vzhod, kjer valovita pokrajina spominja na škotsko, čudovite plaže pa krasijo ogromne skale. Tudi pod vodo je Barbados bogat. Ob otoku je koralni greben, bogat s številnimi vrstami koral in rib.

Stare hiške na Barbadosu

Barvitost v Bridgetownu, glavnem mestu Barbadosa

Vozilo na Dominiki

NAVDUŠITE S POTOPISOM

Z Novim tednikom naokrog

NA NAGRADE!

Avtorje najboljših treh potopisov čakajo lepe nagrade
pokrovitelja akcije – knjigarne HOOP!
Stanetova 11, Celje

H O O P

Študenti so pri pobiranju kamenja iz pašnika pomagali tudi Lukačevima.

Mariborski brigadirji so tokrat pomagali v Zgornji Savinjski dolini

Na pomoč priskočila študentska brigada

V občini Ljubno ob Savinji so se od 19. do 27. julija mudili mariborski študenti, ki so pomagali pri odpravljanju posledic lanskih avgustovskih poplav. Več kot 40 študentov je zavihalo rokave in poprijelo za lopate, kose ali kosilnice, krampe ter sekire in pomagalo tamkajšnjim prebivalcem. Brigadirji so pri čiščenju pomagali tudi na Rečici ob Savinji, na pomoč so priskočili tudi v Solčavi, kjer se je v nedavnem neurju sprožil zemeljski plaz. »Že 25 let je naš cilj, da pridemo pomagat krajanom, ki to potrebujejo,« je ob tem povedal vodja letošnje Študentske delovne brigade ŠOUM Uroš Vozlič in dodal, da je njihov trud vselej poplačan z zadovoljnimi obrazi domačinov.

SINTIJA JURIČ

Dan mladih brigadirjev, ki so teden dni spali v taborniških šotorih na Ljubnem ob Savinji, se je z budnico začel ob 7. uri. Do 7.30 so imeli čas za osebno higieno in zajtrk, ob 7.45 so se z avtomobili in s kombiji že odpravili proti deloviščem. Z vmesnimi odmori so tam delali do 15.00, ko je napočil čas za kosilo. »Trenutno imamo odprtih šest delovišč, na katerih so študenti razdeljeni po skupinah glede na potrebe in obseg dela. Začeli smo urejati okolico skakalnice, domačinom pomagamo pri odstranjevanju naplavin od lanskih poplav, ena skupina ureja pohodniške poti in okolico, cepili smo tudi drva, kmetom pomagamo tudi pri pobiranju kamnov z njiv,« je ob našem obisku našteval Vozlič.

Delovišč je bilo sicer še več. Ob pomoči krajanom v Ljubnem ob Savinji so mariborski študenti, ki duh solidarnosti in prostovoljno pomoč potrebnim z delovnimi brigadami negujejo že 25 let, s čiščenjem pomagali

tudi v sosednjih občinah Rečica ob Savinji in Solčava. V slednji je zaradi sproženega zemeljskega plaz v Logarski dolini in zaradi neprevozne ceste njihova pomoč prišla še kako prav.

Počitniški čas namenili prostovoljstvu

V največjem prostovoljnem projektu Študentske organizacije Univerze v Mariboru je tudi letos sodelovalo veliko študentov, ki v udarniški akciji pomagajo že več let zapored. Med prostovoljci je bil tudi letos **Uroš Flakus**, ki se je študentske delovne brigade v preteklih letih udeležil že v Ormožu in na Muti. »Lanske poplave nas doma niso prizadele, a če bi nas, bi bil zelo vesel, če bi mi kdo prišel pomagat,« je o razlogih za odhod na Ljubno povedal Flakus. Čeprav so med prostovoljci prevladovali fantje, se dela niso ustrašila niti dekleta. »V roke primemo tudi krampe. Delamo ravno tako kot fantje,« je jasno povedala **Nika Erjavec**, ki se je štu-

dentske delovne brigade prav tako udeležila tretjič.

Kot je povedal predsednik Študentske organizacije Univerze v Mariboru **David Bohor**, priprave na projekt trajajo precej časa pred prihodom na teren, k delu pa vselej povabijo tudi različne organizacije in druge posameznike. Z lopato v rokah je tako med našim obiskom po-

magal tudi minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Luka Mesec**. »Na povabilo sem se odzval, saj menim, da je treba voditi z zgledom. Veseli me, da so ljudje pripravljeni prostovoljno pomagati ljudem v teh občinah. Ne moremo vedno čakati, da bo kdo drug kaj storil namesto nas. Najlažje je, da tisti, ki smo

»Letos smo izbrali občino Ljubno, saj je tu eno leto po poplavah potrebnega še veliko dela,« je povedal vodja Študentske delovne brigade ŠOUM Uroš Vozlič.

zmožni, poprimemo za orodje in gremo komu pomagat,« je dejal Mesec, ki je najprej pomagal pri cepljenju drv na

roke, nato pri odkopavanju zasutega zajetja vode.

Domačini nadvse hvaležni

Pomoč prostovoljcev so močno cenili tudi domačini. Študenti so med drugim pomagali tudi Lukačevima, ki jima je plaz povsem uničil dva hektarja velik pašnik. »Zemljišče smo zravnali, vendar je treba pobrati vse kamenje, da lahko ponovno nasadimo travo in da bo tukaj spet pašnik,« je povedala **Monika Lukač** in dodala, da je bila pomoč študentov več kot dobrodošla. »Sami ne bi zmogli pobrati vsega kamenja. Res smo jim hvaležni. Tako fantje kot dekleta imajo zlate roke,« je poudarila.

Foto: Andraž Purg

Zgodovina Študentske delovne brigade ŠOUM:

Študentska delovna brigada ima bogato tradicijo. Prva je bila organizirana leta 1999 v Bovcu, kjer so študentje pomagali pri popotresni obnovi, leta 2000 so se z istim namenom zbrali v Kobaridu, leta 2001 so na pomoč priskočili prebivalcem Loga pod Mangartom, ki jih je prizadel zemeljski plaz. Od takrat so študenti pomagali še na več kot 20 različnih območjih po Sloveniji. Nazadnje, leta 2023, v občini Muta. Doslej je v študentskih delovnih brigadah sodelovalo že več kot 1.350 študentov, skupaj so opravili več kot 75 tisoč prostovoljnih ur.

Za lopato je prijel tudi minister za delo Luka Mesec.

Spokojnost gaja in močni ameriški avtomobili

Čreda jeklenih konj

»Naš klub je vključujoč, kar pomeni, da medse sprejmemo vse lastnike mustangov, ne glede na to, ali je njihov avto štiri- ali osemvaljnik,« je povedal soustanovitelj Mustang Cluba Slovenija Domen Verač.

Čeprav so mustangi znani kot glasni avtomobili, vseeno niso zmotili miru Mozirskega gaja preteklo soboto. Nekaj članov Mustang Cluba Slovenija je v Zgornjo Savinjsko dolino pripeljalo svoje jeklene konjičke, ki so jih na ogled razstavili po gaju, ki je po besedah vodje parka Elice Bele še lepši kot pred poplavami. »Namen razstave je, da obiskovalcem Mozirskega gaja ponudimo še nekaj dodatnega in mogoče privabimo še koga, ki ga sicer ne bi obiskal,« je povedal Domen Verač, soustanovitelj kluba ljubiteljev mustangov.

JANŽE FRIC

Dodatna ponudba je tako v Mozirje pripeljala tudi nekaj gostov, ki so si prišli ogledat te legendarne avtomobile. »Mustangov je sicer v Sloveniji več, kot jih je bilo pred leti, a kljub temu to ni avto, ki bi ga vsakodnevno videli na cestah, zato je marsikomu zanimivo, če si lahko kakšen primerek ogleda od blizu,« je še povedal soustanovitelj kluba.

V gaju cveti

Ameriške mišice je gostil park, kjer se, razen nekaj označb višine poplavnih vod, sploh ne pozna več, da je bil pred skoraj letom pod vodo. »Po poplavih zaradi naplavin vse rastline rastejo neverjetno

hitreje. A to na žalost pomeni, da moramo bolj pogosto pleti,« se je pošalila vodja parka Elica Bele. Poudarila je, da je s sodelavci obnovila večino parka, nekaj delov, med njimi japonski vrt, je celo lepših, kot so bili pred lanskimi poplavami. »Savinjska dolina je večinoma urejena, tudi v našem parku niso več vidne posledice poplave.

Podatki za radovedne: Nekateri razstavljeni avtomobili presežejo vrednost 100 tisoč evrov in jo tudi obdržijo. Povprečna poraba pri zmerni vožnji močnejših modelov je do približno 17 litrov na 100 kilometrov, pri bolj divji pa krepko nad tem.

»Medse sprejmemo vse lastnike avtov s tem konjem,« je poudaril soustanovitelj Mustang Cluba Slovenija Domen Verač.

Tako mi kot drugi ponudniki storitev v dolini z veseljem pričakujemo obiskovalce,« je še dodala vodja parka.

Sredi avgusta Bioexo

Na praznični četrtek, 15. avgusta, bo Mozirski gaj tudi

letos gostil razstavo eksotičnih živali Bioexo. »Na ogled bodo različne živali, ki si jih bodo lahko obiskovalci ogledali, nekaterih se bodo lahko tudi dotaknili ter naše člane vprašali vse, kar jih bo zanimalo,« je

povedal Aleš Abram iz društva Bioexo. Pripeljali bodo veliko različnih živali, od žuželk do kač in kuščarjev. V posebej ograjenem prostoru bodo na ogled tudi večje kače, kot so pitoni in udavi, ki se jih bodo

obiskovalci lahko tudi dotaknili. »Nekaj bo tudi ptičjih pajkov, a vseeno nekoliko manj kot sicer, saj trenutno zanje ni primerna temperatura,« je še dodal Abram.

Foto: Andraž Purg

Letovanje gasilske mladine

Od 2. do 6. julija se je 72 otrok in devet mentorjev z Gasilske zveze Žalec, med njimi 24 otrok in štirje mentorji iz Gasilskega poveljstva Vransko, odpravilo na letovanje mladine v Taborniški center Bohinj.

To je bilo ponovno fantastično letovanje gasilske mladine s pestrim urnikom različnih dejavnosti. Na letovanju smo spali v šotorih. To je bila za nekatere prava pustolovščina, ki je omogočala stik z naravo in izkušnjo bivanja na prostem.

Vsak dan smo imeli različne dejavnosti. Prvi dan smo izkoristili za spoznavanje okolice in novih prijateljev in vožnjo s kanuji po jezeru. Drugi dan smo v dopoldanskem času izvedli orientacijo, kjer smo morali najti šest točk s pomočjo karte v okolici našega tabora. V popoldanskih urah so nas obiskali člani gorske reševalne službe in nam predstavili svoje delo. Seveda po večerji nista manjkala taborniški ogenj in peka hrenovk in penic. Tretji dan smo se dopoldan odpravili proti

Ukancu, od koder smo se z ladjico odpeljali po jezeru do Ribčevega Laza, kjer smo si privoščili sladoled. Nato smo se podali po severni strani jezera nazaj v naš tabor. Popoldan smo imeli štafetne igre in igre z žogo. V večernih urah smo igrali odbojko, nogomet in ponovno zakurili taborniški ogenj, na katerem smo pekli jabolka in hrenovke. Četrti dan smo se z gondolo povzpeli na Vogel in prehodili tematsko pot, od koder smo občudovali Bohinjsko jezero in okolico. Po-

poldne smo se ohladili v Bohinjskem jezeru in popestrili dogajanje s supi. Po večerji smo se pomerili v gasilski disciplini »fire combat junior«. Mnogi otroci pa seveda ne bodo nikoli pozabili spanja v »hotelu tisočerih zvezd«, torej spanja na prostem. Mladinski tabor Gasilske zveze Žalec smo zaključili z nasmehi na obrazih in novimi prijateljstvi. Za konec lahko samo rečemo: »Naslednje leto ponovimo«.

GPO VRANSKO

Iz Mehike prinesli dve bronasti medalji

18 velenjskih športnic in športnikov se je na 56. poletnih mednarodnih igrah šolarjev pomerilo z več kot 1.500 mladimi športniki z vsega sveta. Ekipo, ki se je minuli konec tedna vrnila iz Mehike, je osvojila dve bronasti medalji – Oriana Lovrec v metu krogle in Staš Korenič Jamnikar v skoku v daljino.

Od 15. do 20. julija so v mestu Leon v Mehiki mladi športnice in športniki v starosti 12–15 let doživeli izjemno športno izkušnjo z mednarodnim povezovanjem in sklepanjem novih prijateljev, spoznavanjem novih kultur in športnim udejstvovanjem na najvišjem nivoju. Osvojili so dve bronasti medalji, uspešno pa so nastopili tudi drugi športnice in športniki, ki pa jim je tokrat zmanjkalo nekaj sreče za uvrstitev na najvišje stopničke.

Slovenijo so poleg Velenja zastopali športniki in športnice še iz treh mest – iz Celja, Gorij in Slovenj Gradca.

Kot smo že obveščali, so velenjsko ekipo mladih športnic in športnikov sestavljali: atleti in atletinje Aleks Bah, Jaro Miklavžin, Staš Korenič Jamnikar, Gaja Gradišnik, Neja Jančič, Neža Ruprecht, Oriana Lovrec, Samaja Djedović, Sara Acman in Tia Zupan Rehar s trenerko Tino Rotnik ter plavalci in plavalke Edin Ajšić, Grega Navodnik, Noa Fricelj, Omar Mustafić, Lana Lamešić, Lara Garcia Petras, Pika Planko in Tia Mrkonjić s trenerjem Aljažem Žvikartom.

Mednarodnih iger šolarjev so se udeležili pod strokovnim vodstvom Športne zveze Velenje. SAŠA SEVČNIKAR

Jožeta Krajnc televizijski gledalci pomnijo kot humorista Strašnega Jožeta. (Foto: Naš čas)

Umril je Jože Krajnc

Minuli konec tedna je na svojem domu v središču Šmartnega ob Paki umrl Jože Krajnc, plodovit kulturni ustvarjalec, novinar, športni delavec ter vsestransko dejaven član lokalne in širše skupnosti. S svojim delom in z osebnostjo je pomembno zaznamoval domači kraj ter v njem na različnih področjih pustil neizbrisen pečat. Za njegov velik prispevek h kulturnemu in k družbenemu razvoju občine se mu je Občina Šmartno ob Paki ob lanskem občinskem prazniku zahvalila s podelitvijo plakete.

Jože Krajnc je bil dolgoletni član in soustvarjalec Gledališča pod kozolcem, gledališke skupine Kulturnega društva Šmartno ob Paki. Na oder je stopil pri rosnih desetih letih

in od takrat blestel v številnih glavnih vlogah. Udeležil se je zavidljivega števila gledaliških srečanj in festivalov. Kot igralec, še pogosteje pa kot režiser, je sodeloval s številnimi amaterskimi gledališči, največkrat v Galiciji, Preboldu, Velenju, na Izlakah in v Rogaški Slatini. Lani je ob svojem 70. rojstnem dnevu in 60-letnici udejstvovanja v gledališču ustvaril monodramo z naslovom Moje kulturno življenje, s katero je na njemu lasten sproščen in duhovit način orisal svojo zasebno in profesionalno pot. Na RTV Slovenija se je kot urednik, scenarist ali redaktor podpisal pod več kot 1.500 razvedrilnih oddaj. Vrsto let je deloval tudi na športnem področju. Ko je šmārški nogomet doživel svoj razcvet, je bil sekretar kluba, kasneje tudi njegov direktor in predsednik.

BF

»Kako naj rečem stop, če me je strah ...«

Dragi bralec, hvala, ker si se ustavil ob tem naslovu. To je prvi korak, ki ga lahko stori prav vsak od nas. Se ozavešča o tem, kaj je nasilje, si dovoli, da prebere še nekaj več. Prav je, da vedno začnemo pri sebi spreminjati tisto, kar se še da. Zato vprašanje tu in tam »Kaj še lahko naredim?«, ni odveč. Tako se lahko vedno znova osredotočimo na dobro in pozitivno v življenju.

Tokrat je tema nasilje in žrtve nasilja. Ali poznate vrste nasilja? Ali veste, da obstaja ekonomsko, spolno, fizično, psihično, zanemarjanje in zalezovanje

kot vrsta nasilja? Nasilje je namreč izbira in odločitev posameznika, to ni nekaj, kar se samo po sebi zgodi. To je izkazovanje »moči«, ki vsem nam škoduje in povzroča stisko. Žal je nasilje vsakodnevno prisotno v naši družbi. Odgovornost nas vseh je, da ga prepoznamo in ustavljamo. To lahko naredimo tako, da pokličemo policijo in zadevo prijavimo na telefonsko številko 113 ali na anonimno številko 080/12 00.

Včasih se kdo obrne proč in si reče, ne želim se vmešavati v stvari drugih, vendar je prav, da smo ljudje občutljivi in sočutni. Ali bi

si želeli, da bi se kdo obrnil proč, če bi kdo nasilje izvajal nad vami? Žrtve nasilja so večinoma ženske, otroci in starejši. Poznamo tudi nasilje med mladostniki – medvrstniško nasilje. Vsaka žrtev se mora zavedati, da se ji to ne bi smelo dogajati in da ima pravico živeti v miru. O tem lahko spregovori policiji, osebi, ki ji zaupa. Lahko se obrne na center za socialno delo (CSD), kjer lahko prosi za pomoč. Vsaka žrtev bo v CSD dobila informacije o tem, kam se lahko zateče po pomoč, katere oblike pomoči obstajajo, kakšni so načini, kako nasilje ustavi.

V Šentjurju strokovni posvet

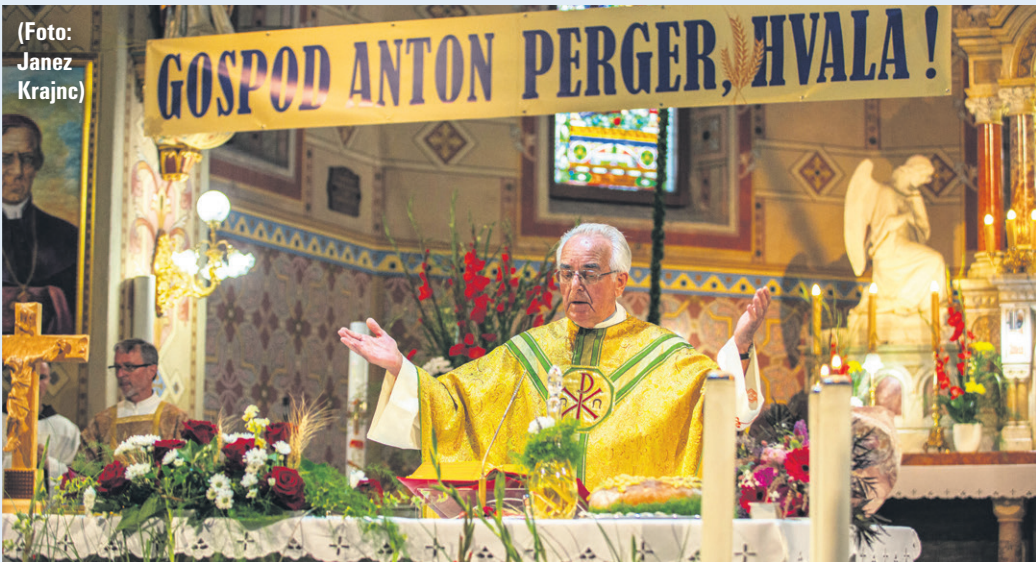
15. junij je mednarodni dan osveščanja o nasilju nad starejšimi. Center za socialno delo Celje skupaj s svojimi enotami vsako leto ob tem dnevu organizira strokovni

Pomembna jubileja župnika Antona Pergerja

Župljani Vojnika smo se zadnjo junijsko nedeljo skupaj z župnikom Antonom Pergerjem pri sveti maši zahvalili za njegov častitljivi dvojni jubilej – 55 let mašništva in 80 let življenja – ter 51 let dela v naši župniji.

Prvi slavnostni pridigar je bil njegov novomašni pridigar Izidor Veleberi, ki je lani praznoval že 60 let mašništva, a je kljub letom bistrih misli in je čudovito nagovoril prisotne. Drugi slavnostni pridigar je bil vojaški vikar Matej Jakopič, ki je svojo mašniško pot začel pod okriljem Antona Pergerja. Matej Jakopič je povedal, da se je v Vojniku naučil, da ko ura odbije, mora duhovnik iz zakristije, saj tako začne sveto mašo točno. Točnost bi morala veljati za vse. V imenu papeža Frančiška je predal apostolski blagoslov, kar je bilo za slavljenca po-

(Foto: Janez Krajnc)

leg zelo lepe okrasitve cerkve, za katero so poskrbeli vaščani Bovš, ter okrasitve cerkve s kitami zimzelena, ki so jih napeletli po vaseh, veliko presenečenje. Somaševali so škof dr. Stanislav Lipovšek, duhovniki Stanko Domanjko, Pergerjev novomašni ceremonjer, Izidor

Veleberi, novomašni pridigar, zlatomašnik Jože Špes, mariborski vikar Janez Lesnika, vojaški vikar Matej Jakopič in jubilant Anton Perger. Pri sveti maši so sodelovali stalni diakon Karli Brezovšek, bogoslovec Ambrož Brezovšek in ministranti.

Od glasbe do voščil

Ob prisotnosti velikega števila vernikov ter sorodnikov sta pela združena zbora – MeCPZ sv. Jerneja in MePZ Forte pod vodstvom Tomaža Marčiča in Lovra Freliha, ki sta med drugim zapela Händlovo Alelujo in Verdijevo Pesem sužnjev.

Ob voščilu pevcev je zapel Otroško-mladinski pevski zbor Hozana pod vodstvom Simona Jagra. Voščila so izrekli še škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, župan Branko Petre in predsednica KS Liljana Obreza, predstavnica sodelavcev in župljanov, predstavnika VVD Vojnik Albina Karmuzel in Miran Kovač ter Barbara Suholežnik v imenu DPŽ Meta.

Čas za druženje

Po maši je sledilo prijetno druženje pred cerkvijo, nato pa še v Domu svetega Jerneja, kjer so za dobro voljo poskrbeli nečaki, bratje Kurbus, voščilu sta se pridružila v imenu Nove Cerkve Mojca in Primož Hladnik, za presenečenje s torto pa so poskrbeli krajanji Bovš. Čestitke slavljenca so se vrstile pred slovesnostjo in še ves teden po njej. V soboto je z obiskom in voščilom presenetil celjski škof dr. Maksimiljan Matjaž. Prav vsi v gospodu Pergerju vidimo odličnega duhovnika, človeka, ki zna prisluhniti, pomagati, ki dobro sodeluje

z družvi, občino, s šolo, z vrtcem, vedno je vsakomur na voljo za pogovor, tolažbo in zna dobro sodelovati z vsemi generacijami. Skrbi za cerkvene objekte, v času njegovega službovanja v Vojniku je nastalo novo župnišče, obnovili so cerkev, zgrajen je bil Dom svetega Jerneja in ob njem urejen Jernejev park, ustanovljeno je bilo Katoliško-kulturno društvo Ivan Šopar in na ulice Vojnika postavljen Božični Vojnik z mnogimi dogodki. Pred dvajsetimi leti sta bili ustanovljeni molitvena in animatorska skupina, ki je pričela s poletnim oratorijem. Bile so nove maše, diakonska posvečenja, razne jubilejne maše, vsako leto na Jernejevo nedeljo pa se zberejo tudi vojniški duhovniki. Še marsikaj se je zgodilo, mnogo dogodkov je v naših spominih. Vedno je pozitiven in njegove značilne besede so: »Saj bo!« Antonu Pergerju želimo še veliko zdravja, božjega blagoslova in opravljenih še veliko svetih maš.

MILENA JURGEC

Vransko je s tem, ko so se odprla vrata Slovenske veteranske avto-moto zveze (SVAMZ), postalo središče avto-moto dogajanja v Sloveniji. To je bilo pred nekaj več kot 25 leti, ko so se pobudniki iniciative odločili, da se bodo združili v zvezo z namenom ohranjanja premične tehniške dediščine v Sloveniji.

Zveza SVAMZ je bila ustanovljena kot prva zveza društev za starodobna vozila v Sloveniji ob otvoritvi muzeja motociklov na Vranskem leta 1997, kjer ima še danes sedež in glavno pisarno. V register društev, ki ga vodi Upravna enota Žalec, je bila vpisana leta 1999. Danes združuje več kot petdeset društev in ima v registru zabeleženih več tisoč starodobnih vozil. Takoj po ustanovitvi je SVAMZ začela z izdajo nacionalno priznanih certifikatov (izkaznic) za starodobna vozila, ki so že takrat omogočala različne ugodnosti, istočasno pa izkazovala status starodobnika.

Zveza si od ustanovitve naprej prizadeva, da bi še tesneje kot sicer sodelovala s slovenskimi ministrstvi na področju oblikovanja zakonodaje, ki se tiče ljubiteljev starodobnih vozil. Sodeluje z vsemi mednarodnimi organizacijami, kot so FIVA, ICOM in TICCIH, ki so kakorkoli povezane z ohranjanjem tehniške dediščine.

Prav tako zveza poskuša pomagati in svetovati pri organizaciji srečanj in prireditev starodobnih vozil, mnogo jih organizira tudi sama. Zveza vodi registre posameznih vozil, saj poskuša zapisovati vsa vozila, ki so del prometne tehnične dediščine v Sloveniji. Izdaja tudi revijo Avto Motor Classic, ki je trenutno še vedno edina specializirana revija v Sloveniji, ki se ukvarja s tematiko starodobnih vozil.

S pripravo izobraževalnih seminarjev in ekskurzij si prizadeva k večji strokovnosti in znanju njenih komisarjev ter članov nasploh, posameznikom pa je vedno na voljo bogata strokovna knjižnica (v lasti Muzeja motociklov Grom) ter možnost povezave z vsemi svetovno priznanimi strokovnjaki.

Zveza bo letos obeležila svojo jubilejno obletnico v soboto, 28. septembra, v centru varne vožnje AMZS na Vranskem. Pričakujemo, da se nam bo pridružilo več sto vozil. Istočasno pripravljamo največjo parado mopedov Tomos, kjer se potegujemo za Guinnessov rekord. Vabimo vas, da se nam pridružite na ta slavnostni dan na poligonu in se povesele z nami. SVAMZ

posvet medinstitucionalnega sodelovanja pri obravnavi in preprečevanju nasilja nad starejšimi. Letos smo posvet »Nasilje nad starejšimi – pogosto zamolčano in spregledano« gostili v Šentjurju, v prostorih Razvojnega centra za socialno delo, domov za starejše, zdravstvenih ustanov, Fakultete za socialno delo, izvajalci pomoči na domu, sodelavci projekta Starejši za starejše, Policijska uprava Celje. Predstavniki omenjenih ustanov so redno v stiku s starejšimi. Posvet je vodila koordinatorka za preprečevanje nasilja CSD Celje Gabriela Čokl in nas seznanila s statistiko obravnav zaradi nasilnih dejanj. Teh je vsako leto več. »Napačno je, če mislimo, da vemo, kako je osebam, ki doživljajo nasilje, in da vemo, kaj je za njih edina prava rešitev. Potrebno

jih je poslušati, izraziti spoštovanje in jim dati čas,« je poudarila.

Predstavnica Fakultete za socialno delo dr. Jana Mali je spregovorila o raziskavi in o problematiki, ki jo omenjena fakulteta zaznava na področju dolgotrajne oskrbe. Izpostavila je, da ljudje, ki potrebujejo pomoč, pristanejo na marsikaj, včasih tudi na nasilje.

Za nasilje ni opravičila

Težko je narediti prvi korak zaradi strahu, zaradi negotovosti. A če le najdete pogum sebi, spregovorite o tem, kar se vam dogaja. Strokovni delavci v CSD vam bomo pomagali, da se boste lahko zaščitili. Zaznavamo, da velikokrat oseba sploh ne zmore spregovoriti o nasilju, ker morda nikogar nima ob sebi, ki bi se mu lahko zaupala. Zato smo tukaj mi!

Rajko Nemec, kriminalistični inšpektor iz Policijske uprave Celje, je povedal: »Med nami so generacije, ki so še prevečkrat pripravljene potrpeti, zatiskajo si oči in ob vsem tem še vedno pravijo, da je vse v redu«. Njegovo mnenje je, da moramo dati žrtvam dovolj časa, da spregovorijo o nasilju, o stiski.

Nihče nima pravice povzročati nasilje. Nad nikomer. Za to ni opravičila. Prav vsi se lahko naučimo novih socialnih veščin oziroma metod konstruktivnega in nenasilnega načina komunikacije in izražanja čustev ter tako spremenimo nasilno vedenje.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim, ki so se odzvali vabilu. Hvaležni smo še Razvojni agenciji Kozjansko za možnost uporabe prostorov. Hvala vsem vam, ki opozarjate na nasilje in ga ustavljate. SPELA KOVAČIČ, CSD Celje, Enota Šentjur

(Foto: arhiv NT/Sherpa)

Ena od slastnih kreacij

Drugače, a okusno

»Vedno skušam sladico še nadgraditi,« pravi Nata Juhart.

Nada Špes, ustvarjalka slaščic in kozmetike

Njene sladke mojstrovine in naravna kozmetika

Nada Špes je zaposlena na Centru za socialno delo Celje, Enota Slovenske Konjice. Ker ji narava dela ne omogoča, da bi izrazila svojo kreativnost, le-to izživi med ustvarjanjem butičnih sladice in naravne kozmetike. Ne samo kreativna žilica, za oboje so potrebni tudi znanje, čas in potrpežljivost. Zato se Nada ves čas izobražuje in raziskuje. Vse to jo izpolnjuje. Predvsem zato, ker s svojimi izdelki razveseljuje ljudi, ki so ji blizu. Na podeželju v okolici Slovenskih Konjic, kjer živi, je obdana z zelenimi travniki in žametnimi gozdovi, zato ji ne zmanjka navdiha za sladke in tudi naravne kozmetične mojstrovine.

MAJA FURMAN

Da se je Nada lotila izdelave naravne kozmetike, so bile krive alergije njenih sinov. »Nobena kupljena kozmetika jima ni ustrezala. Zato sem začela raziskovati alternative za nego telesa. Sicer me kozmetika zanima že od nekdaj. Vse našeto je pripeljalo do tega, da sem se odločila za izobraževanje za izdelavo naravne kozmetike v Ljubljani. Tja sem hodila ob nedeljah. Spomnim se, da sem si obiske tovrstnih izobraževanj morala prav izboriti, saj je, ko imaš družino, treba znati s časom ravnati racionalno,« pove. Za svoje kreativne začetke šteje izdelavo prazničnih voščilnic in pletenje, »pravzaprav sem začela s tečaji pletenja v Ljubljani. Takrat sem spoznala, da moja ustvarjalnost ni nujno vezana samo na gospodinjska opravila, ampak da se lahko izražam tudi drugače. Pletenje torej lahko štejem za svoje ustvarjalne začetke. Danes pa svojo kreativnost živim predvsem skozi kreiranje in ustvarjanje slaščic in naravne kozmetike,« pojasni. »Trenutno sem, priznam, popolnoma predana ustvarjanju slaščic. Kar se kozmetike tiče, delam izdelke za vsakodnevno nego telesa in obraza. Težko bi rekla, kateri izdelek delam najraje, mogoče serume, ki zares delujejo, od dekorativne kozmetike pa glose za ustnice. Vedno bolj pa me mika botanična parfumeristika, vendar bo to področje moralo še malo počakati, saj bodo v tej smeri potrebna številna izobraževanja, ki pa zahtevajo veliko časa. Tudi na to področje sem zašla, ker sem imela težave z vonji, po večini industrijskih parfumov me je namreč bolela glava,« pojasni Nada.

Za ustvarjanje potreben mir

»Pri ustvarjanju slaščic potrebujem popoln mir, takrat imam pravo

ustvarjalno bombo v kuhinji in nikogar ne spustim vanjo. Joj, koliko idej in želja še imam za kreacije novih slaščic, ni in ni jim konca,« se smeje. »Delam torte, lučke, krofke, popse, mafine, največji izziv pa mi predstavljajo monoporcijske sladice,« prizna. Te sicer vzamejo veliko več časa, saj je treba vsako tortico posebej okrasiti in razporediti plasti tako, da je ob prerezu še vedno videti lepo. Njihove glavne sestavine so jagode in maline z domačega vrta, lešnik, pistacija in seveda čokolada. V svoje sladke izdelke želi vnesti drugačnost. »Sama sem namreč zelo sladkosneda, vendar sem glede okusov tudi zelo zahtevna. Kombiniram okuse in videz, ki sta mi osebno všeč. Najraje ustvarjam raznolike kreme in polnila, zelo uživam v tem, in v krašenju sladice prav tako. Pri kremah se običajno ne držim recepta, pravzaprav se jih lotim po svoje. Pri biskvitu in makronih pa dosledno sledim receptu. Pregledujem veliko receptov, trenutno se z veliko radovednostjo zadržujem pri sladica, ki so alkoholnim pridihom,« pove. Ko jo vprašam, zakaj, mi odgovori: »Pravzaprav ni posebnega razloga, kombinacije sestavin so zelo zanimive in pristopi prav tako. Zame bistvo sladice ni sladkost, glede tega sem zelo občutljiva. Zato so tudi moji izdelki manj izraziti v sladkobni ostrini. Okus mora biti lahek, ne da te obteži s sladkostjo. Rada imam kombinacije okusov, kot so na primer pistacija-jagoda z baziliko, limeta ali pa lešnik-malina. Rada vnašam sezonske sestavine. Joj, takih zanimivih in okusnih kombinacij je ogromno! Sestavine

in recepti, ki jih uporabljam, so dragi,« prizna. Kar ne preseneča, saj uporablja le prvovrstne sestavine. »Zanimivo je tudi, da sinova, ki sta nekoč jedla samo čokoladno torto, z mojimi sladicami z veseljem širita svoj okus. Brez težav poskušata nove okuse, ki jih sicer ne bi. Sladice delam z ljubeznijo. Na začetku mi je ustvarjanje torte vzelo veliko več časa kot danes. Zdaj gre vse bistveno hitreje, največ časa mi seveda jemlje okraševanje, lahko tudi več

ur. Mi pa to predstavlja tudi največji užitek ... Zdaj na čas niti ne gledam več, saj zelo uživam, ko ustvarjam. Sploh ko kreiram kako novo kombinacijo okusov raznolikih krem,« pripoveduje o svojih slaščičarskih zgodbah. »So se mi pa sladice že ponesrečile, to se ve. Spomnim se torte s svojih začetkov, ki mi ni uspela, kot sem si zamislila. Zelo me je zmotil njen

Nata Juhart je našla ustvarjalno žilico pri peki sladice in pripravi naravne kozmetike.

estetski videz, zato sem raje napravila novo, čeprav mi je vzela celo noč ... Da sem se od spanja tisto noč poslovila, mi niti ni treba posebej pojasnjevati,« se smeje Nada.

Začela s tortami za sinova

»Začela sem peči torte za sinova, vsako leto enako, in sicer čokoladno torto. Zadnje leto in pol pa so sladice moja glavna kreativna okupacija. Tovrstno ustvarjanje me izpolnjuje, osrečuje. Sploh mi ni jasno, kaj me pri tem ustvarjanju tako zelo osrečuje ... Vem le to, da sem res srečna, ko je izdelek tak, kot sem si ga zamislila, čeprav imam vedno občutek, da bi ga lahko nadgradila. Čeprav je v procesu peke priprava biskvita najbolj dolgočasna, me dolgočasje mine takoj, ko pomislim na tistega, ki mu je torta namenjena. Takrat se aktivira dragocena začimba ljubezni in pozornosti,« prizna sogovornica. »Kot otrok nisem vedela, da imam ustvarjalno žilico. Niti ni bilo spodbude iz okolja za razvijanje kakršnekoli vrste kreativnosti. To, takrat, niti ni bila neka posebna vrlina. V osredju je bila težnja, da si po šolanju čim prej najdeš delo, ki ti bo prineslo neko stabilnost in varnost. Iskreno povedano, takrat niti nisem vedela, kaj si pravzaprav sploh želim početi. Svet ustvarjalnosti, kot ga poznam zdaj, me je začel nagovarjati šele, ko sem si ustvarila družino, ko sta prišla otroka ... Takrat, se mi zdi, so se začeli odpirati ti kanali. Sicer se to morda sliši kot paradoks, saj imaš kot starš manj časa zase, vendar se ravno takrat v marsikom, predvsem v ženskah, običajno začne prebujati ustvarjalna žilica,« razmišlja.

Živi v naravi, kjer se pasejo jeleni

Nada živi v idiličnem podeželskem okolju. Ker njen soprog Janko goji jelene, je vsakodnevno priča čudovitim prizorom iz življenja teh živali. »Hvala bogu imam, ko gre za mojo ustvarjalnost, podporo družine. Tudi mož rad ustvarja, predvsem z lesom. Izdelal je namreč kar nekaj lesenih izdelkov za naš dom. Gre za lepe unikate kose, ki so toliko bolj dragoceni, ker so nastali izpod njegovih rok,« pove o svojem soprogu. Večkrat se skupaj podata tudi na pohod na Ljubično, hrib v bližini, za katerega velja, da ima dobre vibracije. »Tam se sprostim, zbistrim misli, običajno pa me tam najde tudi kaka sveža ustvarjalna ideja. Tudi spočijem se na teh pohodih. Saj je za peko slaščic zelo pomembno, da sem spočita in tudi prav razpoložena. Nikoli se k delu namreč ne silim, raje počakam na primeren, tisti pravi trenutek,« še v smehu sklene Nada Špes.

Foto: Marko Pečnik, Lucija Polak, Marko Špes

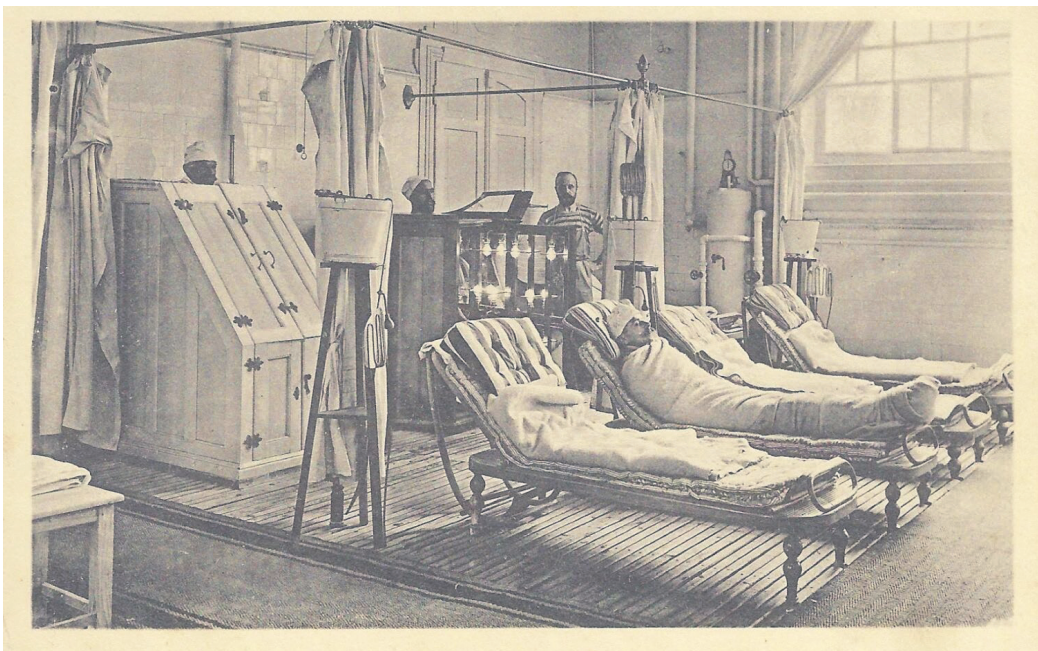

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Razglednica: »Rohitsch-Sauerbrunn - Kaiserbad« Razglednica prikazuje staro Hidroterapijo v Rogaški Slatini, zgrajeno leta 1904. Na sprehajalni poti pred kopališčem postopajo trije gospodje. Obstaja več podobnih razglednic, dotično je leta 1913 izdal Georg Adler (Celje).

Razglednica, natisnjena leta 1912 v Osijeku (Selzer & Rank), prikazuje notranjost secesijske stavbe stare Hidroterapije v Rogaški Slatini, zgrajene leta 1904. Posnetek sobane s terapevtskimi napravami.

Slatinski »Kaiserbad« na starih razglednicah

Secesijska stavba stare Hidroterapije, poimenovane tudi »Kaiserbad«, ki je upodobljena na številnih starih razglednicah iz domoznanske zbirke Knjižnice Rogaška Slatina, je bila leta 1904 zgrajena na desnem bregu Ratanskega potoka, čeravno naj bi bila po prvotnem načrtu dunajskega arhitekta Karla Haybäcka (1861–1926) prostorsko umeščena na levi breg potoka.

Stavba podolgovatega, rahlo konveksnega tlorisa, fasadni štukaturi v secesijskem slogu. Osrednji, nekoliko višji del z impozantnim vhomom je bil preko širokega hodnika, ki je služil kot čakalnica, povezan z ne-

koliko višjima stranskima elementoma zgradbe. Večji prostor levo od hodnika je bil opremljen z električnimi terapevtskimi napravami, v zrcalno postavljeni sobani desno od hodnika pa so bile nameščene litoželezne banje

z mineralno vodo, namenjene hidroterapiji.

Ker sčasoma stara Hidroterapija ni več zmogla zadostiti potrebam vse večjega števila zdraviliških gostov, so terapije v njej opustili in v objektu uredili zdraviliško pralnico. Po opustitvi slednje je stavba propadala. Leta 2001 je bila

zunanjost Hidroterapije obnovljena, v njej so tedaj uredili nekdanjo kavarno Attems in butične trgovince. Dandanes je v Hidroterapiji Poslovni center Tempel.

Povzeto po: Režek, 1964; Vardjan, 2004. Maja Mohorič, Knjižnica Rogaška Slatina

novi tednik

Prvi v regiji

ALBUM S CELJSKEGA

Lovro Stepišnik (1834–1912): ob 190-letnici rojstva prvega slovenskega potujočega knjižničarja

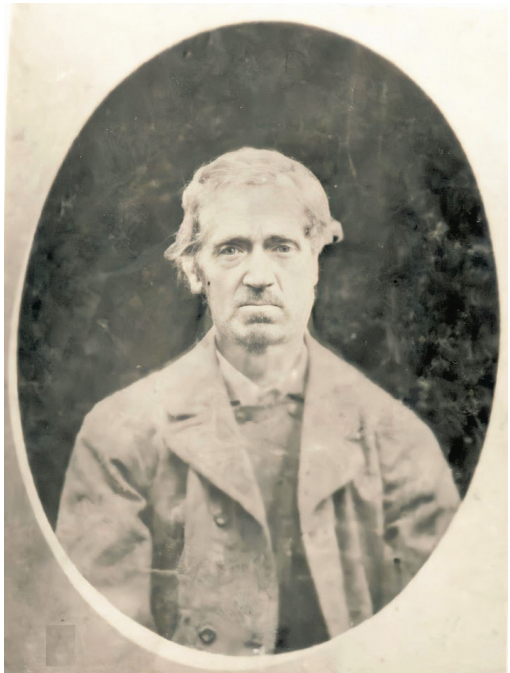
Lovro Stepišnik, prvi slovenski potujoči knjižničar, narodni buditelj in bukovnik ter mlinar, se je rodil 28. julija 1834 v Arclinu pri Vojniku očetu kmetu Gašperju in materi Neži, rojeni Potpečan.

Kmalu po njegovem rojstvu se je družina preselila pod Ptujsko Goro, kjer so starši kupili »Broški mlin«, kjer se je mladi Lovro začel privajati mlinarske obrti. Še kot deček, že pred letom 1847, je prišel s starši na Zgornjo Ložnico pri Slovenski Bistrici, kjer so kupili »Zidarski mlin«. V kraju je v narodnem duhu deloval župnik Karel Križe, ki ga je prvi učil brati in pisati. Na Lovra so vplivali še upokojeni učitelj

Stepišnikov sklad so leta 1998 ustanovili slovenski knjižničarji v okviru Zveze bibliotekarskih društev Slovenije v spomin na prvega potujočega knjižničarja Lovra Stepišnika.

Broelich, izobraženi kmet Zafošnik in seveda škof Slomšek. K njemu je hodil po svoje učne knjige in se z njim veliko pogovarjal, tudi o omiki slovenskega naroda. V tistem času so bili mlini shajališča vaščanov; k njemu je prihajal Jurij Vodovnik s Skomarja ter mu prinašal knjige in tudi svoje pesmi. Lovro jih je prepisoval in posojal sosedom, da so se jih učili in jih kasneje tudi zapeli. Lovro Stepišnik je zbiral slovenske knjige, mnoge je celo prepisal ter jih posojal sosedom. Leta 1863 je s pomočjo dr. Josipa Vošnjaka ustanovil Bralno društvo pod Pohorjem in prvo slovensko potujočo knjižnico Slovensko bukovnico. Knjige je nosil v košu od kmetije do kmetije in jih posojal. Tako je Lovro Stepišnik spoznan za prvega potujočega knjižničarja v tem delu Evrope. Z ljudmi se je rad pogovarjal o knjigah, ljudskih šegah in vražah ter vremenu in vse to skrbno zapisoval. Leta 1883 je napisal znano knjigo Ženitvovanjske navade na Štajerskem, ki je doživela kar pet ponatisov. Lovro Stepišnik je bil tudi med ustanovitelji časopisa Slovenski gospodar. Umrl je 16. februarja 1912, pokopan je na pokopališču v Slovenski Bistrici.

Vir: <https://www.zbds-zveza.si/stepisnikov-sklad/>
Pripravil: Srečko Maček

Z NOVIM TEDNIKOM,
RADIEM CELJE IN RELAXOM

novi tednik radio celje Relax turizem

GREMO V EGIPT

Hotel AMWAJ BEACH CLUB 4* V HURGADI

31. 8. do 7. 9. 2024

Cena: ~~1099€~~ 899€ 200 EUR POPUSTA NA OSEBO

Prijave: Relax turizem Največji slovenski organizator počitnic 03-428-83-20 03-428-83-40

ZADNJA MESTA

Z vami bo ekipa Radia Celje

Človek in morje.
Ampak ta človek nisi ti.
Ti si jutri v službi.

Bralni predlog za na plažo

Kako prepoznamo pleskarja na dopustu?

Dopust bom letos preživel

na Bali_{ju}

Žena je poslala moža v trgovino po
PIRIN KRUH.

Ali veste kaj je mož prinesel domov?
PIR IN KRUH! :)

Ste slišali kako dobro šalo?
Pošljite nam jo na Novi tednik,
Prešernova 19, 3000 Celje ali
na mail tajnistvo@nt-rc.si in
če se bo tudi nam zdela smešna,
jo bomo objavili.

Dan na kmetiji

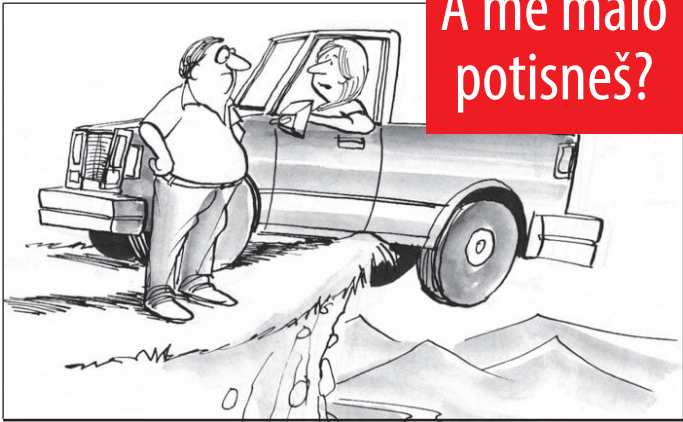
Nacionalna televizija snema poučno oddajo za otroke z naslovom »Dan na kmetiji«. Pripravijo kamere in kmet začne: »No, tako je. Jaz zjutraj vstanem, spijem eno šilce, pa grem v hlev ...«
Režiser zavpije: »Stop, stooooop!!!!!! Poslušajte, gospod, to je oddaja za otroke – ne morete omenjati alkohola. Rajši recite kaj drugega – na primer, da preberete kakšno knjigo ali kaj podobnega!«
»No, prav,« pravi kmet in nato nadaljujejo s snemanjem. »No, tako je. Jaz zjutraj vstanem, preberem eno malo knjigico, pa grem v hlev. Tam poskrbim za živino, potem počistim in vmes še kako knjigico preberem (tisto, ki jo imam kar v hlevu). Potem grem spet v hišo, se konkretno najem, pa eno malo bolj debelo knjigo preberem, potem se pa malo uležem, pa je. Popoldan greva s Franceljnom delat na njivo ali pa v gozd, pa še kakšno knjigo prebereva. Zvečer gre pa še Srečko z nama v knjižnico, pa tam beremo, beremo, beremo ... dokler ne reče knjižničarka, da zapirajo. Potem gremo pa domov ... ali pa k Srečku, ki ima doma tiskarno.«

V šoli

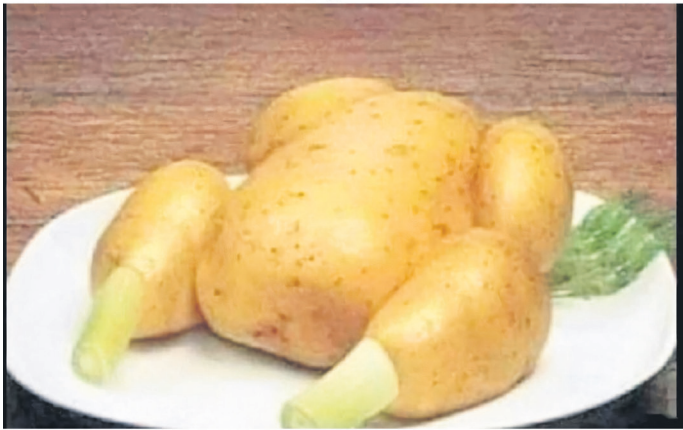
Učiteljica je vprašala Janezka: »Koliko otrok je v vaši družini?«
»Štirje fantje in vsak ima eno sestro!«
»Torej vas je osem?«
»Ne, samo pet!«
Starost
V šoli učitelj reče: »Kdor ugame, koliko sem star, dobi pet, če pa zgreši, dobi enico.«
Na začetku si nihče ne upa ugibati, nato pa se le opogumi Janezek: »Rekel bi, da ste stari 42, gospod učitelj.«
»Res, je. Petica je tvoja, ampak kako si vedel?« je navdušen učitelj.
»Veste, gospod učitelj, včeraj je moj sosed, ki je napol be-dak, praznoval 21 let, zato sem to preprosto pomnožil z dva.«

Žarnica

Janezek je imel v šoli izpit. Profesor ga vpraša: »Janezek, povej mi, koliko žarnic je v tej učilnici?«
Janezek pogleda naokoli in vidi samo eno luč, zato odgo-vori: »Ena!«
Profesor reče: »Žal mi je, Janezek, padel si, ker imam jaz še eno žarnico v žepu.«
Čez dva meseca je imel Janezek popravni izpit. Profesor ga vpraša: »No, Janezek, povej mi zdaj, koliko žarnic je v tej učilnici?«
Janezek takoj odgovori: »Dve!«
»Ne, Janezek, tokrat je pravilen odgovor ena, ker v svojem žepu nimam žarnice!«
»Jo imam pa jaz!« reče Janezek.

Današnje kosilo

piščanec z domačega vrta

Oven

Večje število planetov v ognjenih znakih je kot naročeno, da vam bo šlo marsikaj gladko od rok. Nekoliko upočasnjevanja lahko pričakujete od 4. 8. zaradi položaja Merkurja. Nedeljski mlaj vas bo spodbudil k temeljitemu razmisleku o stanju, v katerem ste. Družabno srečanje boste popestrili in se prav prijetno zabavali. Ljudi boste spravili v dobro voljo, odlično se boste počutili tudi sami. Nepričakovana izpoved vas bo zadela kot strela iz jasnega.

Bik

Merkur v sorodnem znamenju prinaša odlične ideje. V sebi boste občutili velik val optimizma in pozitivne energije. Ker bo 4. 8. nastopil retrogradno pot, boste imeli priložnost zaključiti vse tisto, kar je do sedaj stalo na stranskem tiru. Za novo projekte počakajte, teden ni primeren zanje! Dobre vibracije izkoristite predvsem na čustvenem področju. Ne zanemarjajte svojih občutkov. Ne ozirajte se na kritike.

Dvojčka

Vaš vladar Merkur bo 4. 8. pričel retrogradno potovanje, kar bo povzročilo, da boste razčistili in dokončali že pričete zadeve. Čeprav bi radi naredili nekaj korenitih sprememb, hitite počasi, ne uvajajte večjih sprememb. Počasi, korak za korakom si boste izboljšali posamezne situacije in bili ob tem notranje pomirjeni. Mars in Jupiter v vašem znamenju sta več kot odlična zaveznika.

Rak

Od četrтка do sobote popoldne boste gostili Luno, ki bo imela dvojno moč, saj je vaša naravna vladarica. Tveganje se vam bo obrestovalo, zato pustite dvome ob strani in se spoprite z novimi izzivi. Vaša vizija je zelo dobra. Odlično bi bilo, če ne bi imeli v sebi strahu pred prihodnostjo. V četrtek lahko pričakujete nekoliko povečan stres, mogoč je tudi kakšen nepredviden dogodek, vendar ne bo nič hudega.

Lev

Od sobote popoldne do vključno ponedeljka bo Luna potovala po vašem znaku. V nedeljo se bo ujela v medsebojnem objemu s Soncem, kar bo čudovit položaj. Sprememba vam bi prišla prav, zato se ne upirajte predlogu ljubljene osebe. Vaša učinkovitost ne bo na višku, zato se ne izpostavljajte po nepotrebem. Delujte z zmanjšanim tempom, vendar uživajte v vsem, kar počnete.

Devica

Ob pričetku novega tedna 5. 8., bo kraljica ljubezni in denarja Venera vstopila v vaš znak. V istem dnevu, malo pred polnočjo, se ji pridruži tudi Luna, ki vas spremlja vse do srede. Mogoče je, da boste svoja čustva nekoliko težje izrazili. Ne bodite tako strogi do sebe, pa tudi do drugih bi lahko pokazali malce več razumevanja. Zaradi pose-sivnega odnosa si lahko ustvarite napetosti. Delajte na svoji samozavesti.

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Tehtnica

Retrogradni Merkur vam lahko od 4. 8. naprej povzroča nekaj težav na splošno, še zlasti pa v komunikaciji. Nepričakovane novice ne boste najlepše sprejeli, saj bo postavila pod vprašaj vse vaše dosedanje napore. Postali boste negotovi in pojavili se bodo sumi. Čim prej jih preženite in bodite pozitivni. Jupiter in Mars v sorodnem zračnem znaku vam prinašata bojevitost in tudi kanček sreče, zato se boste dobro znašli v vseh okoliščinah.

Škorpijon

Privoščite si nekaj uživanja. Stres zadnjih dni vam je pobral kar nekaj energije in ti dnevi so lahko tisti, ki jih preživite po svoji izbiri in neobremenjeno. Pojdite v družbo s prijatelji, odlično se boste imeli. Počitnice, krajše potovanje, vsakodnevna rekreacija, ukvarjanje z vam priljubljenimi hobiji, vse bo odlična izbira za preživljanje časa. Neka misel vam ne bo dala miru in mogoče je ravno ob pričetku retrogradnega Merkurja čas, da raziščete vse mogoče vidike in pridete do stališča.

Strelec

Pošteno ste potrebni spremembe in oddiha po stresnem obdobju. Večje število planetov vas podpira in vam daje moč, kar maksimalno izkoristite sebi v prid. Tokrat boste znali kombinirati koristno s prijetnim. Do nedelje je tudi izredno dober čas za družabno življenje, odlično se boste imeli. Partner bo še dodatno poskrbel, da se boste v njegovi družbi počutili odlično. Čakajo vas romantične urice v dvoje.

Kozorog

Obremenjeni boste z družinskimi opravili, ki sama od sebe ne bodo izginila. To velja za čas vse do nedelje, ko boste imeli občasno živce napete kot strune. Malenkosti boste spreminjali, na koncu pa se boste spraševali, čemu je bilo to sploh potrebno. Ustavite se pravi čas, da si ne naredite konfliktnih situacij. Z nekom boste vedno bližje, to vam tudi v prihodnje prinaša čustvena vznemirjenja.

Vodnar

Tudi tokrat ne boste mirovali, polni boste načrtov, kako priti do boljših delovnih rezultatov in seveda tudi zaslužka. Pri nakupih boste malce pretiravali, kar velja še zlasti za čas do nedelje, zato pazite, denar vam prehitro odteka. V času retrogradnega Merkurja, ki nastopi 4. 8., boste morali dokončno prejeti odločitev, ki jih odlagate že predolgo. To zelo dobro veste! Brez potrebe se zapletate v klopčič, ki ga bo kasneje težko razvozlati.

Ribi

Venera, ki bo od 4. 8. naprej potovala po vam nasprotnem znaku, vas bo postavljala pred dejstvo, da se končno izjasnite. Dodatno bo svoje naredil retrogradni Merkur, ki bo od vas zahteval, da si nalijete čistega vina. Čustva, ki jih gojite do neke osebe, se bodo še poglobila in postajala močnejša. Na plan bodo privrele skrite strasti, ki jih ne boste mogli dolgo zanemarjati. Nastopil je čas, da to tudi poveste.

Astrologinja DOLORES je dosegljiva
na 041 519 265 in na Facebookovi strani
Dolores Astro.

Nagradna križanka

Piše, da moram, če želim, da bo novi program dobro delal, nadgraditi ...

3K	DUPLICIRAS	POVZROČATI NEVARNOST	VRSTA LEPILA	SMREKOV ALI HRASTOV	PREŠEREN: SLOVO ... MLADOSTI	IGNAC (KRAJŠE)	PODTALNO DELOVANJE	PREBIVALEC MAROKA
PODARIM	7							
ZRCALA					14			
OBLAČILO ZA ŠPORTNIKE VELIKA STOPNJA JEZE		2		VRSTA HRASTA				
				ČLAN VOJAŠKEGA POVELJSTVA	GORICA KAKO BOM PA ... K SEM ZMEHAJ ZALOŠTNO			
KRIŽANKA & UGANKE	VZGAJA IN OSKRBUJE RASTLINE	FRANCOSKA POKRAJINA	NEKDANJI JAPONSKI PREMIER (SINZO)	GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU	AMERIŠKI PEVEC REDDING	MORSKI SESALEC ŽILA DOVODNICA		
ŠERPA JE HIMALAJSKI ...								
LEKARNAR					ŠPORTNA ZNAMKA STOJI KOT ... BOG			
9								
VALENTINO ROSSI								
MAJHNA ŠIPA								
ARABSKI NOMADI							GORA V HIMALAJI	UPORABLJA
BITI ALI ... BITI			IZBOJUEMO	ŠVEDSKI AVTO SUVENIR		POTREBUJEJO JIH BOROVNICE	ODPADEK PRI PILJENJU	8
JANEŽ (LAT.)				OTILIJA (KRAJŠE)	NAŠA NUKLEARKA PREPROGA IZ ROGOZOVINE		NASELEJE PRI VODICAH ATLETSKA DISCIPLINA	11
RAZMESTITEV, RAZVRSTITEV			10				1	GOVORIČITI ERBU PROPELER (ZARG.)
Povsod z vami	... KOT KURA	SL. PEVKA (EVA) TRKI, TRČENJA (POG.)				V HRIB USEKAN PROSTOR	ČITAJ	
GIB Z RAMENI						SL. PISAT. VASTE KILOVOLT-AMPER	17	ELEKTRO SLOVENIJA ZOBNI, BRIVSKI
RIMSKI HIŠNI BOGOVI			6	STAVBNO POHIŠTVO				VERJAME V VEČVREDNOST SVOJE RASE
AMERIŠKI FILM: ... BROCKOVICH				PREBRISAN, PRETKAN MESTO V DALMACIJI	13		TIP KEMUSKE SPOJINE PRIPADNIKA VOJSKE	STISNIJENE DLANI
BISTRA, INTELIGENTNA			12			TRATA, TRAVNIK		
3K	... KOT MIŠI					AMERIŠKA IGRALKA STONE	PORTUGALSKO OTOČJE ... DE FRANCE	SOVJETSKA ZVEZA POSNEMA GLAS PRI KIHANJU
SVETOVNA BANKA		LAHKA, PENASTA SLADICA	KIS (STAR.) AVSTRUSKA TISKOVNA AGENCIJA				OKREPLJENO	3
PRISKOČIMO NA POMOČ						URADNIK NA MATIČNEM URADU KALCU	16	
ODSTRANI LUPINO					MAČEK (LJUBK.)			4
BOŽO KOS JE BIL ... KARIKATUR	5				VRSTA PAPIGE			... VODA BREGOVE DERE KRAJ PRI DOMŽALAH

SUDOKU 633								
	8		7	6	1		5	
						7		9
	6	4						
4	3						9	
9				8		3	1	6
			2	3				
		8	1		2			
	9					1	7	8
		3			5			

SUDOKU 324								
	4						9	8
	6	7	5		4			
8	5				2			
	7	4				9		
	2	9		5		6		
			6	1				
2	8		9					7
							3	2
			7		5			

REŠITEV SUDOKU 632

3	6	1	4	9	2	8	5	7
9	4	5	6	7	8	1	3	2
7	8	2	1	5	3	6	9	4
6	1	7	5	2	9	3	4	8
4	5	9	3	8	6	2	7	1
2	3	8	7	4	1	9	6	5
5	2	6	9	1	7	4	8	3
8	7	3	2	6	4	5	1	9
1	9	4	8	3	5	7	2	6

REŠITEV SUDOKU 323

6	1	3	9	8	7	4	2	5
9	4	8	5	3	2	7	6	1
5	2	7	4	1	6	9	8	3
2	7	6	1	5	4	8	3	9
4	9	1	8	2	3	5	7	6
8	3	5	7	6	9	1	4	2
7	6	4	3	9	1	2	5	8
1	5	2	6	7	8	3	9	4
3	8	9	2	4	5	6	1	7

V naših križankah

odmeva pesem in bodri duha.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si

3K

Nagradni razpis:

1., 2. in 3. nagrada: dve vstopnici za ogled podzemlja Pece z vlakom

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 6. avgusta.

8 / AVGUST 2024

naša žena

slovenska in ŽENSKA družinska revija

70 LET SLAVKA IVANČICA

Britta Bilac živi srečno samsko življenje

POLETNI RECEPTI

NADVSE KORISTNI PRIPRAVKI Z RMANOM

KAKO DOPUSTUJEM SLOVENC?

Tema meseca

ŽE V PRODAJI!

www.salomongroup.si

Geslo iz številke 30: Ohladitev v senci

Izid žrebanja:

1., 2. in 3 nagrada: majico Novega tednika in Radia Celje prejmejo: **Slavica Lipovšek iz Celja, Matija Ciglar iz Petrovc in Milan Lavbič iz Vojnika.**

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnirstvo@nt-rc.si.

novi tednik

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17							

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

E-naslov: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Podpis: _____

Telefon: _____

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklicuje soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na nt-rc.si.

Tudi olimpijci na Rogli

Nekateri vrhunski športniki so zadnje priprave pred olimpijskimi igrami v Parizu opravili na Rogli in v Termah Zreče. Uniturjeva centra vsako leto zaradi ugodne klime in kakovostne športne infrastrukture na priprave privabita okoli 3000 športnikov oziroma 120 reprezentanc in ekip.

Nogometaši iz različni klubov se radi vračajo na priprave na Roglo. (Foto: Unitur)

Za olimpijske priprave so Roglo in Terme Zreče izbrali slovenska in madžarska ženska rokometna reprezentanca, moška rokometna reprezentanca iz Egipta ter judoisti iz devetih držav, ki so se zbrali na olimpijskem judo taboru na Rogli. Rokometne vrste to poletje zastopajo igralci hrvaškega prvoligaša RK Nexa Našice ter člani kuvajtske rokometne reprezentance U20 in U18. To okolje so za priprave izbrali člani slovenske moške in članice češke ženske košarkarske reprezentance. Petič zapored se je na Roglo vrnila razvojna ekipa znamenitega kolesarskega kluba Visma iz Nizozemske. Sicer pa to poletje na Rogli in v Termah Zreče gostijo tudi številne nogometne klube, kot so NK Borac iz Banjaluke, aktualni prvak Bosne, NK Corvinul, pokalni prvak Romunije, NK Sarajevo, NK Uta Arad, NK Arges, NK Slovacko, NK Rukh Topola, NK Varaždin, NK Ferencváros, NK Resita in drugi.

NK Borac in NK Corvinul bosta v prihodnjem tekmovalnem obdobju igrala v kvalifikacijah za evropske pokale. BF

Mojster besed navdušil v Žalcu

Zadnjo julijsko soboto je na terasi Mladinskega centra Žalec prvič nastopil Leopold I., ki se je na slovensko glasbeno sceno podal kot prvi reper iz Gornje Radgone. S svojimi inovativnimi, zabavnimi in hkrati družbenokritičnimi besedili je na tamkajšnjem letnem odru navdušil vse generacije. Ob njem sta nastopila še Amo Socialec in Vid Turica.

Ustvarjalec pesmi, glasbenik in performer Leopold I. je v svojih besedilih kritičen do družbe in okolice, v kateri je odrasčal, hkrati pa ju opeva. Kot pravi, skuša razumeti vsakega, saj je ključ do dobre družbe komunikacija, argumentacija pa vodi do razumne družbe. Da so ga poslušalci vzeli za svojega, je pokazal tudi nedavni koncert v Žalcu. »Leopold I. je glasbenik, ki je blizu vsem generacijam. Poslušajo ga tako otroci kot mladina, srednja in starejša generacija, kar se je vide- lo tudi pri udeležbi. Odziv

Reper Leopold I. je poslušalcem pričaral sproščen večer. (Foto: MC Žalec)

ljudi je bil namreč zelo pozitiven,« je po koncertu povedala strokovna sodelavka žalskega mladinskega centra Sara Tamše. Ob Leopoldu I. sta na odru nastopila še reper Amo Socialec in glasbenik ter producent Vid Turica.

Že prihodnji petek, 9. avgusta, bo na terasi MC Žalec nastopil Žan Hauptman, 16. avgusta Maj Kavšek Quintet, 30. avgusta pa Adi Smolar. Dva koncerta bodo pripravili

še v septembru, nato bodo letni oder zamenjali akustični koncerti v kavarni. Kot je povedala Tamšetova, so v mladinskem centru z letošnjim poletnim dogajanjem in dobrim obiskom na koncertih zelo zadovoljni. Sicer pa ob koncertih celo poletje pripravljajo tudi številne druge dogodke – vse od kina na prostem do vadb, delavnic in številnih dejavnosti za najmlajše. SJ

Velenjčani navijajo na Visti

Na poletnih olimpijskih igrah v Parizu sodeluje 90 športnic in športnikov iz Slovenije, velenjske barve zastopajo plezalka Janja Garnbret (Šaleški alpinistični odsek Velenje), atletinji Anita Horvat in Agata Zupin (Atletski klub Velenje) ter Velenjčanka Ana Gros, kapetanka ženske rokometne reprezentance, ki je na otvoritveni slovesnosti v paradi narodov na Seni nosila slovensko zastavo. Olimpijska tekmovanja bodo v Velenju še posebej budno spremljali med 8. in 10. avgustom na Visti ob Velenjskem jezeru.

Na Visti ob Velenjskem jezeru lahko ljubitelji športa spremljajo televizijske prenose nastopov vseh slovenskih športnikov, na voljo so številne brezplačne zabavne športne dejavnosti. Obiskovalci se lahko preizkusijo v plezanju, nogometu, rokometu, atletiki, namiznem tenisu, judu, odbojki, košarki, kajaku, kegljanju na ledu, badmintonu, lokostrelstvu in drugih olimpijskih športih. Sodelujejo lahko tudi v bogatih nagradnih igrah, ki jih velenjska občina pripravlja v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije.

Velenjčanka Ana Gros je prvič v zgodovini samostojne Slovenije kot kapetanka žensko rokometno reprezentanco povedla na olimpijske igre. Letos je nizala tudi izjemne klubske uspehe in z madžarskim Györom postala prvakinja ženske rokometne lige. Ana je najboljša strelka in igralka v zgodovini slovenskega ženskega reprezentančnega rokometnega in prejemnica nagrade EHF Excellence Award v ligi prvakinj v sezoni 2022/23. BF

Velenjčanka Ana Gros je na otvoritveni slovesnosti OI nosila slovensko zastavo. (Foto: MO Velenje)

Minulo soboto so na Flosarskem balu prikazali tudi razdiranje kope. (Foto: Fb Flosarski bal)

Že 64. praznovanje »flosarske« dediščine

Na Ljubnem ob Savinji se je minuli četrtek s sačijado začel tradicionalni 64. Flosarski bal. Gre za eno najstarejših slovenskih tradicionalnih prireditev, ki prikazuje nerazdružljiv pomen Savinje in lesa za prebivalce ob strugi te reke. V desetih dneh se bodo zvrstili številni dogodki, praznovanje se bo končalo to nedeljo, 4. avgusta, s krstom mladega »flosarja«.

Da bi obvladali moč včasih mirne in včasih deroče Savinje, so se morali nekoč moški izučiti za splavarje. Njihovi nalogi sta bili izdelava in upravljanje splavov ali t. i. »flosov«, ki so bili ključni za prevažanje po reki. V spomin na splavarjenje na Ljubnem ob Savinji že od leta 1961 prirejajo Flosarski bal, ki tudi letos ponuja bogato prireditveno dogajanje. Desetdnevni program z več koncerti, s številnimi športnimi prireditvami, srečanji in pohodi se bo končal to nedeljo. Zadnji dan 64. bala bo postregel tudi s tekmovanjem v kiparjenju z motorno žago, z udiranjem in s spustom »flosa« po Savinji ter s »flosarskim« krstom. »Mislim, da je v letošnji program vložene ogromno dobre volje. Ljudje so zelo zadovoljni s prireditvami, ki se bodo zvrstile,« je na dan ob odprtju bala povedal ljubenski župan Franjo Naraločnik. Na tradicionalni zabavni etnološki prireditvi, ki oživlja in povezuje te stare običaje Zgornje Savinjske doline, na Ljubnem pričakujejo od 10 do 15 tisoč obiskovalcev. SJ

Na počitnice v Kozjanski park

V času poletnih počitnic v Kozjanskem parku pripravljajo tedenske naravoslovne tabore in dnevne naravoslovne delavnice za osnovnošolske otroke. Njihov namen je, da otroci čim več časa preživijo v naravi, jo spoznavaajo in občutijo na najrazličnejše načine. Vsako leto organizirajo tri tabore, letos so že dva.

Naravoslovni tabori se začnejo v nedeljo zvečer in se končajo v petek popoldne s predstavitvijo za starše. Namenjeni so otrokom, ki so povsem samostojni, na dnevne delavnice pa otroci prihajajo vsak dan zjutraj in pozno popoldne odidejo. Letos so v parku organizirali dva tabora, na katerih je naziv mladi varuh narave pridobilo 35 otrok. Tretji in zadnji tabor bo od 18. do 23. avgusta.

Na taborih otroci med drugim opazujejo ptiča čebelarja, ki gnezdi v vročem peskokopu na Bizeljskem, se učijo o velikem pupku in po- točnih rakih, v starem opuščnem rudniškem rovu pa iščejo in opazujejo minerale. JF

Otroci v Kozjanskem parku aktivno preživljajo počitnice. (Foto: Kozjanski park)